

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	<u>Περιεχόμενα</u>	<u>Σελίδα</u>
	I Ανακοινώσεις	
	II Προπαρασκευαστικές πράξεις	
	Επιτροπή των Περιφερειών	
	49η σύνοδος ολομέλειας της 9ης και 10ης Απριλίου 2003	
2003/C 244/01	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προαγωγή της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα στην εσωτερική αγορά ενέργειας»	1
2003/C 244/02	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την επαγγελματική κατάρτιση ή τον εθελοντισμό»	5
2003/C 244/03	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής για: — την «Ανακοίνωση της Επιτροπής: “Περισσότερη έρευνα για την Ευρώπη — Στόχος 3 % του ΑΕγχΠ”», και — την «Ανακοίνωση της Επιτροπής: “Μια νέα ώθηση στον ευρωπαϊκό χώρο έρευνας: ενίσχυση, αναπροσανατολισμός, άνοιγμα νέων προοπτικών”»	10

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα (συνέχεια)	Σελίδα
2003/C 244/04	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος για την αύξηση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και για την προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες (2004- 2008)»	14
2003/C 244/05	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Η Εδαφική Συνοχή»	23
2003/C 244/06	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Οι διαπραγματευτικές θέσεις της ΕΕ για τον προσεχή κύκλο διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ για τον γεωργικό τομέα»	26
2003/C 244/07	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης» ...	31
2003/C 244/08	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Προς μια στρατηγική για την προστασία και τη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος»	34
2003/C 244/09	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Έγκριση πολυετούς προγράμματος (2004-2006) για την αποτελεσματική ενσωμάτωση των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας (ΤΠΕ) στα ευρωπαϊκά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης (πρόγραμμα ηλεκτρονικής μάθησης)»	42
2003/C 244/10	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με: — την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα: “Απολογισμός πέντε ετών ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση”, και — την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα: “Το μέλλον της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση (ΕΣΑ) — Μια στρατηγική για την πλήρη απασχόληση και καλύτερες θέσεις εργασίας για όλους”»	46
2003/C 244/11	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Ανακοίνωση της Επιτροπής “Ευρωπαϊκά στοιχεία αναφοράς για την εκπαίδευση και την κατάρτιση: συνέχεια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισαβόνας”»	50
2003/C 244/12	Ψήφισμα της επιτροπής των περιφερειών που εκφράζει την υποστήριξη της προς τους αιρετούς εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης που αποτελούν στόχο επιθέσεων και απειλών στη χώρα των βάσκων	53

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προαγωγή της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα στην εσωτερική αγορά ενέργειας»

(2003/C 244/01)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προαγωγή της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα στην εσωτερική αγορά ενέργειας (COM(2002) 415 τελικό — 2002/0185 (COD))·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 5ης Σεπτεμβρίου 2002, να ζητήσει τη γνωμοδότησή της δυνάμει του άρθρου 175, πρώτη παράγραφος, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 26ης Ιουλίου 2002, να αναθέσει την κατάρτιση γνωμοδότησης επί του θέματος στην επιτροπή «Βιώσιμη Ανάπτυξη»·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: κοινοτική στρατηγική για την προώθηση της συνδυασμένης παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού (CHP) και την άρση των εμποδίων στην ανάπτυξή της (CdR 382/97 fin) ⁽¹⁾·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την προπαρασκευή της εφαρμογής του πρωτοκόλλου του Κυότο (CdR 295/1999 fin) ⁽²⁾·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα την Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την «Προαγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας» (CdR 191/2000 fin) ⁽³⁾·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών — Σχέδιο Δράσης για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (CdR 270/2000 fin) ⁽⁴⁾·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για την Πράσινη Βίβλο της Επιτροπής «Προς μία ευρωπαϊκή στρατηγική για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού» (CdR 38/2001 fin) ⁽⁵⁾·

⁽¹⁾ ΕΕ C 180 της 11.6.1998, σ. 34.

⁽²⁾ ΕΕ C 57 της 29.2.2000, σ. 81.

⁽³⁾ ΕΕ C 22 της 24.1.2001, σ. 27.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 144 της 16.5.2001, σ. 17.

⁽⁵⁾ ΕΕ C 107 της 3.5.2002, σ. 3.

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 344/2002 rev.) που υιοθέτησε η επιτροπή «Βιώσιμη ανάπτυξη» στις 12 Δεκεμβρίου 2002 (εισηγήτρια: η κα Michele Eybalin (ΓΑΛ-ΕΣΚ), Μέλος του Περιφερειακού Συμβουλίου της Rhone-Alpes, Γαλλία — ΕΣΚ).

υιοθέτησε ομόφωνα, κατά την 49η σύνοδο ολομέλειας της 9ης και 10ης Απριλίου 2003 (συνεδρίαση της 9ης Απριλίου), την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

1.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών επιδοκιμάζει αυτό που η Επιτροπή, με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προαγωγή της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα στην εσωτερική αγορά ενέργειας, είναι αποφασισμένη να δημιουργήσει, δηλαδή ένα πλαίσιο το οποίο συμβάλλει στην αισθητή αύξηση του μεριδίου της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας στο σύνολο της παραγόμενης στην ΕΕ ενέργειας και το οποίο συνιστά, ταυτόχρονα, ένα σημαντικό βήμα προς μία ορθολογικότερη χρήση της ενέργειας και προς την κατεύθυνση της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

1.2. Η ΕΤΠ υπογραμμίζει την ανάγκη καταβολής κοινών και συνεπών προσπαθειών για την επίτευξη του στόχου, που τέθηκε το 1997 στην Ανακοίνωση σχετικά με μία κοινοτική στρατηγική για την προώθηση της συνδυασμένης παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού (CHP) και την άρση των εμποδίων στην ανάπτυξη της, δηλαδή την αύξηση του ποσοστού του μεριδίου της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας από 9 % το 1994 σε 18 % το 2010.

1.3. Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι η συνδυασμένη παραγωγή ενέργειας, η οποία αποτελεί μέρος της κοινοτικής στρατηγικής, συνιστά ουσιώδες στοιχείο της προσπάθειας κατά των αλλαγών του κλίματος που επιβάλλεται προκειμένου να τηρηθούν οι δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στο Κυότο.

1.4. Η ΕΤΠ επιμένει ότι το μέγεθος του δυναμικού μείωσης των αερίων του θερμοκηπίου από τη συνδυασμένη παραγωγή ενέργειας, το οποίο υπολογίζεται σε τουλάχιστον 65 Mt CO₂ (στην Ανακοίνωση της ΕΚ για το ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την αλλαγή του κλίματος), είναι δυνατόν να επιτευχθεί εν μέρει με ανταγωνιστικό κόστος.

1.5. Η ΕΤΠ καλεί την Επιτροπή, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής της για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, να ενισχύσει τον έλεγχο της ζήτησης ενέργειας, πράγμα στο οποίο η συνδυασμένη παραγωγή ενέργειας μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά.

1.6. Η ΕΤΠ επιμένει όσον αφορά το δυναμικό δημιουργίας θέσεων εργασίας από την εν λόγω τεχνολογία, υποκαθιστώντας την εισαγωγή καυσίμων με την αποτελεσματικότερη χρήση τους.

1.7. Η ΕΤΠ ζητεί από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν την ουσιαστική συμβολή των περιφερειακών και τοπικών αρχών μέσω των συγκεκριμένων εμπειριών τους, καθώς αυτές συμμετέχουν συχνά στη διαχείριση και την ανάπτυξη της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας με την κατασκευή και τη συντήρηση δικτύων θερμότητας, τα οποία αντιπροσωπεύουν καιρικά διακυβεύματα για την εδαφική συνοχή.

1.8. Η ΕΤΠ υπογραμμίζει την ανάγκη να απαιτηθούν συγκεκριμένες δεσμεύσεις και να υπάρξει συμπαράσταση προς τα κράτη μέλη κατά την επιλογή των μέτρων που θα επιτρέψουν την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των υφιστάμενων δυναμικών συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας, χωρίς να θίγεται η αρχή της επικουρικότητας.

1.9. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο στόχος της ανάπτυξης της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας δεν θα ήταν δυνατόν να επιτευχθεί εάν εξακολουθούσαν να υφίστανται ανταγωνιστικά μειονεκτήματα για την εν λόγω τεχνολογία, η οποία είναι ελάχιστα ρυπαντική, εξαιτίας του γεγονότος ότι δεν λαμβάνονται υπόψη οι εξωτερικές δαπάνες των παραδοσιακών μεθόδων παραγωγής ενέργειας. Επομένως, τα διάφορα εφαρμοζόμενα ή προς εφαρμογή μέτρα από τα κράτη μέλη παραμένουν μεσοπρόθεσμα απαραίτητα.

1.10. Τέλος, η ΕΤΠ θεωρεί ότι το σχέδιο οδηγίας δεν ανταποκρίνεται στο μέγεθος των προαναφερόμενων διακυβευμάτων. Δεν παρατίθενται αριθμητικά οι στόχοι συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας, ούτε στο επίπεδο των κρατών ούτε στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν αναλήφθηκαν δεσμεύσεις και η διάσταση της προαγωγής παραμένει σε δεύτερη μοίρα προς όφελος της παρουσίας μιας μεθόδου ορισμού της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας.

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

2.1. Ορισμός της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας, κριτήρια απόδοσης

2.1.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών αναγνωρίζει την αναγκαιότητα του ορθού και ομοιόμορφου ορισμού της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας, προκειμένου να διασφαλισθούν τα αναμενόμενα κέρδη πρωτογενούς ενέργειας, αλλά επιμένει στη σκοπιμότητα αυτός να είναι όσο το δυνατόν περισσότερο απλός, ολοκληρωμένος και εξελικτικός.

2.1.2. Για τη διάκριση της ηλεκτρικής ενέργειας από συνδυασμένη παραγωγή ενέργειας και της ηλεκτρικής ενέργειας από συμπύκνωση, η ΕΤΠ συνιστά της χρησιμοποίηση της μεθόδου Protermo, η οποία είναι ήδη αναγνωρισμένη από τους παράγοντες και τους εμπειρογνώμονες.

2.1.3. Η ΕΤΠ προτείνει τον καθορισμό ενός ενιαίου ορίου συνολικής απόδοσης για τη συνδυασμένη παραγωγή ενέργειας, το οποίο θα εξελίσσεται στο χρόνο με το συνυπολογισμό της διαπιστωθείσας βελτίωσης των διαθέσιμων τεχνολογιών στην αγορά.

2.1.4. Μετά από τον ορθό και ομοιόμορφο ορισμό της συμπαραγωγής, θα θεωρηθεί μικρότερης σημασίας ο καθορισμός των εθνικών τιμών αναφοράς που αντιστοιχούν στην απόδοση της ξεχωριστής παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού. Φαίνεται καταλληλότερο να ακολουθηθεί μία μέθοδος σύγκρισης της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας με την ξεχωριστή παραγωγή σε ευρωπαϊκή κλίμακα.

2.1.5. Διερωτάται για την ορθότητα του ορισμού του όρου «χρήσιμη θερμότητα», τον οποίο δίνει η Επιτροπή και ο οποίος περιλαμβάνει μία τεχνική και οικονομική διάσταση, και ζητεί τη διευκρίνιση της έννοιας «οικονομικά δικαιολογημένη».

2.1.6. Μία υποκατανομή του τύπου συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας (ΤΣΠ) στη βιομηχανική, στη θερμαντική και στη γεωργία είναι περιττή λόγω της πρότασης που έχει κατατεθεί για έναν προθερμικό προσδιορισμό του ΤΣΠ.

2.1.7. Η ΕΤΠ επικριμάζει τον εντοπισμό μονάδων συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας μικρού μεγέθους, επειδή η λειτουργία αυτών των μονάδων απαιτεί ειδική υποστήριξη για την ανάπτυξη τους.

2.1.8. Η ΕΤΠ θεωρεί αντιπαραγωγική την αποκλειστική ενίσχυση της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας μέχρις ορίου 50 MW, γιατί αυτό θα δυσχέρανε την κινητοποίηση του σημαντικού δυναμικού στον τομέα της βιομηχανίας. Η υποστήριξη θα μπορούσε μάλλον να διαμορφωθεί ανάλογα με την ισχύ και βάσει μίας διαφοροποίησης των μέτρων (άμεσες ενισχύσεις, φοροαπαλλαγή ή ταμείο εγγύησης των επενδύσεων στη βιομηχανία).

2.1.9. Η ΕΤΠ επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής για την προαγωγή της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας για όλους τους τύπους καυσίμων, αλλά επιθυμεί την καταβολή ιδιαίτερης και συνεπούς προσπάθειας για την ανάπτυξη της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως για παράδειγμα την ενέργεια την προερχόμενη από την καύση ξυλείας.

2.2. Εγγύηση προέλευσης

2.2.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών υποστηρίζει την Επιτροπή στην επιθυμία της για την επιβολή στα κράτη μέλη, ως προκαταρκτική προϋπόθεση για την αποτελεσματική εμπορία της ηλεκτρικής ενέργειας που προέρχεται από τη συνδυασμένη παραγωγή ενέργειας, ενός συστήματος πιστοποίησης της προέλευσης, το οποίο επιτρέπει, εξάλλου, την ύπαρξη της απαιτούμενης πλήρους διαφάνειας προκειμένου ο καταναλωτής να μπορεί να επιλέξει.

2.2.2. Η ΕΤΠ καλεί την Επιτροπή να συμπεριλάβει στην οδηγία λεπτομερείς κατευθύνσεις με σκοπό τη διασφάλιση της ομοιομορφίας των πρακτικών των κρατών μελών όσον αφορά την προέλευση και τον ορισμό της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας.

2.3. Εθνικά δυναμικά

2.3.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών επισημαίνει την ανάγκη να απαιτηθεί, με την προτεινόμενη οδηγία, όχι μόνο ο καθορισμός από τα κράτη μέλη κατάλληλων και υποχρεωτικών στόχων σε συνάρτηση με το συνολικό στόχο του 18 % για το 2010, αλλά η οδηγία πρέπει να συμπληρώνει και να υποστηρίζει αποτελεσματικά τα ήδη υφιστάμενα μέτρα τα οποία ελήφθησαν σε εθνικό επίπεδο.

2.3.2. Η Επιτροπή των Περιφερειών υπογραμμίζει την αναγκαιότητα να συστηθεί στα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στον καθορισμό σαφών στόχων και στη χάραξη των αναπτυξιακών στρατηγικών, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες και οι ανάγκες των διαφόρων περιοχών.

2.3.3. Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές δεν διαθέτουν τα φορολογικά μέσα των κρατών μελών, αλλά μπορούν να προωθήσουν τη χρήση της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας σε υποδομές για τις οποίες είναι αρμόδιες (πισίνες, νοσοκομεία, μεγάλα κτίρια γραφείων, ...) καθώς και στο πλαίσιο της χωροταξικής πολιτικής τους.

2.3.4. Η ΕΤΠ προτείνει, κατά τον καθορισμό των δυναμικών συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, να εντοπισθούν οι ομάδες εγκαταστάσεων ανάλογα με το μέγεθος τους και να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο δυναμικό των μικρών εγκαταστάσεων.

2.4. Καθεστώς αστήριξης

2.4.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών αναγνωρίζει ότι δεν έχουν ακόμη δημιουργηθεί οι προκαταρκτικές συνθήκες για τη λήψη απόφασης σχετικής με μία κοινοτική ρύθμιση των μέσων υποστήριξης της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας.

2.4.2. Η ΕΤΠ κρίνει ότι είναι επείγων ο καθορισμός, εκ μέρους της Επιτροπής, του τρόπου διάρθρωσης στο μέλλον των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των οδηγιών, του πλαισίου περιβαλλοντικών ενισχύσεων και των κοινοποιήσεων, καθώς και του τρόπου πρόβλεψης των κριτηρίων αξιολόγησης (διαφανών και βασισμένων στην πρακτική), τα οποία θα δώσουν τη δυνατότητα γνώσης των μέτρων που πρέπει να ληφθούν σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία.

2.4.3. Η ΕΤΠ εκτιμά ότι (όπως το επιβεβαίωσε πρόσφατα απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου της ΕΚ) ο όρος που χρησιμοποιείται στη Συνθήκη ΕΚ περιορίζει την έννοια των ενισχύσεων στις βοήθειες που προέρχονται άμεσα ή έμμεσα από κρατικούς πόρους και ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, δημιουργούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις, ώστε τα συστήματα καθορισμού των τιμών που περιλαμβάνουν μία νομική υποχρέωση περί αγοράς και τιμών να μην υπόκεινται στην απαγόρευση των κρατικών ενισχύσεων.

2.4.4. Η ΕΤΠ διαπιστώνει ότι μπορούν να παραχωρηθούν φορολογικές διευκολύνσεις, οι οποίες αποφασίζονται από κάθε κράτος μέλος, για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τη συνδυασμένη παραγωγή ενέργειας, προκειμένου να αυξηθεί η σχετικό μερίδιο επί του συνόλου της παραγωγής.

2.4.5. Η ΕΤΠ υποστηρίζει ότι μία ποσόστωση, η οποία επιβάλλεται για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας προερχόμενης από τη συνδυασμένη παραγωγή ενέργειας, δεν αποτελεί μέτρο άμεσης ή έμμεσης υποστήριξης των τιμών.

2.4.6. Η ΕΤΠ υπογραμμίζει την ανάγκη να αποφευχθεί, εξαιτίας της έλλειψης εναρμόνισης, να γίνει κατάχρηση των εθνικών καθεστώτων υποστήριξης στο πλαίσιο των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών.

2.4.7. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές που διαδέχονται και διαχειρίζονται εγκαταστάσεις συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους και οι οποίες σέβονται τον ορισμό πρέπει να έχουν η δυνατότητα να αξιοποιούν την παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια. Τα μέτρα υποστήριξης που θα ληφθούν θα πρέπει να συμβάλουν στη δέσμευση των αρχών προς την κατεύθυνση αυτή.

2.5. Σύνδεση με το ηλεκτρικό δίκτυο

2.5.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών επιβεβαιώνει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να μεριμνούν ώστε οι τεχνικές προδιαγραφές και οι

απαιτήσεις λειτουργίας, οι σχετικές με τη σύνδεση τόσο με τα δίκτυα μεταβίβασης όσο και με τα δίκτυα διανομής, να καταρτισθούν σύμφωνα με αντικειμενικές λεπτομέρειες, οι οποίες να κοινοποιούνται και να λαμβάνουν υπόψη το μέγεθος των εγκαταστάσεων.

2.6. Διοικητικές διαδικασίες

2.6.1. Η ΕΤΠ κρίνει απαραίτητη την ενίσχυση από τα κράτη μέλη των προσπάθειών τους με σκοπό το μεγαλύτερο δυνατό περιορισμό των διοικητικών εμποδίων στην ανάπτυξη της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας και επιδοκιμάζει το ρόλο της Επιτροπής ως βασικού συμπαραστάτη.

2.6.2. Η ΕΤΠ επιμένει στην εγκαθίδρυση και την απλούστευση των λεπτομερειών χρηματοδότησης των επενδύσεων στα κράτη μέλη, ώστε να επιτρέπεται η ανάπτυξή τους, όπως είναι για παράδειγμα το σύστημα του τρίτου επενδυτή ή η χρηματοδοτική μίσθωση.

2.7. Προθεσμία μεταφοράς και λοιπά

2.7.1. Η ΕΤΠ παρατηρεί ότι η άμεση έναρξη ισχύος της οδηγίας θα συνέβαλε στην αύξηση του μεριδίου της ηλεκτρικής ενέργειας, της προερχόμενης από τη συνδυασμένη παραγωγή ενέργειας στους κόλπους της ΕΕ, προς όφελος όχι μόνο των πολιτών αλλά και των οικονομικών κύκλων, προσδίδοντας στον τομέα παραγωγής και εξοπλισμού της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας αποφασιστική ώθηση με τις ευνοϊκές συνέπειες που θα είχε αυτό για την αγορά εργασίας.

2.7.2. Η ΕΤΠ υποστηρίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής για την ενεργοποίηση του προγράμματος «Ευφυής ενέργεια για την Ευρώπη», με σκοπό την προώθηση τόσο των σχεδίων έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης όσο και των συγκεκριμένων και αποδοτικών εφαρμογών της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας.

2.7.3. Τέλος, η ΕΤΠ επισημαίνει την ανάγκη εγκαθίδρυσης ενός μηχανισμού παρακολούθησης μετά από την υιοθέτηση της οδηγίας, με σκοπό τη λήψη των απαιτούμενων μέτρων σε περίπτωση αναποτελεσματικότητας.

Βρυξέλλες, 9 Απριλίου 2003.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την επαγγελματική κατάρτιση ή τον εθελοντισμό»

(2003/C 244/02)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την επαγγελματική κατάρτιση ή τον εθελοντισμό (COM(2002) 548 τελικό — 2002/0242 (CNS)).

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2002, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το θέμα αυτό σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ.

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της, της 12ης Μαρτίου 2002, να αναθέσει στην επιτροπή «Εξωτερικές σχέσεις» την προετοιμασία της σχετικής γνωμοδότησης.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την πολιτική μετανάστευσης με βάση «την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με μια κοινή πολιτική κατά της παράνομης μετανάστευσης» (COM(2001) 672 τελικό) καθώς και για την πολιτική για το δικαίωμα ασύλου: «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τη θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών και των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους» (COM(2001) 510 τελικό — 2001/0207 (CNS)), (CdR 93/2002 fin), που υιοθετήθηκε στις 16 Μαΐου 2002 ⁽¹⁾.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για την «Πράσινη βίβλο σχετικά με την κοινοτική πολιτική επιστροφής των παρανόμως διαμενόντων» (COM(2002) 175 τελικό), (CdR 242/2002 fin) που υιοθετήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2002.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, για την «Τροποποιημένη πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με το δικαίωμα της οικογενειακής επανένωσης» (COM(2002) 225 τελικό — 1999/0258 (CNS)), (CdR 243/2002 fin) που υιοθετήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2002 ⁽²⁾.

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 2/2003 rev.) που υιοθέτησε η επιτροπή «Εξωτερικές σχέσεις» στις 17 Φεβρουαρίου 2003 (εισηγητής: Gustav Skuthalla, Δήμαρχος του Narpio (ΦΙΝ, ΦΙΑ)).

εκτιμώντας ότι η θέσπιση κοινών και δίκαιων κανόνων εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την επαγγελματική κατάρτιση ή τον εθελοντισμό ευνοεί τους μετανάστες τόσο στη χώρα καταγωγής τους όσο και στη χώρα υποδοχής. Στόχος είναι η προώθηση της εισόδου των πολιτών τρίτων χωρών και της κυκλοφορίας τους στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για λόγους σπουδών.

εκτιμώντας ότι στόχος πρέπει να είναι ένα ενιαίο, δίκαιο και ανοικτό σύστημα ούτως ώστε και ο αιτών και το κράτος μέλος να γνωρίζουν εκ των προτέρων πως αξιολογείται συνήθως η αίτηση.

εκτιμώντας ότι αυτή η πρόταση οδηγίας συμπληρώνει τις προτάσεις που αφορούν την μετανάστευση με σκοπό την απασχόληση και το δικαίωμα για την οικογενειακή επανένωση, και θεσπίζει κοινούς κανόνες και ένα ενιαίο νομικό πλαίσιο.

εκτιμώντας ότι η Επιτροπή πρέπει να επιστήσει την προσοχή του Συμβουλίου και των κρατών μελών στο γεγονός ότι εάν στόχος της πρότασης οδηγίας είναι η επίτευξη δίκαιης και ίσης αντιμετώπισης, θα πρέπει να ερμηνευτούν ευρέως οι έννοιες της πρότασης προς όφελος των αιτούντων.

⁽¹⁾ ΕΕ C 278 της 14.11.2002, σ. 44.

⁽²⁾ ΕΕ C 73 της 26.3.2003, σ. 16.

εκτιμώντας ότι επειδή οι προτάσεις της οδηγίας παρέχουν στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να προβαίνουν σε εξαιρέσεις, τούτο θα πρέπει να ερμηνευτεί κατά τρόπον ώστε οι εξαιρέσεις να είναι κυρίως προς όφελος των πολιτών των τρίτων χωρών. Στόχος των εξαιρέσεων που περιέχονται στην πρόταση οδηγίας δεν είναι η ενθάρρυνση των κρατών μελών να καταστήσουν αυστηρότερες τις προϋποθέσεις πέρα από τα προβλεπόμενα στην οδηγία·

εκτιμώντας ότι πρέπει να τηρηθεί η βασική αρχή της μη διάκρισης των σπουδαστών από τρίτες χώρες στα κράτη μέλη της Ένωσης, έστω και αν οι όροι υποδοχής διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών. Η εξέταση των όρων υποδοχής σε ένα κράτος μέλος πρέπει να ισχύει σε όλα τα κράτη μέλη·

εκτιμώντας ότι πρέπει να εστιαστεί η προσοχή στη θέση των τοπικών και περιφερειακών αρχών καθώς και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων έναντι των κοινών οδηγιών καθώς και της ερμηνείας τους·

υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά την 49η σύνοδο ολομέλειάς της, της 9ης και 10ης Απριλίου 2003 (συνεδρίαση της 9ης Απριλίου).

ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. Γενικές παρατηρήσεις

«Στόχος μας είναι να ενώσουμε τα έθνη και όχι τα κράτη» (Jean Monnet).

1.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών επιθυμεί να υπενθυμίσει ότι η ΕΕ είναι μία ειρηνευτική διαδικασία που προέκυψε από την παγκόσμια ανάφλεξη που έσβησε 60 περίπου χρόνια πριν και η οποία απείλησε να καταστρέψει ολόκληρη την Ευρώπη. Δεν θα αποτιμηθεί ποτέ αρκετά η ιστορική σημασία του τέλους του κατακερματισμού της Ευρωπαϊκής Ηπείρου στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής. Με τον τρόπο αυτό ενισχύθηκε η βάση της ειρηνικής Ευρώπης του μέλλοντος.

1.2. Ωστόσο η επιδίωξη της ειρήνης, της ελευθερίας και της ασφάλειας δεν πρέπει να περιοριστεί μόνο στην Ευρώπη. Σύμφωνα με το άρθρο 11 της Συνθήκης, η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει με τη δράση της να συμβάλλει

- στη διατήρηση της ειρήνης και στην ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας σύμφωνα με τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών καθώς και
- στην προώθηση της διεθνούς συνεργασίας.

1.3. Η Επιτροπή των Περιφερειών υπενθυμίζει επίσης ότι οι ευρωπαίοι εδώ και αιώνες ταξιδεύουν στην ήπειρό τους αλλά και εκτός των συνόρων της Ευρώπης. Οι υπήκοοι των τρίτων χωρών ποτέ πριν δεν σπούδασαν τόσο πολύ σε εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο σήμερα. Η Επιτροπή των Περιφερειών επισημαίνει ότι είναι σημαντικό να υποστηριχθούν οι σπουδαστές των τρίτων χωρών που καταφθάνουν στην Ευρώπη.

1.4. Η πρόταση της Επιτροπής ενδέχεται βέβαια να επικριθεί επειδή δίνει μεγάλη διακριτική ευχέρεια στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή των Περιφερειών επισημαίνει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να συμμορφωθούν με τους στόχους της οδηγίας προκειμένου να διασφαλιστεί στους σπουδαστές των τρίτων χωρών ίση και δίκαιη αντιμετώπιση.

2. Ειδικές παρατηρήσεις

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1. εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόταση οδηγίας της Επιτροπής σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την επαγγελματική κατάρτιση ή τον εθελοντισμό, την οποία προετοίμασε η Επιτροπή κατόπιν εντολής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε που πραγματοποιήθηκε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999 στα συμπεράσματα του οποίου προβλέπεται η προετοιμασία νομοθετικών προτάσεων για την εφαρμογή της πολιτικής μετανάστευσης σύμφωνα με το άρθρο 63 σημείο 3) α) και σημείο 4) της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

2.2. υπενθυμίζει ότι κατά την εκπόνηση των νομοθετικών προτάσεων που αφορούν την πολιτική μετανάστευσης πρέπει να επιδιωχθεί υψηλό επίπεδο εναρμόνισης πράγμα που συμβάλλει στην προσέγγιση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των ατόμων, που είναι ήδη νόμιμα εγκατεστημένα στην ΕΕ και υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της υπό εξέταση πρότασης οδηγίας, με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των πολιτών της ΕΕ.

2.3. επικροτεί την μετανάστευση των υπηκόων τρίτων χωρών για λόγους σπουδών. Η πρόταση προωθεί την είσοδο σπουδαστών τρίτων χωρών και αυξάνει την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης όσον αφορά την προσέλκυση σπουδαστών διεθνούς προέλευσης.

2.4. θεωρεί σημαντικό να καταστεί γνωστή η Ευρωπαϊκή Ένωση στις τρίτες χώρες ως παγκόσμιο κέντρο αριστείας για την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση. Η Επιτροπή των Περιφερειών υπενθυμίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει πολλούς στόχους και προγράμματα για την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού τομέα. Η ΕΤΠ προτείνει ο στόχος προώθησης ολόκληρης της Ευρώπης ως παγκόσμιο κέντρο αριστείας για την εκπαίδευση, στους πολίτες των τρίτων χωρών να ληφθεί υπόψη στις προτεραιότητες των κοινωνικών προγραμμάτων που καλύπτουν τον τομέα της εκπαίδευσης, της επαγγελματικής κατάρτισης και της νεολαίας μετά το 2006.

2.5. συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι η υποδοχή υπηκόων τρίτων χωρών στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, μπορεί με τη σειρά του να έχει θετικό αντίκτυπο στην ποιότητα και την ανάπτυξη των συστημάτων κατάρτισης στην Ευρώπη, και τα ιδρύματα θα παρακινηθούν να αναπτύξουν όλο και περισσότερο προγράμματα υψηλής ποιότητας, προσαρμοσμένα στη ζήτηση διεθνοποίησης της εκπαίδευσης.

2.6. θεωρεί σημαντικό ότι στην οδηγία δεν αναφέρονται οι προϋποθέσεις αποδοχής των σπουδαστών στα ιδρύματα εκπαίδευσης ούτε στα κυκλώματα επαγγελματικής κατάρτισης.

2.7. επισημαίνει ότι οι προϋποθέσεις αποδοχής καθώς και οι προϋποθέσεις γνώσης της γλώσσας και έκφρασης πρέπει να αποτελούν καθήκον του εκπαιδευτικού ιδρύματος υποδοχής. Η δυνατότητα του κράτους μέλους να θέτει όρους σε εθνικό επίπεδο για τις απαιτήσεις γνώσης της γλώσσας, δεν παρέχει στην οδηγία τίποτα το καινούργιο, αλλά αντιθέτως υπάρχει ο κίνδυνος αντίφασης με τις απαιτήσεις του αντίστοιχου εκπαιδευτικού ιδρύματος, που πρέπει να διατηρήσει την υπεροχή του.

2.8. επισημαίνει ότι, σε εθνικό επίπεδο απαιτείται σταθερή αλληλεπίδραση εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, τοπικών και περιφερειακών αρχών καθώς και των αρχών που χορηγούν άδεια παραμονής για τη διευκρίνιση του συνόλου των προϋποθέσεων εισόδου.

2.9. ζητά να υιοθετηθούν στατιστικές μέθοδοι για τη συλλογή στοιχείων που αφορούν σπουδαστές τρίτων χωρών και να πραγματοποιηθούν ανταλλαγές μεταξύ των διαφόρων εθνικών φορέων και των διαφόρων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.10. επικροτεί τον ευρύ και ευέλικτο ορισμό που υπάρχει στην πρόταση της Επιτροπής για την επαγγελματική κατάρτιση.

2.11. επισημαίνει ότι η έννοια «πρόγραμμα σπουδών» που συχνά σημαίνει συνεχή και πλήρους ωραρίου μαθήματα, έχει διαφορετική σημασία στα διάφορα κράτη μέλη. Οι σπουδές σε ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα μπορούν να σημαίνουν, πέρα από τις βασικές σπουδές, διαφορετικά εκπαιδευτικά συμπληρωματικά προγράμματα τα οποία δεν καταλήγουν στην απόκτηση διπλώματος αλλά στην έκδοση πιστοποιητικού δεξιοτήτων που έχει μεγάλη σημασία για τον επαγγελματικό βίο. Εξάλλου οι σπουδές μπορεί να είναι επίσης τμήμα ενός μεγαλύτερου συνόλου, όπου οι υπήκοοι τρίτων χωρών επιστρέφουν στην πατρίδα τους για την απόκτηση του διπλώματος. Κατά την άποψη της ΕΤΠ, η έννοια «μάθημα» θα πρέπει να ερμηνευτεί με μεγαλύτερη ευελιξία. Επίσης η στενή ερμηνεία της φράσης «πλήρες ωράριο» μπορεί να οδηγήσει σε υπερβολές. «Πλήρες ωράριο» πρέπει να σημαίνει ότι οι σπουδές αποτελούν την βασική αιτία εισόδου στη χώρα.

2.12. επισημαίνει ότι στην οδηγία δεν αναφέρεται καθόλου το πρόβλημα της κρίσης της στέγης, ιδιαίτερα στα μεγάλα αστικά κέντρα, ούτε το υψηλό κόστος της στέγης πράγμα που δημιουργεί μεγάλα εμπόδια στους σπουδαστές τρίτων χωρών στα κράτη μέλη της Ένωσης. Το θέμα αυτό αναφέρεται επίσης στη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την οδηγία για το δικαίωμα της οικογενειακής επανένωσης. Η πραγματική μέριμνα, προκειμένου οι σπουδαστές των τρίτων χωρών να έχουν δυνατότητα πρόσβασης στην τεχνολογία της Ευρώπης, απαιτεί να δοθεί ιδιαίτερο βάρος στο θέμα της στέγης των σπουδαστών.

2.13. τονίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, ως οι πλησιέστερες στον πολίτη διοικητικές βαθμίδες, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο όσον αφορά την οργάνωση παροχής κοινωνικών, υγειονομικών και στεγαστικών υπηρεσιών στους υπηκόους τρίτων χωρών. Κατά την άποψη της ΕΤΠ, πρέπει να διευκρινιστεί στην οδηγία ο ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών σε ό,τι αφορά την οργάνωση των ανωτέρω υπηρεσιών.

2.14. θεωρεί επίσης σημαντική τη διευκόλυνση της εισόδου για λόγους εθελοντισμού. Η πρόταση της Επιτροπής θα μπορούσε για παράδειγμα να καταστεί ελαστικότερη όσον αφορά την είσοδο και διαμονή ατόμων που συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα εθελοντισμού.

2.15. υποστηρίζει την προώθηση της κινητικότητας των σπουδαστών μεταξύ των κρατών μελών εφόσον έχουν επαρκώς εναρμονιστεί οι προϋποθέσεις εισόδου. Η Επιτροπή των Περιφερειών εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι σύμφωνα με το άρθρο 6 δίνεται μεγάλη διακριτική ευχέρεια στα κράτη μέλη όσον αφορά τη χορήγηση άδειας διαμονής, και ότι με βάση το άρθρο 7 της οδηγίας αναγνωρίζεται, στους υπηκόους τρίτων χωρών, υπό ακριβείς προϋποθέσεις, αφού έγιναν δεκτοί μία πρώτη φορά από ένα κράτος μέλος, το δικαίωμα διαμονής σε άλλο κράτος μέλος, για να παρακολουθήσουν μέρος του προγράμματος σπουδών το οποίο έχουν αρχίσει ή να το συμπληρώσουν με νέο πρόγραμμα σπουδών.

2.16. θεωρεί σημαντικό ότι στο άρθρο 18 της οδηγίας αναγνωρίζεται στους σπουδαστές το δικαίωμα να εργάζονται μέσα σε ορισμένα όρια. Η Επιτροπή των Περιφερειών ωστόσο δεν κρίνει βάσιμη την απαγόρευση στο δικαίωμα εργασίας κατά το πρώτο έτος σπουδών των υπηκόων των τρίτων χωρών. Ο περιορισμός αυτός δημιουργεί διακρίσεις σε σχέση με τη θέση των άλλων σπουδαστών. Οι σπουδαστές από τρίτες χώρες πρέπει να έχουν το ίδιο δικαίωμα στην εργασία με τους υπόλοιπους σπουδαστές.

2.17. θεωρεί σημαντικό ότι στα άρθρα 7 και 20 τίθενται συγκεκριμένες προθεσμίες για την εξέταση των αιτήσεων. Η Επιτροπή των Περιφερειών εκτιμά όμως ότι οι προθεσμίες αυτές αποσκοπούν στο να έχει ο υποψήφιος μια καλύτερη προβλεψιμότητα και δεν πρέπει να είναι τόσο μακροπρόθεσμες ώστε να αποτελούν παράγοντα αβεβαιότητας όχι μόνο για τον υποψήφιο αλλά και για τις εμπλεκόμενες οργανώσεις.

2.18. θεωρεί ασαφές το άρθρο 6, παράγραφος 3. Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής τα κράτη μέλη καθορίζουν τις ενότητες και τους τύπους μαθημάτων για τους οποίους υπήκοος τρίτης χώρας που πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1, σημείο β) και, ενδεχομένως, σημείο δ), μπορεί να ζητήσει άδεια διαμονής «σπουδαστής» για την εκμάθηση γλώσσας. Δεν διευκρινίζεται στην πρόταση τι σημαίνει εκμάθηση της γλώσσας και τίθεται το ερώτημα εάν πρόκειται για την εκμάθηση της γλώσσας του κράτους μέλους ή γενικά για την εκμάθηση κάποιας γλώσσας.

3. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Σύσταση 1

Άρθρο 6: ειδικές προϋποθέσεις για τους σπουδαστές, σημείο γ)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της Επιτροπής των Περιφερειών
γ) αν το κράτος μέλος το ζητήσει, διαθέτει επαρκή γνώση της γλώσσας του προγράμματος σπουδών το οποίο παρακολουθεί ο σπουδαστής·	γ) αν το κράτος μέλος το ζητήσει, διαθέτει επαρκή γνώση της γλώσσας του προγράμματος σπουδών το οποίο παρακολουθεί ο σπουδαστής

Αιτιολογία

Δεν είναι απαραίτητη η επιβολή από το κράτος μέλος απαιτήσεων γνώσεως της γλώσσας. Ο ορισμός μπορεί εξάλλου να οδηγήσει σε αντίφαση με την απαίτηση γνώσεως της γλώσσας που έχει θέσει το οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα για την αποδοχή σπουδαστών από τρίτες χώρες. Οι απαιτήσεις εισόδου των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων πρέπει να θεωρούνται επαρκείς και οριστικές. Σε αυτές πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι δυνατότητες των σπουδαστών να ενσωματώνονται στην τοπική κοινωνία του τόπου στον οποίο βρίσκεται το ίδρυμα. Η δυνατότητα του κράτους μέλους να θέτει απαιτήσεις γνώσεως της γλώσσας δεν παρέχει τίποτα καινούργιο στην οδηγία αλλά ενδέχεται να δημιουργεί εμπόδιο στις σπουδές.

Σύσταση 2

Άρθρο 18: εργασία των σπουδαστών και των μη αμειβόμενων ασκούμενων, δικαίωμα εργασίας, δεύτερο εδάφιο

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της Επιτροπής των Περιφερειών
Τα κράτη μέλη μπορούν να μην χορηγούν το δικαίωμα εργασίας κατά το πρώτο έτος της διαμονής και να το ανακαλούν όταν ο σπουδαστής δεν προοδεύει στις σπουδές του	γ) Τα κράτη μέλη μπορούν να μην χορηγούν το δικαίωμα εργασίας κατά το πρώτο έτος της διαμονής και να το ανακαλούν όταν ο σπουδαστής δεν προοδεύει στις σπουδές του

Αιτιολογία

Η δυνατότητα απαγόρευσης της εργασίας κατά το πρώτο έτος σπουδών καθώς και η δυνατότητα ανάκλησης του δικαιώματος εργασίας εάν δεν κρίνεται ικανοποιητική η πρόοδος των σπουδών αντανάκλουν το φόβο κατάχρησης του δικαιώματος αυτού. Η απαγόρευση αμειβόμενης εργασίας στους σπουδαστές τρίτων χωρών τους θέτει σε άνιση θέση σε σύγκριση με τους άλλους σπουδαστές. Η αξιολόγηση της προόδου των σπουδών ως βάση για την άρνηση της παράτασης της άδειας εργασίας μπορεί να είναι δύσκολη. Τα όρια στον τομέα αυτό παραμένουν ασαφή.

Το θέμα του δικαιώματος εργασίας παράλληλα με τις σπουδές, έχει και μια περιφερειακή διάσταση. Τόσο ο ιδιωτικός όσο και ο δημόσιος τομέας μπορούν να θεωρήσουν τους σπουδαστές από τρίτες χώρες ως σημαντικούς πόρους της οικονομικής δραστηριότητας κατά την περίοδο σπουδών τους. Τούτο θα πρέπει να υπερισχύει των περιορισμών εθνικού επιπέδου.

Σύσταση 3

Άρθρο 10: ειδικές προϋποθέσεις για τους εθελοντές

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της Επιτροπής των Περιφερειών
Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν άδεια διαμονής «εθελοντής» σε υπήκοο τρίτης χώρας μόνον εφόσον αυτός, εκτός από τις γενικές προϋποθέσεις που απαιτεί το άρθρο 5, πληροί και τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) έχει το ελάχιστο όριο ηλικίας και δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται από το οικείο κράτος μέλος.	Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν άδεια διαμονής «εθελοντής» σε υπήκοο τρίτης χώρας μόνον εφόσον αυτός, εκτός από τις γενικές προϋποθέσεις που απαιτεί το άρθρο 5, πληροί και τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) έχει το ελάχιστο όριο ηλικίας και δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται από το οικείο κράτος μέλος.

Αιτιολογία

Δεν υπάρχουν αντικειμενικοί λόγοι που να αιτιολογούν περιορισμό του ορίου ηλικίας. Παρόμοιος περιορισμός θα ήταν εξάλλου αντίθετος προς τις πολιτικές αρχές που προασπίζεται η ΕΕ στον τομέα της επαγγελματικής επιμόρφωσης και της δια βίου κατάρτισης και εκπαίδευσης.

Σύσταση 4

Άρθρο 15, παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της Επιτροπής των Περιφερειών
Τα κράτη μέλη μπορούν να ανακαλούν τις άδειες διαμονής ή τις θεωρήσεις για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας. Οι λόγοι δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας πρέπει να θεμελιώνονται αποκλειστικά στην προσωπική συμπεριφορά του οικείου υπηκόου τρίτης χώρας. Η επέλευση ασθενειών ή αναπηριών μετά τη χορήγηση της άδειας διαμονής δεν μπορεί από μόνη της να δικαιολογήσει την άρνηση ανανέωσης της άδειας διαμονής, την ανάκλησή της ή την απομάκρυνση από το έδαφος από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους.	Τα κράτη μέλη μπορούν να ανακαλούν τις άδειες διαμονής ή τις θεωρήσεις για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας. Οι λόγοι δημόσιας τάξης ή δημόσιας ασφάλειας πρέπει να θεμελιώνονται αποκλειστικά στην προσωπική συμπεριφορά του οικείου υπηκόου τρίτης χώρας. Η επέλευση ασθενειών ή αναπηριών μετά τη χορήγηση της άδειας διαμονής δεν μπορεί από μόνη της να δικαιολογήσει την άρνηση ανανέωσης της άδειας διαμονής, την ανάκλησή της ή την απομάκρυνση από το έδαφος από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους.

Αιτιολογία

Η ασθένεια ή η αναπηρία δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να αποτελέσουν κριτήριο για την ανάκληση του τίτλου διαμονής.

Σύσταση 5

Άρθρο 20, παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της Επιτροπής των Περιφερειών
1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 7, οι αποφάσεις για τις αιτήσεις αποδοχής ή ανανέωσης εκδίδονται και ανακοινώνονται στον αιτούντα το αργότερο εντός 90 ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησής του.	1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 7, οι αποφάσεις για τις αιτήσεις αποδοχής ή ανανέωσης εκδίδονται και ανακοινώνονται στον αιτούντα το αργότερο εντός <u>60</u> 90 ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησής του.

Αιτιολογία

Η προθεσμία των 90 ημερών για τη λήψη των διοικητικών αποφάσεων για τις αιτήσεις αποδοχής ή ανανέωσης είναι βέβαια υπερβολική και αποτελεί παράγοντα αβεβαιότητας όχι μόνο για τον υποψήφιο αλλά και για τις εμπλεκόμενες οργανώσεις. Π.χ. προθεσμία 90 ημερών είναι κατά κανόνα μεγαλύτερη των διακοπών εξαμήνου ή του τέλους του ακαδημαϊκού έτους. Ο υποψήφιος της ανανέωσης πιθανόν να εξαναγκασθεί για λόγους καθαρά διοικητικούς να εγκαταλείψει την επικράτεια κράτους μέλους κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

Βρυξέλλες, 9 Απριλίου 2003.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής για:

- την «Ανακοίνωση της Επιτροπής: “Περισσότερη έρευνα για την Ευρώπη — Στόχος 3 % του ΑΕγχΠ”», και
- την «Ανακοίνωση της Επιτροπής: “Μια νέα ώθηση στον ευρωπαϊκό χώρο έρευνας: ενίσχυση, αναπροσανατολισμός, άνοιγμα νέων προοπτικών”»

(2003/C 244/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη τις ανακοινώσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Περισσότερη έρευνα για την Ευρώπη — Στόχος 3 % του ΑΕγχΠ» (COM(2002) 499 τελικό) και «Μια νέα ώθηση στον ευρωπαϊκό χώρο έρευνας: ενίσχυση, αναπροσανατολισμός, άνοιγμα νέων προοπτικών» (COM(2002) 565 τελικό).

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 12ης Σεπτεμβρίου και της 17ης Οκτωβρίου 2002, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ σύμφωνα με το άρθρο 265 παράγραφος 1 της Συνθήκης περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της, της 26ης Ιουνίου και της 5ης Οκτωβρίου 2002, να αναθέσει στην επιτροπή «πολιτισμός και παιδεία» την επεξεργασία της σχετικής γνωμοδότησης.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της σχετικά με την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το πολυετές πρόγραμμα πλαίσιο του 2002-2006 δράσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με σκοπό την υλοποίηση του ευρωπαϊκού χώρου της έρευνας » (COM(2001) 94 τελικό) (CdR 283/2001 fin) ⁽¹⁾

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της σχετικά με την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: “Η περιφερειακή διάσταση του ευρωπαϊκού χώρου της έρευνας”» (COM(2001) 543 τελικό) (CdR 442/2001 fin) ⁽²⁾.

έχοντας υπόψη την τρέχουσα εφαρμογή του 6ου προγράμματος-πλαίσιο για την Έρευνα, του οποίου σημαντικό μέρος αποτελεί η περιφερειακή και διαπεριφερειακή προώθηση της έρευνας.

έχοντας υπόψη την πρόοδο που σημειώθηκε στις προσπάθειες για την θέσπιση ενός Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.

⁽¹⁾ ΕΕ C 107 της 3.5.2002, σ. 111.

⁽²⁾ ΕΕ C 278 της 14.11.2002, σ. 1.

έχοντας υπόψη το γεγονός ότι ο Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω και να υλοποιηθεί η έκκληση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βαρκελώνης, του Μαρτίου 2002, ώστε να μην παρεμποδισθεί το δυναμικό καινοτομίας στην Ευρώπη και, κατ' αυτόν τον τρόπο, η Ευρώπη να μπορέσει να αναπτυχθεί, μέχρι το 2010, στην ανταγωνιστικότερη κοινωνία της γνώσης παγκοσμίως·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησή της (CdR 328/2002 rev. 2), το οποίο υιοθέτησε η επιτροπή «πολιτισμός και παιδεία» στις 18 Φεβρουαρίου 2003 (Εισηγήτρια: η κα Helma Kühn-Theis, πρόεδρος της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Θεμάτων του Κοινοβουλίου του Ομόσπονδου Κρατιδίου του Σάαρ (D/EVP))·

υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά την 49η σύνοδο ολομέλειας, της 9ης και 10ης Απριλίου 2003 (συνεδρίαση της 10ης Απριλίου).

ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1. συμφωνεί με την άποψη της Επιτροπής ότι η καθιέρωση του «Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας» ανέδειξε το σχέδιο σε βασικό σημείο αναφοράς του προβληματισμού και του διαλόγου επί των θεμάτων ερευνητικής πολιτικής στην Ευρώπη,

2. σημειώνει, επίσης, τις κατά βάση ανεπαρκείς επενδύσεις στον τομέα της έρευνας και τα περιορισμένα κίνητρα που παρέχονται τόσο για την έρευνα όσο και για την οικονομική της εκμετάλλευση, ειδικότερα στον ιδιωτικό τομέα. Ιδιαίτερες προσπάθειες πρέπει να καταβληθούν για την αύξηση της συμμετοχής των πανεπιστημίων και των εξωπανεπιστημιακών ερευνητικών ιδρυμάτων καθώς και των ΜΜΕ στο έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο για την Έρευνα. Οι ΜΜΕ αντιπροσωπεύουν τη μεγαλύτερη αναλογία επί του βιομηχανικού ιστού και απασχολούν τα 2/3 περίπου των ευρωπαϊκών εργαζομένων, αλλά, παράλληλα, είναι εκείνες που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη στήριξης για την πρόσβαση στην καινοτομία. Υπάρχει γενικότερη σύγκλιση και σε ό,τι αφορά την αναγκαιότητα ενισχυμένου συντονισμού των δραστηριοτήτων των κρατών μελών της ΕΕ και άλλων εμπλεκόμενων κρατών, καθώς και του συντονισμού των δράσεων Ε&Α στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Η ανοικτή μέθοδος συντονισμού πρέπει να εξετασθεί ως δυνατότητα στον κλάδο της Ε&Α. Ο σχετικός στόχος θα πρέπει να είναι η όσο το δυνατόν ευρύτερη συμμετοχή των ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών οργανώσεων που εκπροσωπούν τις αρχές που διαθέτουν νομοθετικές αρμοδιότητες στον κλάδο αυτό. Συνιστάται η συνεργασία στον τομέα της έρευνας σύμφωνα με μία προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή, στηριζόμενη στον εθελούσιο χαρακτήρα,

3. επισημαίνει ότι οι συντονιστικές δράσεις δεν πρέπει να προσανατολίζονται μονομερώς σε συγκεκριμένους ερευνητικούς κλάδους. Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας χρειάζεται να προβλεφθούν διαφορετικά και ελαστικά μέσα στήριξης τόσο για τη βασική έρευνα όσο και για την έρευνα που σχετίζεται με την οικονομία. Πέραν τούτων, πρέπει να καταβληθούν εγκαίρως προσπάθειες για τη δημιουργία αλυσίδων προστιθέμενης αξίας μεταξύ των προαναφερθέντων μέσων (κάθετη ένταξη). Ειδικότερα η βασική έρευνα χρειάζεται ανοιχτές διαρθρώσεις υποστήριξης, όπου λαμβάνεται υπόψη η προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή. Η βασική έρευνα εξαρτάται από την υποστήριξη που λαμβάνει από το δημόσιο τομέα, καθώς δεν παρέχεται συνήθως η δυνατότητα χρηματοδότησής της από επιχειρήσεις. Είναι όμως απαραίτητη για να διατηρηθεί η βάση της καινοτομίας. Προς

επίλυση των πολύπτυχων και περίπλοκων προβληματισμών στον τομέα Ε&Α θα πρέπει να δοθούν ισχυρά πολυεπιστημονικά κίνητρα για έρευνα σε ευρωπαϊκή κλίμακα (οριζόντια ένταξη). Τα ολοκληρωμένα σχέδια του 6ου προγράμματος-πλαίσιο για την έρευνα διέπονται εμφανώς από τις αρχές της κάθετης και της οριζόντιας ένταξης,

4. υποστηρίζει την πρόθεση για τη δημιουργία μιας «εσωτερικής αγοράς της έρευνας» και, επίσης, για μέτρα καθιέρωσης του ευρωπαϊκού ερευνητικού ιστού σε ό,τι αφορά τη βελτίωση του συντονισμού των εθνικών ερευνητικών δραστηριοτήτων. Όπως έχει επισημανθεί και σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις, τα κράτη μέλη εκφράζουν την αντίθεσή τους προς μια συγκεντρωτική και «προγραμματισμένη» έρευνα ευρωπαϊκής κλίμακας,

5. συμεριζεται την άποψη της Επιτροπής ότι η σημειούμενη πρόοδος εξαρτάται άμεσα από το βαθμό κινητοποίησης των κρατών μελών σε σχέση με τα διάφορα θέματα καθώς και από τον βαθμό συμμετοχής τους στις αντίστοιχες δραστηριότητες. Ως εκ τούτου, πρέπει να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για υψηλότερη — ακόμη και θεματική — συμμετοχή των περιφερειών. Επίσης, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα μπορούσαν να διασφαλίσουν τους κατάλληλους όρους πλαισίωσης για την έρευνα,

6. συμφωνεί με την άποψη ότι το 6ο πρόγραμμα-πλαίσιο δεν μπορεί μόνο να οδηγήσει στην εκπλήρωση των στόχων για τον «Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας» και, συνεπώς, θα πρέπει να αποκτήσει τη δική του δυναμική που να βασίζεται σε πρωτοβουλίες ανεξάρτητες από το εν λόγω πλαίσιο. Για το σκοπό αυτό κρίνεται απαραίτητη η συμμετοχή των κρατών μελών και των περιφερειακών και τοπικών αρχών όταν απαιτούνται μέτρα σε σχέση με τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Συγκριτική αξιολόγηση των ερευνητικών πολιτικών

7. επικροτεί τα συμπεράσματα της Επιτροπής που απορρέουν από τα πρώτα αποτελέσματα της συγκριτικής αξιολόγησης. Η ΕΕ είναι ανάγκη να εντίνει τις ερευνητικές της προσπάθειες προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της Λισαβώνας. Επιπλέον, επισημαίνεται η απόλυτη ανάγκη ενεργού συμμετοχής των εμπλεκόμενων περιφερειών και η έως τώρα δυσκολία εξαγωγής χρήσιμων συμπερασμάτων από τους δείκτες,

Κινητικότητα των ερευνητών

8. επιθυμεί να υπογραμμίσει εκ νέου ότι οι προτεινόμενες (και μερικώς κατά την παρούσα στιγμή ήδη εφαρμοσμένες) δράσεις για αύξηση της κινητικότητας των επιστημόνων (θα έπρεπε να) βρίσκουν ανταπόκριση στις περιφέρειες. Η Επιτροπή δηλώνει σχετικά την πρόθεση «παροχής κατάλληλων πληροφοριών και υποστήριξης σε όλα τα επίπεδα», όπου μεταξύ άλλων συγκαταλέγεται και η οικονομική στήριξη (π.χ. υποτροφίες επιστροφής). Η καλύτερη συνεκτίμηση προγραμμάτων κινητικότητας με μεθόδους παροχής κινήτρων (πριματοδότηση επιστροφής) επικροτείται. Στο πλαίσιο της κοινοτικής πολιτικής για τη συνοχή, η μεγαλύτερη απόκτηση γνώσης και τεχνολογικής αριστείας αποτελεί σημαντικό παράγοντα για τη βελτίωση της ικανότητας καινοτομίας και ανταγωνισμού. Η άρνηση κινητικότητας και η διαφυγή εγκεφάλων προς τις ΗΠΑ και άλλες περιοχές του πλανήτη θα πρέπει να αντιμετωπιστούν. Επιπλέον, είναι απαραίτητο να υποστηριχθούν δράσεις για την αύξηση του ποσοστού των γυναικών στην έρευνα και τις επιστήμες.

Διαδικτύωση των εθνικών προγραμμάτων έρευνας, ενίσχυση του κρατικού ερευνητικού υπόβαθρου και αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων στον τομέα της έρευνας [στόχος: 3 % ΑΕγχΠ]

9. πιστεύει ότι, αν και ο στόχος του 3 % είναι πολύ φιλόδοξος για ορισμένα κράτη, πρέπει ωστόσο να δεσμευτούν οι αναγκαίοι πόροι για την επίτευξή του. Η Επιτροπή, κάνει έκκληση για αύξηση των επενδύσεων που διατίθενται για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (E&A) με απώτερο σκοπό να επιτευχθεί ο στόχος προσέγγισης ποσοστού 3 % του ΑΕγχΠ έως το 2010, από ποσοστό 1,9 % το 2000. Μπορεί μεν σε ορισμένα κράτη μέλη τα ποσοστά που διατίθενται για παρόμοιες επενδύσεις να υπερβαίνουν επί του παρόντος το προαναφερθέν όριο (Φινλανδία 3,67 %, Σουηδία 3,78 %), αλλά, ο μέσος όρος για τα 15 κράτη μέλη είναι μικρότερος από 2 % (π.χ. Ελλάδα 0,67 %, Ισπανία 0,97 %). Ο μέσος όρος για τις υποψήφιες χώρες μόλις φθάνει το ποσοστό του 0,7 %. Τίθενται, ως εκ τούτου, τα ερωτήματα εάν τα κράτη, το εισόδημα των οποίων δεν στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στις επενδύσεις E&A, μπορούν να θέσουν παρόμοιο στόχο, κατά πόσον η τεχνολογική σύγκλιση είναι ουσιώδους σημασίας για την επίτευξη των στόχων της Λισσαβώνας και κατά πόσον τα σχεδιαζόμενα μέσα (μέσα, κίνητρα και πλαίσια) για την επίτευξή τους είναι κατάλληλα και αναλογικά. Πέραν τούτου, σε ορισμένες υποψήφιες χώρες θα πρέπει αρχικά να αντιμετωπιστούν διαρθρωτικές ελλείψεις πριν καταστεί δυνατή η οικονομική έρευνα. Είναι σκόπιμο να διαπιστωθεί κατά πόσον ακόμη και η απαίτηση για ποσοστό 3 % δεν είναι ιδιαίτερη υψηλή για τα εν λόγω κράτη και, ως εκ τούτου, μήπως θα ήταν σκόπιμη η σταδιακή επίτευξή της.

10. υποστηρίζει, αφενός, με έμφαση την πρόθεση για επένδυση περισσότερων πόρων στους τομείς έρευνας και ανάπτυξης, αφετέρου όμως, κάνει την ίδια έκκληση και στην ΕΕ. Η ΕΤΠ, στη γνωμοδότησή της (CdR 283/2001 fin), πρότεινε για το 6ο πρόγραμμα-πλαίσιο της ΕΕ στον τομέα της έρευνας, να αποτελούν η τεχνολογική ανάπτυξη και η επίδειξη συμβολή στην υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας. Η ΕΤΠ υπενθυμίζει, σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση του προγράμματος, ότι η

Κοινότητα, ήδη από το 1985, αποφάσισε την διάθεση ποσοστού 6% του προϋπολογισμού για τα ερευνητικά μέσα του προγράμματος-πλαίσιου, χωρίς όμως να έχει πραγματοποιηθεί κάτι τέτοιο έως τώρα,

11. θεωρεί ρεαλιστική την απαίτηση της Επιτροπής για αύξηση του ύψους των χρηματοδοτικών πόρων που διατίθεται από τις επιχειρήσεις, το οποίο θα πρέπει να αυξηθεί από το σημερινό επίπεδο του 56 % στο 66,7 % των συνολικών επενδύσεων E&A. Ωστόσο, αναφέρεται στο γεγονός ότι οι επιχειρήσεις είναι σε θέση να επενδύουν στην E&A μόνο όπου αναμένονται βραχυπρόθεσμα και βιώσιμα αποτελέσματα. Ο τομέας της έρευνας είναι προβληματικός σε ό,τι αφορά τη βασική έρευνα ή τις εξελίξεις για τις οποίες απαιτούνται μακρόχρονες φάσεις ανάπτυξης προκειμένου να υπάρξουν ανταγωνιστικά προϊόντα ή υπηρεσίες (π.χ. στον τομέα της βιοτεχνολογίας και ειδικότερα στην κατασκευή φαρμάκων). Στον τομέα αυτό πρέπει να υπάρξει μεγαλύτερη δέσμευση υπό τη μορφή ενίσχυσης της αποτελεσματικής κοινοτικής στήριξης. Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις ακόμη και σε περιπτώσεις συνεργασίας με δημόσιους οργανισμούς είναι διατεθειμένες να επενδύσουν σημαντικά ποσά σε ερευνητικά μέσα μόνο όταν αναμένεται συγκεκριμένο και χρονικά προβλέψιμο κέρδος και οι οδηγίες στήριξης επιτρέπουν απλούστερη χρήση των αποτελεσμάτων. Προκειμένου να παρέχονται κίνητρα σε ιδιωτικούς επενδυτές είναι ιδιαίτερα σημαντικό να υπάρξει διαχωρισμός του περιεχομένου της έρευνας και της ανάπτυξης, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τον ορισμό της «προανταγωνιστικής ανάπτυξης».

12. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι βάσει των κοινοτικών κρατικών ενισχύσεων (το οποίο αποτελεί τη βάση για τις δημόσιες επιχορηγήσεις, τα χαμηλότοκα δάνεια κτλ.) επιτρέπεται μόνο η ενίσχυση έως την κατασκευή εγκαταστάσεων επίδειξης και πειραματικών εγκαταστάσεων. Στο παράρτημα του εν λόγω πλαισίου στήριξης περιλαμβάνεται ο ακριβής ορισμός για την έρευνα και την ανάπτυξη. Σύμφωνα με αυτό η E&A έχει όριο την «προανταγωνιστική ανάπτυξη» και τη δημιουργία πρωτοτύπων. Οι εν λόγω παροχές, στο βαθμό που τα έργα αυτά δεν μπορούν να εφαρμοστούν και να χρησιμοποιηθούν για βιομηχανικούς σκοπούς ή εμπορική χρήση, αποτελούν σαφή περιορισμό των επενδύσεων E&A. Ειδικότερα οι ΜΜΕ με περιορισμένο προσωπικό και χρηματοδοτικούς πόρους δεν δύνανται να καλύψουν με ίδιες δυνάμεις το κενό από ένα πειραματικό έργο ως το προϊόν που είναι έτοιμο να εισαχθεί στην αγορά. Επομένως, επικροτούνται οι ενισχυμένες προσπάθειες σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη δράσεων επίδειξης, τις δράσεις ενίσχυσης των ΜΜΕ και την αξιολόγηση τεχνολογιών του 6ου προγράμματος-πλαίσιο για την έρευνα,

13. επιθυμεί να συζητήσει περαιτέρω την άποψη ότι η επίτευξη του στρατηγικού στόχου της Λισσαβώνας διακυβεύεται από το αυξανόμενο χάσμα που εμφανίζουν οι επενδύσεις στο χώρο της E&A στην ΕΕ σε σύγκριση με τις αντίστοιχες στις ΗΠΑ και την Ιαπωνία. Το χάσμα αυτό οφείλεται στη χαμηλή χρηματοδότηση από τον επιχειρηματικό κλάδο της ΕΕ. Στην Ιαπωνία ο επιχειρηματικός κλάδος διαθέτει ποσοστό 72 % των δαπανών E&A σε σύγκριση με ποσοστό 56 % στην Ευρώπη και 67 % στις ΗΠΑ. Η Επιτροπή παραδέχεται ότι τα ποσοστά της Ιαπωνίας είναι μη συγκρίσιμα καθώς οφείλονται στις διαφορετικές επιχειρηματικές συνθήκες. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να επισημανθεί ότι η οικονομία της Ιαπωνίας παρά τις αυξημένες επενδύσεις E&A και τη μεταφορά στον ιδιωτικό τομέα δεν έχει σημειώσει αξιόλογη πρόοδο κατά τα τελευταία χρόνια. Οι αυξημένες επενδύσεις E&A παρότι διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο για την οικονομική ανάπτυξη, δεν αποτελούν σε καμία περίπτωση εγγύηση για την επίτευξή της. Τα μεγέθη που παρατίθενται στην ανακοίνωση σχετικά με τις ΗΠΑ

υπερεκτιμούνται. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει η Επιτροπή να διεξαγάγει διαφοροποιημένο δημοσιονομικό έλεγχο στον τομέα E&A και πιο συγκεκριμένα να διαπιστώσει πόσα μέσα χρησιμοποιούνται για τη στρατιωτική έρευνα. Θα πρέπει να εκτιμηθεί το μέγεθος της επίδρασης σε περίπτωση που τα αντίστοιχα μέσα χρησιμοποιηθούν απευθείας στις «μη στρατιωτικές έρευνες» και όχι μέσω της στρατιωτικής έρευνας. Στόχος της Ευρώπης δε θα πρέπει να είναι η ανάπτυξη της προς την ίδια κατεύθυνση. Η Ευρώπη χρειάζεται να προσανατολιστεί περισσότερο προς τη δημιουργία δικών της καινοτόμων μεθόδων με επίκεντρο τη «μη στρατιωτική έρευνα».

14. υποστηρίζει την άποψη ότι η τάση της αυξανόμενης συγκέντρωσης των υπερεθνικών δαπανών E&A στις ΗΠΑ είναι ανησυχητικό φαινόμενο. Αποτελεί σαφή ένδειξη για την υποχώρηση της παγκόσμιας ελκυστικότητας της ΕΕ ως τόπου ανάληψης δράσεων E&A. Ωστόσο, το γεγονός αυτό οφείλεται στη μειωμένη πρόσβαση σε εξωγενείς πηγές χρηματοδότησης και σε κατάλληλες υποδομές σε τοπική κλίμακα καθώς και στη διάδοση των γνώσεων. Καθοριστικό κριτήριο για την επιλογή του τόπου εγκατάστασης είναι η εξεύρεση κατάλληλου προσωπικού και πελατείας στην έδρα της επιχείρησης. Εν προκειμένω, η Ευρώπη οφείλει να προωθήσει, μέσω της πολυκλαδικής ανάπτυξης, ελκυστικούς τόπους εγκατάστασης. Ένας περαιτέρω λόγος για τη μετεγκατάσταση επιχειρήσεων είναι το υψηλό κόστος των τόπων εγκατάστασης στην ΕΕ σε ό,τι αφορά τους κανόνες για το περιβάλλον και την ασφάλεια. Αυτοί οι αυστηροί κανόνες πρέπει να τηρούνται. Η ΕΕ θα πρέπει, επομένως, να ενισχύσει τις προσπάθειές της για τη θέσπιση υψηλότερων προτύπων προστασίας του περιβάλλοντος, σε ολόκληρη την υφήλιο. Σε καμία περίπτωση, δεν πρέπει να υποβιβασθούν οι ευρωπαϊκοί κανόνες για οικονομικούς λόγους.

15. επικροτεί τη χρήση περαιτέρω Διαρθρωτικών κεφαλαίων προκειμένου να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των υφιστάμενων περιφερειακών ανισορροπιών στις υποδομές και τις δυνατότητες κατάρτισης. Για την επίτευξη των προαναφερθέντων, ωστόσο, απαιτείται διαφορετική στοχοδότηση από εκείνη για την στήριξη της έρευνας και για το λόγο αυτό θα πρέπει να προβούμε σε διαχωρισμό. Για τη στήριξη στον τομέα της έρευνας θα πρέπει ο βαθμός της επιστημονικής αριστείας να εξακολουθήσει να αποτελεί κριτήριο. Σαφώς, σε ορισμένες περιφέρειες-στόχους θα επιτρέπεται η παροχή πρόσθετης διαρθρωτικής στήριξης που θα επιτρέπει τις συνεργίες για την προώθηση τόσο των δομών όσο και της έρευνας. Η Επιτροπή των Περιφερειών έχει επιστήσει επανειλημμένως την προσοχή στην κατάσταση αυτή και σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις⁽¹⁾.

16. δεν υποστηρίζει την άποψη της Επιτροπής ότι η ισχύς του σημερινού κοινοτικού πλαισίου χορήγησης κρατικών ενισχύσεων για τους σκοπούς της έρευνας και της ανάπτυξης, το οποίο επιτρέπει τη χορήγηση εποικοδομητικού ύψους ενισχύσεων E&A, πρέπει να παραταθεί έως το 2005. Το ισχύον κοινοτικό πλαίσιο δεν είναι κατάλληλο, ειδικότερα στον τομέα των ΜΜΕ, σε ό,τι αφορά τις καινοτομίες στη γνωσιοκεντρική οικονομία (βλ. σημείο 13).

17. επικροτεί το στόχο σύμφωνα με τον οποίο οι κυβερνήσεις επιβάλλεται να εξασφαλίζουν ότι με τις δημόσιες δαπάνες για τις ενέργειες E&A δεν παραγκωνίζονται οι παραγωγικότερες επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα. Επικροτείται, επίσης, ρητώς η βελτίωση των συνθηκών συμμετοχής των ΜΜΕ στις δημόσιες

προμήθειες. Πιο συγκεκριμένα θα μπορούσε αυτό να επιτευχθεί όταν κατά την ανάθεση μεγάλων έργων θα απαιτείται από τις μεγάλες επιχειρήσεις να έχουν ως στόχο τη συνεργασία με ΜΜΕ υπό το καθεστώς επιχειρήσεων υπερεργολαβίας. Μια άλλη εναλλακτική λύση θα ήταν η κατάρτιση ερευνητικών δικτύων που σχετίζονται με συγκεκριμένους κλάδους και προέρχονται από αρκετές ΜΜΕ όπως άλλωστε προβλέπεται και στις συγκεκριμένες δράσεις του βου προγράμματος-πλαίσιο για τις ΜΜΕ,

18. υποστηρίζει την απαίτηση για μία πιο αποτελεσματική και κατάλληλη χρήση των κρατικών οικονομικών πρωτοβουλιών που συνοδεύουν τις ιδιωτικές ενέργειες E&A. Για το σκοπό αυτό κρίνεται εν μέρει απαραίτητη η αναδιάρθρωση των δημοσίων δαπανών. Επικροτείται η απόκλιση από τις πιο κλασικές μορφές δημόσιας στήριξης προς όφελος πιο σύγχρονων μορφών (π.χ. δημιουργία δικτύων αριστείας),

19. θεωρεί ότι η άποψη ότι ο «στόχος των πολιτικών πρέπει να είναι η ενθάρρυνση της διαδικτύωσης κρατικών και ιδιωτικών ερευνών, ανεξάρτητα από τον τόπο της εφαρμογής τους» χρήζει περαιτέρω αποσαφήνισης, καθώς ο στόχος της Επιτροπής για «περαιτέρω ενθάρρυνση της δημιουργίας κρατικών — ιδιωτικών συμπράξεων E&A και ομίλων» συνδέεται άμεσα με τον τόπο,

20. αναγνωρίζει την αναγκαιότητα μεγαλύτερης διεύρυνσης των εθνικών προγραμμάτων E&A στις μορφές υπερεθνικής συνεργασίας. Ωστόσο, κάτι παρόμοιο θα πρέπει να πραγματοποιηθεί σε καθορισμένο πλαίσιο με τήρηση της αρχής της αμοιβαιότητας,

21. υποστηρίζει τη διερεύνηση του ρόλου που θα μπορούσαν να διαδραματίσουν σε εθνική και πανευρωπαϊκή κλίμακα οι βιομηχανικοί σύνδεσμοι ως παράγοντες για την ευαισθητοποίηση και τη χρήση ορθών πρακτικών διαχείρισης E&A. Για το σκοπό αυτό θα ήταν δυνατό να ληφθούν υπόψη δίκτυα ή γνωσιοκεντρικές ενώσεις, η επιρροή των οποίων σχετικά με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στην E&A δεν πρέπει να υποτιμάται,

22. υποστηρίζει τις περαιτέρω προσπάθειες για σχεδιασμό δράσεων βάσει του άρθρου 169, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τον τομέα της καταπολέμησης μεταδοτικών ασθενειών σε διεθνές επίπεδο (ελονοσία, AIDS, φυματίωση) σε συνεργασία με (ιδιαιτέρως εμπλεκόμενες) τρίτες χώρες. Η πλειοψηφία των περιφερειών θα υποστήριζε, επίσης, τη λήψη παρόμοιων μέτρων και για άλλους σημαντικούς τομείς όπως π.χ. η ναυοπιστήμη ή οι ναυοβιοτεχνολογίες,

Κατάλληλα καθεστώτα για την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας

23. επικροτεί την εναρμόνιση σε ευρωπαϊκή κλίμακα των εξόδων και των νομικών αβεβαιοτήτων στον τομέα της προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να προαχθεί η συστηματική ανάπτυξη και εφαρμογή ενιαίων ευρωπαϊκών προτύπων, ειδικότερα δε μέσω της δημιουργίας του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Προβλήματα που αφορούν τη συμμετοχή εθνικών αρχών, τις γλωσσικές διαφορές και διάφορες εθνικές προδιαγραφές θα πρέπει να επιλυθούν άμεσα στο πλαίσιο πολυμερών συνεργασιών.

(1) Π.χ. CdR 442/2001 fin με θέμα το COM(2001) 549 τελικό: «Η ευρωπαϊκή διάσταση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας».

Εποικοδομητικές χρηματοοικονομικές αγορές E&A και δημιουργία ευνοϊκών φορολογικών όρων⁽¹⁾

24. επικροτεί το συμπέρασμα της Επιτροπής, σύμφωνα με το οποίο καθίσταται απαραίτητος ο συνδυασμός διαφόρων μέσων, καθώς κανένας μεμονωμένος μηχανισμός δεν είναι σε θέση να καλύψει το συνολικό φάσμα των πρωτοβουλιών. Ο ιδανικός συνδυασμός δεν διαφέρει μόνο από χώρα σε χώρα αλλά και από περιφέρεια σε περιφέρεια και, επομένως, η επιλογή πρέπει να πραγματοποιείται με ιδιαίτερη προσοχή (λαμβανομένων υπόψη των εξειδικευμένων αρμοδιοτήτων της εκάστοτε περιφέρειας). Πράγματι, σε ορισμένες περιπτώσεις, αυτό μπορεί να συνεπάγεται

(¹) Αποκλειστικά COM(2002) 499 τελικό.

τη μεταβολή του επιμερισμού των πόρων μεταξύ του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα E&A. Ωστόσο, όπου είναι δυνατό θα πρέπει να υπάρχει διαφοροποίηση από την αύξηση του συνολικού ποσού των δημόσιων δαπανών,

25. τέλος, αναγνωρίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής να συμπεριλάβει πιο πολύ τις περιφέρειες στην πολιτική που χαράζει. Η επιτυχία εξαρτάται από τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες που θα πρέπει να φροντίσουν ούτως ώστε να εφαρμοστούν οι ανειλημμένες δράσεις σε κοινοτική κλίμακα. Το γεγονός αυτό προϋποθέτει τη συμμετοχή τους κατά τη διεξαγωγή συζητήσεων. Επομένως, ακόμη και στην εκπόνηση καταλόγου με δράσεις προτεραιότητας θα πρέπει να αναζητηθεί η συνεργασία με τις περιφέρειες προκειμένου να καταστεί περαιτέρω λειτουργικός ο Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας.

Βρυξέλλες, 10 Απριλίου 2003.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος για την αύξηση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και για την προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες (2004- 2008)»

(2003/C 244/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος για την αύξηση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και για την προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες (Erasmus World) (2004-2008) (COM(2002) 401 τελικό — 2002/0165 (COD)),

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της 30ής Αυγούστου 2002, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το θέμα αυτό, βάσει του άρθρου 265, παράγραφος 1, της Συνθήκης,

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της 26ης Ιουνίου 2002, να αναθέσει στην Επιτροπή «Πολιτισμός και Παιδεία» την κατάρτιση της σχετικής γνωμοδότησης,

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 327/2002 rev. 2) που υιοθετήθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2003 από την επιτροπή «Πολιτισμός και παιδεία» με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Roberto Pella, Δημάρχου Valdengo (IT/EPP),

υιοθέτησε, κατά την 49η σύνοδο ολομέλειας της 9ης και 10ης Απριλίου 2003 (συνεδρίαση της 10ης Απριλίου), την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Γενικές εκτιμήσεις

1.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών χαιρεί για το γεγονός ότι η Επιτροπή επικρότησε και ανέπτυξε πλήρως την αρχή, την οποία συμμερίζεται απολύτως η ΕΤΠ, που περιέχεται στην έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τίτλο «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την ενίσχυση της συνεργασίας με τρίτες χώρες στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»⁽¹⁾, στην οποία το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «καλεί την Επιτροπή να προβλέψει, στα προγράμματα ανοικοδόμησης και αναπτυξιακής βοήθειας, καθώς και στα σχέδια που στοχεύουν στη στήριξη της διαδικασίας μετάβασης προς την οικονομία της αγοράς και την ενίσχυση της δημοκρατίας, πρωτοβουλίες που θα παρέχουν στις τρίτες χώρες και τα κράτη μέλη της ΕΕ τη δυνατότητα της από κοινού ανάπτυξης προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, ανταλλαγές σπουδαστών και υποτροφίες, καθώς και επιχορηγήσεις με στόχο την επαγγελματική ενσωμάτωση για τα άτομα που προτίθενται να επιστρέψουν στην χώρα καταγωγής τους, και τούτο προκειμένου να αποφεύγεται η διαρροή εγκεφάλων».

1.2. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που υποβλήθηκε από την Επιτροπή, και ειδικότερα για την προστιθέμενη αξία που θα προσδώσει το πρόγραμμα Erasmus World στη δράση αυτή σε κοινοτικό επίπεδο για η βελτίωση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Πράγματι, πρόκειται για έναν από τους τομείς στους οποίους τα κράτη μέλη μπορούν να επιτύχουν σημαντικότερους στόχους εάν δράσουν από κοινού και όχι μεμονωμένα.

1.3. Όπως έχει ήδη διατυπώσει σε προγενέστερες γνωμοδοτήσεις της, η ΕΤΠ θεωρεί ότι η τριτοβάθμια εκπαίδευση μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στον οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό βίο των τοπικών αυτοδιοικήσεων. Στην προοπτική του ρόλου αυτού, χρειάζεται να εξασφαλιστούν ισχυροί δεσμοί μεταξύ της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των τοπικών και περιφερειακών αρχών.

1.4. Άλλωστε, η διεθνής κινητικότητα αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης και για την εκπαίδευση και κατάρτιση και είναι βασική απαίτηση της ευρωπαϊκής έρευνας.

1.5. Η ΕΤΠ συμφωνεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι είναι απαραίτητη η κατάρτιση ενός κοινοτικού προγράμματος δράσης βάσει του άρθρου 149 της Συνθήκης που να περιορίζει την κοινοτική παρέμβαση στον τομέα της εκπαίδευσης για την υποστήριξη της δράσης των κρατών μελών και να απαγορεύει τη νομοθετική εναρμόνιση.

1.6. Επικροτεί τις διευκρινίσεις με τις οποίες εντοπίζονται οι στόχοι του προγράμματος Erasmus World και την ακρίβεια με την οποία αποφεύγονται οι επικαλύψεις των παρεμβάσεων, αναγνωρίζοντας ότι πολλά θέματα που βρίσκονται στο επίκεντρο της διεθνοποίησης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μπορούν να αντιμετωπιστούν καλύτερα σε εθνικό επίπεδο, σε διακυβερνητικό επίπεδο, ή στο πλαίσιο των σημερινών κοινοτικών δράσεων και προγραμμάτων.

1.7. Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει εντούτοις ότι, παρά τη διακυβερνητική συνεργασία, εξακολουθούν να υφίστανται ορισμένες ανάγκες και ελλείψεις, οι οποίες εντοπίζονται και καταδεικνύονται αποτελεσματικά στο έγγραφο της Επιτροπής:

- δυσκολίες όσον αφορά την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων στην ανάπτυξη ελκυστικών προσφορών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ειδικά σε μεταπτυχιακό επίπεδο
- έλλειψη ευδιάκριτης ευρωπαϊκής ταυτότητας για την τριτοβάθμια εκπαίδευση
- απουσία «προϊόντων προβολής», όπως η χορήγηση διπλού τίτλου σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο και συνακόλουθη ανάγκη δημιουργίας ενός κοινοτικού σήματος για κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών υψηλής ποιότητας
- αυξανόμενη άνιση κατανομή στην ροή φοιτητών από τρίτες χώρες
- της γενικής τάσης που υπάρχει μεταξύ των καλύτερων μεταπτυχιακών φοιτητών και ακαδημαϊκών να μεταβαίνουν στις ΗΠΑ προς αναζήτηση διεθνούς εκπαίδευσης
- κίνδυνος διεύρυνσης του χάσματος όσον αφορά την διαπολιτισμική κατανόηση μεταξύ της Ευρώπης και άλλων πολιτισμών
- ανεπαρκής ανάπτυξη των διαρθρωτικών συστημάτων για τη δημιουργία επαφών μεταξύ ευρωπαϊκών δικτύων και εξαιρετικών πανεπιστημιακών ιδρυμάτων σε τρίτες χώρες στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και η εξωτερική κινητικότητα φοιτητών και ακαδημαϊκών στα ευρωπαϊκά προγράμματα σπουδών
- απουσία συντονισμένης δράσης σε κοινοτικό επίπεδο για την ενίσχυση της ελκυστικότητας της Ευρώπης, όπως και για τη δημιουργία μηχανισμών που θα εξασφαλίζουν τη διεθνή συνεργασία στον τομέα της διασφάλισης της ποιότητας και των υπηρεσιών για φοιτητές.

1.8. Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει ειδικότερα το πρόβλημα της άνιση κατανομής στην ροή φοιτητών από τρίτες χώρες, όπου περισσότερο από τα τρία τέταρτα των 400 000 περίπου φοιτητών από τρίτες χώρες που σπουδάζουν στην Κοινότητα μεταβαίνουν στο Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γαλλία, και τη Γερμανία. Αυτή είναι μία από τις βασικές ελλείψεις των σημερινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων που πρέπει να αντιμετωπιστεί το συντομότερο δυνατό, λόγω των επιπτώσεων της στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, σε ορισμένες από τις οποίες η παρουσία ξένων φοιτητών είναι υπερβολικά μεγάλη, ενώ άλλες δεν επιτυγχάνουν να τους προσελκύσουν.

(1) COM(2001) 385 — C5 — 0538/2001 — 2001/2217 (COS).

1.9. Η ΕΤΠ είναι πεπεισμένη ότι το κοινοτικό πρόγραμμα δράσης Erasmus World θα επιτύχει την ανακατανομή της ροής φοιτητών από τρίτες χώρες η οποία ωφελήσει αναμφίβολα τις τοπικές και περιφερειακές αρχές.

1.10. Εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή, στα πλαίσια της διαδικασίας επιλογής του προγράμματος μάστερ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, θα επιδιώξει τη διασφάλιση ισορροπημένης γεωγραφικής εκπροσώπησης των κρατών μελών και θα λάβει δεόντως υπόψη την ύπαρξη εξαιρετών πανεπιστημιακών κέντρων στις πιο μειονεκτικές περιοχές της ΕΕ, με σκοπό την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής, και πολιτιστικής επίδρασης των πανεπιστημίων των περιοχών αυτών.

1.11. Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει ότι τα προγράμματα μάστερ της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα τη διαφοροποίηση της τριτοβάθμιας ευρωπαϊκής εκπαίδευσης. Μάλλον, απαιτείται μέριμνα για την προώθηση της ποιότητας και της ελκυστικότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

1.12. Καλεί την Επιτροπή να επιδείξει ιδιαίτερη προσοχή προκειμένου να αποτραπεί το ενδεχόμενο για λόγους οικονομικούς το πρόγραμμα Erasmus World να καταστεί ένα πρόγραμμα μόνο για λίγους, ή για άτομα και ιδρύματα με μεγαλύτερες οικονομικές δυνατότητες, σε βάρος της αρχής της ισότητας των ευκαιριών.

1.13. Καλεί, επίσης, την Επιτροπή να προβλέψει αποτελεσματικά επιχειρησιακά μέσα για να αποτραπεί το ενδεχόμενο κατά τη χρηματοδότηση μεμονωμένων σχεδίων να ορίζονται ελάχιστα ποσά τόσο υψηλά ώστε να εμποδίζουν την πρόσβαση στο πρόγραμμα Erasmus World ιδρυμάτων και άλλων φορέων που μολοντί διαθέτουν περιορισμένους πόρους, είναι συχνά σε θέση, αντίθετα με άλλους οργανισμούς, να καταρτίζουν προγράμματα υψηλής καινοτομικής ποιότητας.

1.14. Συμφωνεί πλήρως με τη σημασία του γενικού στόχου της πρότασης της Επιτροπής, να συμβάλει δηλαδή στη διασφάλιση ποιοτικής εκπαίδευσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα μέσω της προώθησης της συνεργασίας με τις τρίτες χώρες.

1.15. Η συνεργασία με τις τρίτες χώρες στον τομέα της εκπαίδευσης φαίνεται ότι είναι απαραίτητη προκειμένου να προετοιμαστούν οι ευρωπαίοι πολίτες για τη ζωή και την εργασία σε μια παγκοσμιοποιημένη κοινωνία, που βασίζεται στη γνώση, με βασικό σκοπό τη βελτίωση της αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ των λαών και των πολιτισμών, όπως ορθώς τονίζει η Επιτροπή, συμβάλλοντας έτσι στην παγκόσμια ειρήνη και σταθερότητα.

1.16. Πράγματι, όπως τονίζεται και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην έκθεση που αναφέρθηκε στο σημείο 1.1, «η συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης ευνοεί τις σχέσεις καλής γειτονίας και αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ των λαών, στοιχείο απαραίτητο για την ανάπτυξη της κοινωνίας των πολιτών στον σύγχρονο πολυεθνικό και διαθρησκευτικό κόσμο».

1.17. Η Επιτροπή των Περιφερειών πιστεύει στη σκοπιμότητα του προγράμματος Erasmus World και εύχεται μακροπρόθεσμα να αποτελέσει για την Ευρώπη πραγματική δυνατότητα οικονομικής ανάπτυξης, όπως ακριβώς το πρόγραμμα Fulbright ωφέλησε και εξακολουθεί να ωφελεί τις Ηνωμένες Πολιτείες, από την άποψη της αύξησης της ποιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της παροχής κινήτρων στα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια προκειμένου να αναπτύξουν και να βελτιώνουν συνεχώς τις διεθνείς υπηρεσίες και τη βελτίωση του διαπολιτιστικού διαλόγου. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες οφείλουν ακριβώς στη χάραξη αποτελεσματικής πολιτικής στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης το γεγονός ότι από πολλά χρόνια ο αριθμός ξένων φοιτητών που φιλοξενείται εκεί είναι υψηλότερος από τον αριθμό φοιτητών που μεταβαίνουν στο σύνολο των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.18. Επικροτεί ιδιαίτερος την προσοχή που επιδεικνύει η Επιτροπή για την αντιμετώπιση του προβλήματος της διαρροής εγκεφάλων, μέσω της προκλήσεως προς τα ιδρύματα που συμμετέχουν στα μάστερ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλα πανεπιστήμια να καταρτίζουν διαδικασίες υποψηφιότητας και επιλογής κατά τρόπον ώστε να αποφεύγεται ή να αποθαρρύνεται η διαρροή επιστημόνων από τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες. Πράγματι, η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι μία από τις βασικότερες ευθύνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι των πτωχότερων τρίτων χωρών είναι, ακριβώς, να τους διασφαλίσει μία ανάπτυξη που να βασίζεται στους ίδιους πόρους τους.

2. Αξιολόγηση των ειδικών στόχων του προγράμματος δράσης που προτείνει η Επιτροπή

2.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι, μεταξύ των ειδικών στόχων που εντοπίζονται από την Επιτροπή, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να συμμετάσχουν ιδιαίτερος στις προσπάθειες για τη βελτίωση του επιπέδου, της προβολής, και της προσβασιμότητας της ευρωπαϊκής εκπαίδευσης.

2.2. Πράγματι, η παρουσία στα κράτη μέλη φοιτητών που προέρχονται από τρίτες χώρες εμπλέκει τις τοπικές και περιφερειακές αρχές για δύο λόγους.

2.3. Κατά πρώτον, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι οι μόνοι φορείς που μπορούν να διασφαλίσουν ισότητα ευκαιριών πρόσβασης στις υπηρεσίες.

2.4. Κατά δεύτερον, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές εμπλέκονται κατά τρόπο άμεσο σε ορισμένες από τις συμπληρωματικές δραστηριότητες του προγράμματος δράσης που σύμφωνα με την Επιτροπή είναι οι εξής:

- αλλαγές στην κοινωνία και στα συστήματα εκπαίδευσης σε παγκόσμια διάσταση,
- υγεία και ασφάλεια των φοιτητών στο πλαίσιο των ανταλλαγών που προσφέρονται από το πρόγραμμα,
- θέματα προστασίας των καταναλωτών που συνδέονται με τη διεθνή εκπαίδευση.

2.5. Η Επιτροπή των Περιφερειών συμφωνεί πλήρως και με τους εξής τρεις ειδικούς στόχους του προγράμματος:

- ανάπτυξη μιας σαφώς ευρωπαϊκής προσφοράς στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η οποία θα είναι ελκυστική τόσο εντός όσο και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- προσέλκυση του ενδιαφέροντος πτυχιούχων και ακαδημαϊκών με υψηλό επίπεδο ειδίκευσης από όλο τον κόσμο για την απόκτηση ευρωπαϊκών τυπικών προσόντων ή/και εμπειρίας και παροχή περισσότερων και συγκεκριμένων δυνατοτήτων,
- μεγαλύτερη διάρθρωση της συνεργασίας των ιδρυμάτων της

Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων χωρών και μεγαλύτερη κινητικότητα από πλευράς Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο ευρωπαϊκών προγραμμάτων σπουδών.

3. Αξιολόγηση των επιχειρησιακών στόχων του προγράμματος δράσης που προτείνεται από την Επιτροπή

3.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών συμφωνεί με το σκεπτικό που ώθησε την Επιτροπή να θέσει στο επίκεντρο της κοινοτικής δράσης την μεταπτυχιακή εκπαίδευση.

3.2. Συγκεκριμένα επικροτεί την προσοχή με την οποία αντιμετωπίζονται τα προβλήματα που θα απέρρεαν από την υποστήριξη σημαντικού αριθμού φοιτητών από τρίτες χώρες για μια τριετή ως εξαετή περίοδο βασικών σπουδών, προβλήματα που θα επιβάρυναν ιδιαίτερος τις τοπικές και περιφερειακές αρχές.

3.3. Επ' αυτού, η Επιτροπή των Περιφερειών υπενθυμίζει ότι σε προγενέστερες γνωμοδοτήσεις είχε ζητήσει από την Επιτροπή να προβλέψει μέτρα για την εναρμόνιση των όρων εισόδου και διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών που μεταβαίνουν στην Ευρώπη για σπουδές και χαιρεί διότι η Επιτροπή εκπόνησε πρόσφατα σχετική πρόταση οδηγίας, επί της οποίας η ΕΤΠ θα γνωμοδοτήσει.

4. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Σύσταση 1

Αιτιολογική σκέψη 6, στοιχείο α (νέο κείμενο)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
	Το πρόγραμμα αυτό προβλέπει τη θέσπιση ευρωπαϊκών προγραμμάτων πτυχίων μάστερ που θα επιτρέψουν στους φοιτητές να πραγματοποιήσουν περιήγηση της Ευρώπης σε διάφορα πανεπιστημιακά ιδρύματα. Είναι, συνεπώς, σκόπιμο να ληφθεί υπόψη η νέα αυτή ευρωπαϊκή διάσταση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην αναθεώρηση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων που ισχύουν σήμερα όπως το πρόγραμμα Σωκράτης, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η πρόσβαση των ευρωπαίων φοιτητών στο πρόγραμμα Erasmus World.

Αιτιολογία

Το πρόγραμμα Erasmus World θα είναι πιο αποτελεσματικό όσο ισχυρότερη είναι η διασύνδεσή του με τα κοινοτικά προγράμματα που εκτελούνται σήμερα, χωρίς να θίγεται ωστόσο η διαφορά των ειδικών στόχων του καθενός.

Σύσταση 2

Αιτιολογική σκέψη 13

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΠΠ
Το παρόν πρόγραμμα πρέπει να παρακολουθείται και να αξιολογείται τακτικά σε συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών, ώστε να είναι εφικτή η αναπροσαρμογή του, ιδίως όσον αφορά τις προτεραιότητες για την υλοποίηση των μέτρων· η αξιολόγηση πρέπει να περιλαμβάνει εξωτερική αξιολόγηση που θα πραγματοποιείται από ανεξάρτητους και αμερόληπτους φορείς.	Το παρόν πρόγραμμα πρέπει να παρακολουθείται και να αξιολογείται τακτικά σε συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής, των κρατών μελών <u>και των τοπικών και περιφερειακών αρχών</u>, ώστε να είναι εφικτή η αναπροσαρμογή του, ιδίως όσον αφορά τις προτεραιότητες για την υλοποίηση των μέτρων· η αξιολόγηση πρέπει να περιλαμβάνει εξωτερική αξιολόγηση που θα πραγματοποιείται από ανεξάρτητους και αμερόληπτους φορείς.

Αιτιολογία

Μόνο οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, μέσω των περιφερειακών πανεπιστημίων, διαθέτουν την προνομιακή δυνατότητα να επαληθεύουν την αποτελεσματικότητα του παρόντος προγράμματος όσον αφορά την εφαρμογή και συμμετοχή, και να επισημαίνουν τις ενδεχόμενες συγκεκριμένες δυσχέρειες που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές τρίτων χωρών.

Σύσταση 3

Άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο α (νέο κείμενο)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΠΠ
	Το πρόγραμμα αυτό θα σεβαστεί τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών όσον αφορά την εκπαίδευση και την κατάρτιση, και ειδικότερα όσον αφορά τις δράσεις για τη διαφύλαξη της πολιτισμικής και γλωσσικής πολυφωνίας.

Αιτιολογία

Όπως συμβαίνει ήδη και με άλλα προγράμματα κοινοτικής δράσης, πρέπει να διαφυλαχθεί τόσο η αρμοδιότητα των κρατών μελών όσον αφορά την εκπαίδευση και την κατάρτιση όσο και η πολιτισμική και γλωσσολογική πολυφωνία, που είναι αληθινός πλούτος του ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Σύσταση 4

Άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο α

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΠΠ
α) Υποστήριξη για την ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων από κοινού και δικτύων συνεργασίας που διευκολύνουν την ανταλλαγή εμπειριών και ορθών πρακτικών.	α) Υποστήριξη για την ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων από κοινού και δικτύων συνεργασίας <u>και προτύπων προγραμμάτων βασισμένων σε διακρατικές συμπράξεις, ορισμένα εκ των οποίων εφαρμόζονται ήδη από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές</u>, που διευκολύνουν την ανταλλαγή εμπειριών και ορθών πρακτικών.

Αιτιολογία

Είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά τα ήδη υπάρχοντα δίκτυα. Πράγματι, πολλές βιομηχανικές μονάδες, που είναι εγκαταστημένες στο έδαφος των κρατών μελών, έχουν ήδη θέσει σε εφαρμογή, ακόμη και βάσει διμερών συμφωνιών κρατών μελών και τρίτων χωρών, αποτελεσματικές μορφές ανταλλαγών με σκοπό τη βελτιστοποίηση της επαγγελματικής κατάρτισης σε μεταπανεπιστημιακό επίπεδο. Τα δίκτυα αυτά αποτελούν προνομίους διόδους για την ταχύτερη εφαρμογή του κοινοτικού προγράμματος Erasmus World.

Σύσταση 5

Άρθρο 6, παράγραφος 2 α (νέο κείμενο)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
	Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, μεριμνά προκειμένου οι δράσεις του παρόντος προγράμματος να αποτελούν αντικείμενο της κατάλληλης διαφημιστικής ενημέρωσης.

Αιτιολογία

Η επιτυχία του προγράμματος Erasmus συνδέεται με την αποτελεσματικότητα της ενημέρωσης και της διαφήμισής του, προκειμένου να καταστεί γνωστό από το μεγαλύτερο δυνατό αριθμό ενδιαφερομένων, καθώς και κυρίως χάρη στη συμμετοχή των περιφερειακών πανεπιστημίων και των τοπικών και περιφερειακών αρχών.

Σύσταση 6

Άρθρο 8, παράγραφος 1

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή την οποία αποτελούν αντιπρόσωποι των κρατών μελών και της οποίας προεδρεύει ο εκπρόσωπος της Επιτροπής.	1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή την οποία αποτελούν αντιπρόσωποι των κρατών μελών, των εκπροσώπων των τοπικών και περιφερειακών αρχών και της οποίας προεδρεύει ο εκπρόσωπος της Επιτροπής.

Αιτιολογία

Η βελτίωση της ποιότητας της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μπορεί να επιτευχθεί αποκλειστικά και μόνο μέσω της άμεσης συμμετοχής των περιφερειακών πανεπιστημίων, και συνεπώς με την άμεση συμμετοχή, ήδη από τις αρχικές φάσεις του προγράμματος, των τοπικών και περιφερειακών αρχών.

Σύσταση 7

Άρθρο 10, παράγραφος 1

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
1. Το χρηματοδοτικό πλαίσιο για την εκτέλεση του παρόντος προγράμματος για την περίοδο που αναφέρεται στο άρθρο 1 καθορίζεται σε 200 εκατ. ευρώ	1. Το χρηματοδοτικό πλαίσιο για την εκτέλεση του παρόντος προγράμματος για την περίοδο που αναφέρεται στο άρθρο 1 καθορίζεται σε 300 εκατ. ευρώ

Αιτιολογία

Το ποσό των 200 εκατ. ευρώ είναι ανεπαρκές. Προκειμένου να αυξηθούν οι δυνατότητες διαπολιτισμικών ανταλλαγών είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί η συμμετοχή των φοιτητών τρίτων χωρών οι οποίες είναι πολύ απομακρυσμένες από την Ευρώπη.

Σύσταση 8

Άρθρο 13, παράγραφος 1

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρακολουθεί τακτικά την υλοποίηση του παρόντος προγράμματος σε συνεργασία με τα κράτη μέλη. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης και της αξιολόγησης χρησιμοποιούνται κατά την εφαρμογή του προγράμματος.	1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρακολουθεί τακτικά την υλοποίηση του παρόντος προγράμματος σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης και της αξιολόγησης χρησιμοποιούνται κατά την εφαρμογή του προγράμματος.

Αιτιολογία

Βλέπε την αιτιολογία της σύστασης αριθ. 2.

Σύσταση 9

Παράρτημα, δράση 1, παράγραφος 1

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
Η Κοινότητα θα αναγνωρίσει ευρωπαϊκούς μεταπτυχιακούς κύκλους μαθημάτων και θα τους παρέχει το σήμα «προγράμματα μάστερ της Ευρωπαϊκής Ένωσης» κατόπιν αυστηρής διαδικασίας επιλογής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 και σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2.	Η Κοινότητα, βάσει αυστηρής διαδικασίας επιλογής η οποία θα ανατίθεται στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, θα παρέχει τον τίτλο «Παγκόσμια προγράμματα μάστερ Erasmus» Η Κοινότητα θα αναγνωρίσει ευρωπαϊκούς μεταπτυχιακούς κύκλους μαθημάτων και θα τους παρέχει το σήμα «Προγράμματα μάστερ της Ευρωπαϊκής Ένωσης» σε συνεργασία με τα πανεπιστήμια και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, με ιδιαίτερη προσοχή στην ποιότητα των προτεινόμενων μαθημάτων και στην υποδοχή των φοιτητών, κατόπιν αυστηρής διαδικασίας επιλογής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1 και σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 8, παράγραφος 2.

Αιτιολογία

Το σήμα «προγράμματα μάστερ της Ευρωπαϊκής Ένωσης» πρέπει να παρέχεται σε συνεργασία με τα πανεπιστήμια και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές. Πράγματι, τα πανεπιστήμια μπορούν να διασφαλίζουν την αξιολόγηση της ποιότητας των προτεινόμενων σπουδών και οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να ασχολούνται με την υποδοχή των σπουδαστών και, συνεπώς, να αξιολογούν την αποτελεσματικότητά τους.

Σύσταση 10

Παράρτημα, δράση 1, παράγραφος 2, στοιχείο α)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
α) περιλαμβάνουν τουλάχιστον τρία ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από τρία διαφορετικά κράτη μέλη	α) περιλαμβάνουν τουλάχιστον τρία ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης <u>από</u> δύο διαφορετικά κράτη μέλη

Αιτιολογία

Σκοπός του προγράμματος Erasmus World είναι παράλληλα με την βελτίωση της ποιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, να ενθαρρυνθεί η διαπολιτισμική κατανόηση. Προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα στο φοιτητή που προέρχεται από τρίτη χώρα για να γνωρίσει τον πολιτισμό της φιλοξενούσας χώρας, φαίνεται σκόπιμο να περιοριστούν σε δύο τα εμπλεκόμενα κράτη μέλη και, συνεπώς, να αυξηθεί από εννέα μήνες σε ένα έτος η περίοδος διαμονής σε κάθε κράτος μέλος.

Σύσταση 11

Παράρτημα, δράση 1, παράγραφος 2 στοιχείο β)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
β) εφαρμόζουν πρόγραμμα σπουδών που περιλαμβάνει περιόδους σπουδών σε τουλάχιστον δύο από τα τρία ιδρύματα του στοιχείου α)	β) εφαρμόζουν πρόγραμμα σπουδών που περιλαμβάνει περιόδους σπουδών σε τουλάχιστον δύο από τα τρία ιδρύματα του στοιχείου α), και εκμάθηση τουλάχιστον <u>δύο γλωσσών που χρησιμοποιούνται στη φιλοξενούσα χώρα, με ιδιαίτερη αναφορά στις μειονοτικές γλώσσες</u>

Αιτιολογία

Ένα από τα θεμελιώδη μέσα δια των οποίων είναι δυνατή η γνώση του πολιτισμού μίας χώρας είναι η γλώσσα που ομιλείται στη χώρα αυτή και ειδικότερα οι μειονοτικές γλώσσες, που αποτελούν θεμελιώδη στοιχεία του πολιτισμικού πλούτου και της πολυφωνίας.

Σύσταση 12

Παράρτημα, δράση 1, παράγραφος 2 στοιχείο η)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
η) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διευκολύνουν την πρόσβαση και τη φιλοξενία φοιτητών από τρίτες χώρες (δυνατότητες ενημέρωσης, στέγασης, κ.λπ.)	η) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διευκολύνουν την πρόσβαση και τη φιλοξενία φοιτητών από τρίτες χώρες (δυνατότητες ενημέρωσης, στέγασης, κ.λπ.) <u>σε συνεργασία με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές.</u>

Αιτιολογία

Και εδώ φαίνεται απαραίτητο να τονιστεί η σημασία της ποιότητας των συστημάτων που υιοθετούνται και κυρίως ο βασικός ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών όσον αφορά τη διασφάλιση της δέουσας υποδοχής των φοιτητών. Χρειάζεται να παρασχεθούν χρήσιμα λειτουργικά μέσα διαβούλευσης των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την αντιμετώπιση, με τον απλούστερο και αποτελεσματικότερο τρόπο, απτών προβλημάτων όπως, π.χ., το πρόβλημα της στέγασης των φοιτητών, στην οπτική της διευκόλυνσης της πρόσβασης στα προγράμματα μάστερ της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύσταση 13

Παράρτημα, δράση 1, παράγραφος 2 στοιχείο θ)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
θ) παρέχουν, όπου ενδείκνυται, γλωσσική προετοιμασία και υποστήριξη στους φοιτητές.	θ) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διευκολύνουν την πρόσβαση και τη φιλοξενία φοιτητών <u>με σκοπό την επίτευξη στο στόχου που αναφέρεται στο σημείο β), δηλαδή τη γνώση τουλάχιστον δύο εκ των ομιλούμενων γλωσσών στη φιλοξενούσα χώρα, με ιδιαίτερη αναφορά στις μειονοτικές γλώσσες</u>

Αιτιολογία

Βλέπε την αιτιολογία της σύστασης αριθ. 11.

Σύσταση 14

Παράρτημα, δράση 3, παράγραφος 3 α (νέο κείμενο)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
	3 α. Η Κοινότητα θα χρησιμοποιήσει όπου είναι δυνατόν τα ήδη υφιστάμενα δίκτυα και τις ήδη υπάρχουσες συμπράξεις των τοπικών και περιφερειακών αρχών με τρίτες χώρες για τη βελτίωση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Αιτιολογία

Βλέπε την αιτιολογία της σύστασης αριθ. 4.

Σύσταση 15

Παράρτημα, δράση 4, παράγραφος 4.1, σημείο 2, πρώτη περίπτωση

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
— την ανάπτυξη γενικών γραπτών ή οπτικών κοινών μέσων πληροφόρησης και διάδοσης που συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση της αξίας των σπουδών στην Ευρώπη·	— την ανάπτυξη γενικών γραπτών ή οπτικών κοινών μέσων πληροφόρησης και διάδοσης που συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση της αξίας των σπουδών στην Ευρώπη· <u>την υλοποίηση ιστοσελίδας του Διαδικτύου που να διευκολύνει την πρόσβαση στα προγράμματα μάστερ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα λοιπά ευρωπαϊκά προγράμματα μαθημάτων·</u>

Αιτιολογία

Το Διαδίκτυο είναι ασφαλώς το αποτελεσματικότερο μέσο ενημέρωσης προς όλους όσοι μπορεί να επωφεληθούν από το πρόγραμμα Erasmus World. Επιπλέον, το γεγονός ότι ανατίθεται κατά κύριο λόγο η ενημέρωση σε ιστοσελίδα του Διαδικτύου καθιστά δυνατή τη χορήγηση περισσότερων πόρων για τη χρηματοδότηση της κινητικότητας των φοιτητών.

Βρυξέλλες, 10 Απριλίου 2003.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Η Εδαφική Συνοχή»

(2003/C 244/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της 14ης Μαΐου 2002 να καταρτίσει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 265, παράγραφος 5 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, γνωμοδότηση με θέμα «Η Εδαφική Συνοχή» και να αναθέσει την προετοιμασία της στην επιτροπή «Πολιτική εδαφικής συνοχής»·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, της 14ης Ιανουαρίου 1999, με θέμα «Σχέδιο Ανάπτυξης του Κοινοτικού Χώρου», με εισηγήτρια την κα Claude du Granrut και συνεισηγητή τον κ. Anders KNAPE (CdR 266/98 fin) (1)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της με θέμα «Η διάρθρωση και οι σκοποί της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής στην πορεία προς τη διεύρυνση και την παγκοσμιοποίηση: έναρξη της συζήτησης», με εισηγητή τον κ. Klär (D/ΕΣΚ) (CdR 157/2000 fin) (2)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, της 14ης Νοεμβρίου 2001, με θέμα τη «Δεύτερη έκθεση για την οικονομική και κοινωνική συνοχή», με εισηγητές τους κ.κ. Eduardo Zaplana Hernández-Soro (E/ΕΛΚ) και Jan Tindemans (NL/ΕΣΚ) (CdR 74/2001 fin) (3)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, της 10ης Οκτωβρίου 2002, με θέμα την «Ανακοίνωση της Επιτροπής — Πρώτη έκθεση προόδου σχετικά με την οικονομική και κοινωνική συνοχή» (COM(2002) 46 τελικό), με εισηγητή τον κ. d'Ambrosio (I/ΕΣΚ) (CdR 101/2002 fin)·

έχοντας υπόψη τη μελέτη της για την εδαφική συνοχή στην Ευρώπη, που παρουσίασε η Ομάδα Ευρωπαϊκών Πολιτικών Μελετών (CdR 195/2002 fin)·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 388/2002 rev.) που υιοθέτησε η επιτροπή «Πολιτική Εδαφικής Συνοχής» στις 19 Φεβρουαρίου 2003, με βάση εισηγητική έκθεση του κ. Valcárcel Siso (E/ΕΛΚ), Προέδρου της Περιφέρειας της Μούρθια·

εκτιμώντας ότι η συνοχή αποτελεί έναν από τους θεμελιώδεις στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

εκτιμώντας ότι η εδαφική διάσταση της συνοχής αποτελεί μία από τις προτεραιότητες της «Δεύτερης έκθεσης για την οικονομική και κοινωνική συνοχή» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που εξεδόθη τον Ιανουάριο του 2001·

εκτιμώντας ότι η περιφερειακή πολιτική και πολιτική συνοχής αποτελεί μια από τις σημαντικότερες κοινοτικές πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

(1) ΕΕ C 93 της 6.4.1999, σ. 36.

(2) ΕΕ C 148 της 18.5.2001, σ. 25.

(3) ΕΕ C 107 της 3.5.2002, σ. 27.

εκτιμώντας ότι ο προβληματισμός για την εδαφική συνοχή έχει καθοριστική σημασία, δεδομένου ότι βρίσκεται στο επίκεντρο των συζητήσεων για το μέλλον της περιφερειακής πολιτικής και της πολιτικής συνοχής μετά το 2006·

εκτιμώντας ότι απαιτείται να σημειωθεί πρόοδος στον σχετικό προβληματισμό·

υιοθέτησε, κατά την 49η σύνοδο ολομέλειας της 9ης και 10ης Απριλίου 2003 (συνεδρίαση της 10ης Απριλίου), την παρούσα γνωμοδότηση.

1. Απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Εδαφική Συνοχή: Μια θεμελιώδης διάσταση της συνοχής

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1. αναγνωρίζει την ύπαρξη δυσκολιών ως προς το χαρακτηρισμό της εδαφικής διάστασης της συνοχής· επιθυμεί, ωστόσο, να επισημάνει την πρόοδο των επιστημονικών μελετών που έχουν εκπονηθεί μετά από την υιοθέτηση του Σχεδίου Ανάπτυξης του Κοινοτικού Χώρου το 1999·

1.2. φρονεί, εντούτοις, ότι η αξιολόγηση της συνοχής δεν μπορεί να περιορίζεται αποκλειστικά στην οικονομική πτυχή και την κοινωνική πτυχή, οι οποίες μετρώνται μέσω στατιστικών δεικτών που υπολογίζονται σε επίπεδο κρατών μελών της ΕΕ, και ότι η καλύτερη κατανόηση της πραγματικότητας της συνοχής απαιτεί αναφορά στις μικρότερες του κράτους εδαφικές ενότητες·

1.3. είναι πεπεισμένη ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, η συνοχή πρέπει να εξετάζεται σε περιφερειακό επίπεδο, ώστε να καθίστανται εμφανείς οι αναπτυξιακές ανισότητες που υφίστανται μεταξύ των κρατών μελών, αλλά και στο εσωτερικό τους, δεδομένου ότι το πρότυπο ανάπτυξης εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από τις σχέσεις κέντρου — περιφέρειας·

1.4. θεωρεί, συνεπώς, ότι η εδαφική συνοχή πρέπει να αντιμετωπίζεται ως στόχος μείωσης των αναπτυξιακών ανισοτήτων μεταξύ των ευρωπαϊκών περιφερειών, ο οποίος απαιτεί νέα οργάνωση της κοινοτικής επικράτειας που θα καθιστά δυνατή την πολυκεντρική, αρμονική, ισορροπημένη και βιώσιμη ανάπτυξη. Ομοίως, όσον αφορά την διαπεριφερειακή της διάσταση, η εδαφική συνοχή πρέπει επίσης να νοείται ως στόχος μείωσης των αναπτυξιακών ανισοτήτων και της φυσικής και οικονομικής αποδιάρθρωσης που παρατηρείται στο εσωτερικό των ευρωπαϊκών περιφερειών, μέσω της πολιτικής χωροταξίας και άλλων δημόσιων πολιτικών με επίδραση επί του εδάφους, οι οποίες προωθούνται, κατά κύριο λόγο, από τις περιφερειακές και τοπικές αρχές της Ευρώπης και αποβλέπουν στην οικοδόμηση του πολυκεντρικού και ισορροπημένου προτύπου εδαφικής ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από την άποψη αυτή, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις περιοχές που παρουσιάζουν μόνιμο γεωγραφικό μειονέκτημα (νησιωτικές και ορεινές περιοχές, αραιοκατοικημένες περιοχές), στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες καθώς και σε ορισμένες περιοχές που παρουσιάζουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (αγροτικές, διασυννοριακές, περιαστικές περιοχές)·

1.5. πιστεύει ότι μόνον η επίτευξη ενός προτύπου πολυκεντρικής ανάπτυξης της κοινοτικής επικράτειας μπορεί να προσφέρει σε όλες τις περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ισότιμες προϋποθέσεις για την ανάπτυξή τους·

1.6. υπενθυμίζει ότι, παρότι η εδαφική συνοχή δεν αναφέρεται στα άρθρα 2, 3 και 158 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αναφέρεται ωστόσο ρητά στο άρθρο 16.

Η Εδαφική Συνοχή: Μερικά ενδεικτικά παραδείγματα των υφιστάμενων και μελλοντικών αναπτυξιακών ανισοτήτων μεταξύ εδαφών του κοινοτικού χώρου

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.7. διαπιστώνει ότι οι αναπτυξιακές ανισότητες εντός της ΕΕ είναι ιδιαίτερα σημαντικές, σύμφωνα με δύο δείκτες: το ανά κεφαλή ΑΕγχΠ και το ποσοστό ανεργίας·

1.8. επισημαίνει, ωστόσο, ότι οι ανισότητες είναι μεγαλύτερες όταν υπολογίζονται σε περιφερειακό επίπεδο από ό,τι σε εθνικό. Για παράδειγμα, όσον αφορά το κατά κεφαλή ΑΕγχΠ το 1999, η διαφορά μεταξύ περιφερειών επιπέδου NUTS 2 κυμαίνεται από 1 έως 4,7, ενώ μεταξύ των κρατών κυμαίνεται από 1 έως 2,7. Τα ποσοστά ανεργίας εμφανίζουν επίσης μεγάλες αποκλίσεις, δεδομένου ότι, για το 2000, οι ανισότητες μεταξύ των περιφερειών NUTS 2 είναι από 1 έως 16,2, ενώ μεταξύ των κρατών είναι από 1 έως 5,1·

1.9. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι, σε ό,τι αφορά τους δύο αυτούς δείκτες, κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές ανισότητες μεταξύ των περιοχών NUTS 2 και NUTS 3, παρότι έχουν μειωθεί μεταξύ κρατών·

1.10. εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι, ως προς τους δείκτες αυτούς, οι ανισότητες μεταξύ περιφερειών έχουν αυξηθεί σε ορισμένα κράτη μέλη·

1.11. τονίζει ότι και άλλοι στατιστικοί δείκτες καθιστούν εμφανείς τις ανισότητες μεταξύ των περιφερειών και των κρατών μελών της ΕΕ, όπως για παράδειγμα ο δημογραφικός παράγων, οι δυνατότητες πρόσβασης, το δυναμικό έρευνας και καινοτομίας ή ακόμη η εκπαίδευση και η κατάρτιση·

1.12. διαπιστώνει ότι η προσεχής διεύρυνση της ΕΕ θα συνοδεύεται από αύξηση των αναπτυξιακών ανισοτήτων μεταξύ των διαφόρων εδαφών της. Η διεύρυνση θα επιφέρει σημαντική αύξηση των ανισοτήτων, τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, και ως προς το ΑΕγχΠ και ως προς τα ποσοστά ανεργίας, και θα καταστήσει προφανή την πραγματική πρόκληση που αντιπροσωπεύει η εδαφική συνοχή, όποιο κι αν είναι το εδαφικό επίπεδο αναφοράς·

1.13. είναι πεπεισμένη ότι, υπό τις περιστάσεις αυτές, μόνο μια πραγματική πολιτική βούληση της ΕΕ για την επίτευξη του στόχου της εδαφικής συνοχής θα μπορέσει να μειώσει τις εδαφικές ανισότητες που παρατηρούνται επί του παρόντος μεταξύ των μεγάλων αστικών περιφερειών του κέντρου της ΕΕ και της περιφέρειας του κοινοτικού χώρου. Η διεύρυνση ασφαλώς θα τις αυξήσει·

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Εδαφική Συνοχή: Ορισμένες συστάσεις για την προώθησή της

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1. ζητά να αναδειχθεί η εδαφική συνοχή σε πολιτικό στόχο ισότιμο προς την οικονομική και κοινωνική συνοχή·

2.2. απαιτεί, επομένως, την τροποποίηση των άρθρων 2, 3 και 158 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας προκειμένου να αναγραφεί η Εδαφική Συνοχή ως ένας από τους κύριους πολιτικούς στόχους που πρέπει να επιδιώκονται σε κοινοτικό επίπεδο. Η ενσωμάτωση του στόχου αυτού θα πρέπει να επικυρωθεί στη μελλοντική Συνταγματική Συνθήκη, προκειμένου να αποκτήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση τα μέσα ώστε να δρα προς την κατεύθυνση αυτή·

2.3. είναι πεπεισμένη ότι η αύξηση της Εδαφικής Συνοχής με στόχο τη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των ευρωπαϊκών περιφερειών προϋποθέτει μια νέα οργάνωση της κοινοτικής επικράτειας που θα επιτρέπει την πολυκεντρική της ανάπτυξη·

2.4. συνειδητοποιεί ότι η πολυκεντρική ανάπτυξη δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς:

- την υιοθέτηση ενός πραγματικού εδαφικού πλαισίου αναφοράς που θα οδηγήσει σε καλύτερο συντονισμό των παρεμβάσεων των διαφόρων θεσμικών βαθμίδων επί της επικράτειας,
- μια μεγαλύτερη συνεκτικότητα μεταξύ, αφενός, των τομεακών κοινοτικών πολιτικών που έχουν σημαντική εδαφική επίδραση και, αφετέρου, του στόχου της συνοχής. Αυτό αποκτά ιδιαίτερη σημασία στην περίπτωση της ΚΓΠ, η οριστική διαμόρφωση της οποίας θα έχει καθοριστική επίδραση στην αύξηση του δυναμισμού των αγροτικών περιοχών, ή αντίθετα στην ερήμωσή τους, τουλάχιστον όσον αφορά τις πιο ευαίσθητες από αυτές, με τη συνακόλουθη διατάραξη της

εδαφικής ισορροπίας μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών στις ενδιαφερόμενες ζώνες,

- τη συνέχιση μιας πραγματικής περιφερειακής κοινοτικής πολιτικής που δεν θα περιορίζεται στις περιφέρειες του στόχου αριθ. 1, αλλά θα καλύπτει το σύνολο των λοιπών περιφερειών μέσω ενός νέου στόχου 2,

2.5. συνιστά να τροποποιηθεί η περιφερειακή πολιτική με ενσωμάτωση του στόχου της εδαφικής διάστασης, προκειμένου να μπορέσει να συμβάλει πραγματικά στην πολυκεντρική ανάπτυξη της ευρωπαϊκής επικράτειας, μέσω της ενίσχυσης ενός πλέγματος από μικρούς και μεσαίους αστικούς πυρήνες στις περιφερειακές περιοχές, οι οποίοι θα λειτουργούν ως φορείς ανάπτυξης και οικονομικής μεγέθυνσης, καθώς και διατήρησης μιας ισορροπημένης σχέσης μεταξύ των αστικών και των αγροτικών περιοχών που θα δημιουργεί συνέργιες. Αυτό το πλέγμα αστικών πυρήνων θα αυξήσει την αποτελεσματικότητά τους και την ανταγωνιστικότητα του συνόλου της περιοχής με τη δημιουργία δικτύων συνεργασίας,

2.6. πιστεύει ότι η τροποποίηση της κοινοτικής περιφερειακής πολιτικής πρέπει να συναρθωθεί με τις πολιτικές που αφορούν την απασχόληση και τα κοινωνικά θέματα (ΕΚΤ), την ανάπτυξη της υπαίθρου (ΕΓΤΠΕ), καθώς και την αλιεία (ΧΜΠΑ),

2.7. προτείνει την προσαρμογή των τομεακών κοινοτικών πολιτικών προκειμένου να αποκτήσουν μια εδαφική διάσταση, ώστε να μπορούν να συμβάλουν στο στόχο της συνοχής. Η πρόταση αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις τομεακές πολιτικές με μεγάλη εδαφική επίδραση, όπως, για παράδειγμα, εκείνες που αφορούν τις μεταφορές, την έρευνα, την καινοτομία, τη γεωργία και το περιβάλλον,

2.8. κρίνει ότι απαιτείται μεγαλύτερος συντονισμός μεταξύ της περιφερειακής πολιτικής και των τομεακών κοινοτικών πολιτικών. Ομοίως, δεν πρέπει να λησμονάται η απαραίτητη συνεκτικότητα ανάμεσα στην πολιτική του ανταγωνισμού και την περιφερειακή πολιτική.

2.9. υποστηρίζει την άποψη σύμφωνα με την οποία, για να επιτευχθεί μεγαλύτερη εδαφική συνοχή, απαιτείται η καθιέρωση ενός θεσμικού πλαισίου καλύτερα προσαρμοσμένου στη χρηστή διαχείριση των εδαφών·

2.10. φρονεί ότι, προκειμένου να ενισχυθεί το δυναμικό των κοινοτικών παρεμβάσεων σε ό,τι αφορά την παροχή κινήτρων και την αποτελεσματικότητά, απαιτείται καλύτερος συντονισμός των δημοσίων παρεμβάσεων μεταξύ του κοινοτικού, του εθνικού και του τοπικού/περιφερειακού επιπέδου, με τη μορφή, για παράδειγμα, τριμερών συμφωνιών σε πλαίσια σεβασμού του συνταγματικού καθεστώτος του κάθε κράτους.

Βρυξέλλες, 10 Απριλίου 2003.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Οι διαπραγματευτικές θέσεις της ΕΕ για τον προσεχή κύκλο διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ για τον γεωργικό τομέα»

(2003/C 244/06)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της 12ης Μαρτίου 2002, σύμφωνα με το άρθρο 265 παράγραφος 5 της Συνθήκης περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, να αναθέσει στην επιτροπή βιώσιμη ανάπτυξη την κατάρτιση γνωμοδότησης με θέμα «Η διαπραγματευτική θέση της ΕΕ για τον προσεχή κύκλο διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ για τον γεωργικό τομέα»·

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με θέμα την «προσέγγιση της ΕΕ για τον επονομαζόμενο γύρο της χιλιετίας του ΠΟΕ» (COM(1999) 331 τελικό)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση που εξέδωσε για την «ατζέντα 2000 — μεταρρύθμιση της ΚΓΠ» (CdR 273/98 fin ⁽¹⁾)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση που εξέδωσε με θέμα τη διαπραγματευτική θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον προσεχή κύκλο των διαπραγματεύσεων στους κόλπους του ΠΟΕ για τον γεωργικό τομέα (CdR 527/1999 fin ⁽²⁾)·

έχοντας υπόψη την επονομαζόμενη αναπτυξιακή ατζέντα της Doha, η οποία εγκρίθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2001 και αφορά ένα νέο παγκόσμιο γύρο εμπορικών συμφωνιών·

έχοντας υπόψη το νόμο για τη γεωργία («Farm-Bill») που εγκρίθηκε πρόσφατα στις ΗΠΑ·

έχοντας υπόψη τα τελικά συμπεράσματα του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 1999 σχετικά με τις θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διάσκεψη του ΠΟΕ, που πραγματοποιήθηκε στο Σιάτλ, από τις 30 Νοεμβρίου έως τις 3 Δεκεμβρίου 1999·

έχοντας υπόψη τα αποτελέσματα της υπουργικής διάσκεψης που πραγματοποιήθηκε στο Σιάτλ, από τις 30 Νοεμβρίου έως τις 3 Δεκεμβρίου 1999·

έχοντας υπόψη τις προτάσεις της Επιτροπής που υποβλήθηκαν στα πλαίσια της ενδιάμεσης αξιολόγησης στις 22 Ιανουαρίου 2003·

έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής της 16ης Δεκεμβρίου 2002 για την περαιτέρω φιλελευθεροποίηση του εμπορίου γεωργικών προϊόντων, και την απόφαση του Συμβουλίου των Υπουργών της 27ης Ιανουαρίου 2003·

έχοντας υπόψη τη συμβιβαστική πρόταση που υπέβαλε, ο πρόεδρος της επιτροπής διαπραγματεύσεων για γεωργικά θέματα στον ΠΟΕ, Steward Harbinson στις 13 Φεβρουαρίου 2003, την οποία η Επιτροπή απέρριψε κατηγορηματικά·

έχοντας υπόψη την τελική πράξη του Marrakesch με την οποία έληξε ο 8ος γύρος διαπραγματεύσεων του ΓΣΔΕ και τη συνέχεια της διαδικασίας μεταρρυθμίσεων που προβλέπει από το 1999 (γύρος της χιλιετίας)·

έχοντας υπόψη τις αποφάσεις της Ατζέντα 2000 που εγκρίθηκαν ομόφωνα στη Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, που πραγματοποιήθηκε στο Βερολίνο στις 25 Μαρτίου 1999·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 181/2002 rev.) που υιοθέτησε η επιτροπή «Βιώσιμη Ανάπτυξη» (εισηγητής: ο κ. Bocklet, υπουργός του κρατιδίου της Βαυαρίας αρμόδιος για ομοσπονδιακές και ευρωπαϊκές υποθέσεις, D/EPP)·

υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά την 49η σύνοδο ολομέλειας της 9ης και 10ης Απριλίου 2003 (συνεδρίαση της 9ης Απριλίου).

⁽¹⁾ ΕΕ C 93 της 6.4.1999, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 317 της 6.11.2000, σ. 12.

1. Εισαγωγή

1.1. Μετά την αποτυχία της Διάσκεψης του Σιάτλ, οι διαπραγματεύσεις του ΠΟΕ και το θέμα της παγκοσμιοποίησης έχουν περιέλθει στο επίκεντρο των πολιτικών συζητήσεων που διεξάγονται σε όλες τις περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με την είσοδο των διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ σε μια νέα φάση, φαίνεται να είναι απαραίτητο να αναλάβει η Επιτροπή των Περιφερειών την πρωτοβουλία να διασαφηνίσει, ενόψει της προόδου της παγκοσμιοποίησης, τη σημασία που έχουν οι διαπραγματεύσεις του ΠΟΕ από την άποψη των ευρωπαϊκών περιφερειών.

1.2. Η σύμβαση που ήταν το αποτέλεσμα των πολυμερών διαπραγματεύσεων στα πλαίσια του γύρου της Ουρουγουάη της GATT που διήρκεσαν σχεδόν οκτώ χρόνια υπογράφηκε το 1994 από 117 κράτη στο Marrakesh. Οι συμμετέχοντες στο Γύρο της Ουρουγουάης συμφώνησαν, εκτός άλλων, τη σύσταση ενός νέου και ισχυρότερου διεθνούς οργανισμού για την επίβλεψη του παγκόσμιου εμπορίου. Την 1η Ιανουαρίου 1995, ο παγκόσμιος οργανισμός εμπορίου (ΠΟΕ) αντικατέστησε τη ΓΣΔΕ ως νέος φορέας για τη διεξαγωγή των συζητήσεων με αντικείμενο τις πολυμερείς εμπορικές σχέσεις.

1.3. Ο ΠΟΕ αριθμεί πλέον 146 κράτη μέλη. Τα κράτη αυτά καλύπτουν περισσότερο από το 90 % των διεθνών εμπορικών συναλλαγών. Υπάρχουν και άλλα κράτη που επιχειρούν να προσχωρήσουν στον ΠΟΕ. Ο στόχος του οργανισμού αυτού είναι η δημιουργία ενός κοινού πλαισίου για τις εμπορικές σχέσεις.

1.4. Ο γύρος της Ουρουγουάης ήταν ο πρώτος γύρος διαπραγματεύσεων της ΓΣΔΕ που είχε ως στόχο τη σύναψη μιας ολοκληρωμένης συμφωνίας για το εμπόριο γεωργικών προϊόντων. Τα αποτελέσματά του ήταν μια συμφωνία για τη γεωργία και μια συμφωνία για τη θέσπιση μέτρων φυτο-υγειονομικής προστασίας. Η συμφωνία για το γεωργικό τομέα είχε ιδιαίτερη σημασία και καλύπτει τρεις βασικούς τομείς: την πρόσβαση στην αγορά, τις εσωτερικές ενισχύσεις και τον ανταγωνισμό στις εξαγωγές.

1.5. Όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά, τα κράτη μέλη συμφώνησαν να μετατρέψουν όλα τα μη δασμολογικά εμπόδια (π.χ. μεταβλητούς φόρους) σε ανώτατους δασμούς, οι οποίοι πρέπει να καταργηθούν μέσα σε μία εξαετία (1995-2000). Επιπλέον, συμφωνήθηκε ένα στοιχειώδες επίπεδο πρόσβασης στις αγορές (συνήθης πρόσβαση ή στοιχειώδης πρόσβαση) χάρη στην εφαρμογή ενός συστήματος ποσοτώσεων με χαμηλούς δασμούς. Επίσης, περιορίστηκαν οι εξαγωγικές ενισχύσεις τόσο ως προς το όριο όσο και ως προς τον αριθμό τους.

1.6. Οι εθνικές ενισχύσεις κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες:

- οι ενισχύσεις τύπου «κίτρινου κουτιού» (οι οποίες επηρεάζουν άμεσα τον όγκο των παραγόμενων προϊόντων, όπως π.χ. η στήριξη των τιμών πέραν των τιμών της οργάνωσης αγοράς, δασμοί),
- οι οποίες θα πρέπει να μειωθούν κατά 20 % μέσα σε 6 χρόνια
- οι ενισχύσεις τύπου «γαλάζιου κουτιού» (οι οποίες επηρεάζουν σε μικρότερο αλλά ακόμη σημαντικό βαθμό τον όγκο των παραγόμενων προϊόντων, όπως είναι π.χ. οι εξωτικές πληρωμές στα πλαίσια του μεταρρυθμιστικού σχεδίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη γεωργία ατζέντα 2000),

— οι οποίες μπορούν να συνεχίσουν να υφίστανται

— οι ενισχύσεις τύπου «πράσινου κουτιού» (οι οποίες δεν επηρεάζουν άμεσα ή επηρεάζουν πολύ λίγο τον όγκο των παραγόμενων προϊόντων, όπως π.χ. μέτρα για την προσαρμογή των γεωργικών διαρθρώσεων, αντισταθμιστικές πληρωμές για την τήρηση περιβαλλοντικών κανόνων ή για μειονεκτικές περιοχές),

— για τις οποίες δεν υφίσταται υποχρέωση κατάργησης.

1.7. Μετά την αποτυχία των διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ το 1999, τα 142 κράτη μέλη του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου συμφώνησαν το Νοέμβριο του 2001 την έγκριση της εμπονομαζόμενης αναπτυξιακής ατζέντας της Doha για ένα νέο παγκόσμιο γύρο εμπορικών διαπραγματεύσεων. Στόχος των διαπραγματεύσεων στον τομέα της γεωργίας είναι να σημειωθεί πρόοδος στην προσπάθεια για την επίτευξη μιας δίκαιης και προσανατολισμένης στην αγορά ρύθμισης των εμπορικών συναλλαγών. Ταυτόχρονα όμως πρέπει να αναγνωρισθεί και το έργο που έχει επιτελεσθεί με βάση την ισχύουσα συμφωνία του ΠΟΕ στον τομέα της γεωργίας. Το χρονοδιάγραμμα που συμφωνήθηκε στη Doha προβλέπει την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τα επιμέρους στοιχεία των διαπραγματεύσεων ως τις 31 Μαρτίου 2003 και την ολοκλήρωση του διαπραγματευτικού γύρου έως το 2005.

1.8. Εκτός από τα εμπορικά θέματα, τα τελευταία χρόνια προέκυψαν και άλλα θέματα όπως τα ακόλουθα:

- Λόγω των πρόσφατων σκανδάλων, αυξήθηκε η σημασία των προβλημάτων που έχουν σχέση με την ασφάλεια και την ποιότητα των τροφίμων.
- Οι ευρωπαίοι έχουν ευαισθητοποιηθεί περισσότερο έναντι των πολλαπλών επιπτώσεων που έχει η γεωργία στο περιβάλλον.
- Προστέθηκαν νέα προβλήματα, όπως η ευημερία των ζώων ή η χρήση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών.

2. Η ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με θέμα την «προσέγγιση της ΕΕ για το αποκαλούμενο γύρο της χιλιετίας του ΠΟΕ»

2.1. Ενόψει του γύρου της χιλιετίας του ΠΟΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επεξεργάστηκε έγγραφο το οποίο κατέθεσε στη Doha.

2.2. Όσον αφορά τη γεωργία, η διαπραγματευτική θέση της ΕΕ επικαθορίζεται από τις ακόλουθες απαιτήσεις:

- διασφάλιση του μεριδίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη παγκόσμια αγορά και βελτιώσεις όσον αφορά την πρόσβαση στις αγορές τρίτων χωρών,
- διατήρηση ορισμένων διατάξεων της συμφωνίας για τη γεωργία, που υιοθετήθηκε στο Γύρο της Ουρουγουάης, στις οποίες βασίζονται ορισμένες σημαντικές πτυχές της γεωργικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως π.χ. η διατήρηση των ενισχύσεων του τύπου «γαλάζιου» και «πράσινου κουτιού»,

- διασφάλιση της συμβατότητας ορισμένων μέτρων της πολιτικής για την ύπαιθρο και το περιβάλλον και αναγνώριση της πολλαπλής λειτουργίας της γεωργίας,
- προστασία των σημάτων γεωγραφικής προέλευσης και προστασία ενάντια στην κατάχρηση επισημάνσεων τροφίμων και ποτών,
- καλύτερη προστασία των καταναλωτών.

2.3. Στις 16 Δεκεμβρίου 2002, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε στον ΠΟΕ πρόταση για τις γεωργικές διαπραγματεύσεις, η οποία υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο των Υπουργών στις 27 Ιανουαρίου 2003, με ελάχιστες τροποποιήσεις.

2.4. Η πρόταση αυτή επικεντρώνεται στους στόχους και στα σημεία που παρατίθενται στη συνέχεια:

- Ουσιαστική και προοδευτική φιλελευθεροποίηση πάνω σε μία δίκαιη και ισορροπημένη βάση. Ο στόχος αυτός θα πρέπει να επιτευχθεί με τον περιορισμό των γεωργικών επιδοτήσεων που έχουν στρεβλωτικές επιδράσεις στις εμπορικές συναλλαγές κατά 55 %, καθώς και με τη μείωση των δημοσιονομικών δαπανών για τις επιστροφές κατά την εξαγωγή κατά μέσο όρο με 45 %. Επιπλέον, θα προαχθεί το άνοιγμα των γεωργικών αγορών με τη μείωση των γεωργικών δασμών με 36 % κατά μέσο όρο, με μια ελάχιστη μείωση 15 % για κάθε δασμό.
- Δικαιότερη και αποτελεσματικότερη μεταρρύθμιση της κατανομής των δαπανών: Επιδιώκεται η χαλιναγώγηση των εισαγωγικών πιστώσεων, με ρητή αναφορά στην κατάχρηση των ενισχύσεων για τα είδη διατροφής με στόχο τη διάθεση των πλεονασμάτων και για τις κρατικές επιχειρήσεις. Επιδιώκεται η κατάργηση της ρύθμισης De-minimis.
- Συνεκτίμηση των ειδικών αναγκών των αναπτυσσόμενων χωρών: Διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά και βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού των σε τρόφιμα. Για το σκοπό αυτό, όλες οι βιομηχανικές χώρες θα πρέπει να υιοθετήσουν την πρωτοβουλία EBA (όλα εκτός από όπλα) της ΕΕ και να επιτρέψουν την αδασολόγητη εισαγωγή όλων των γεωργικών προϊόντων από τις φτωχότερες χώρες του κόσμου. Επιπλέον, οι βιομηχανικές χώρες θα πρέπει να μεριμνήσουν έτσι ώστε για τουλάχιστον το 50 % του συνόλου των εισαγωγών τους σε γεωργικά προϊόντα από όλες τις αναπτυσσόμενες χώρες οι δασμολογικοί συντελεστές να είναι μηδενικοί. Τέλος, θα πρέπει να εξαιρεθούν από τους περιορισμούς τα μέτρα ενίσχυσης που λαμβάνουν οι αναπτυσσόμενες χώρες με στόχο την ασφάλεια του εφοδιασμού τους σε τρόφιμα. Κατά την υλοποίηση της ατζέντα της Doha, θα πρέπει να επιτραπεί στις αναπτυσσόμενες χώρες να εφαρμόσουν μικρότερα ποσοστά περιορισμών με μεγαλύτερες προθεσμίες.
- Αναγνώριση του γεωργικού προτύπου της ΕΕ. Από τις υποχρεώσεις επιβολής περιορισμών θα πρέπει να εξαιρεθούν τα εσωτερικά μέτρα ενίσχυσης τα οποία αφορούν, για παράδειγμα, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, την ανάπτυξη της υπαίθρου, την προστασία των ζώων και τα συμφέροντα των καταναλωτών, δεδομένου ότι τα μέτρα αυτού ανταποκρίνονται στις κοινωνικές απαιτήσεις και τις προσδοκίες των καταναλωτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.5. Ο πρόεδρος της επιτροπής διαπραγματεύσεων για τη γεωργία στον ΠΟΕ, κ. Stuart Harbinson, υπέβαλε στις 12 Φεβρουαρίου 2002 την πρώτη και στις 18 Μαρτίου 2003 τη δεύτερη, αναθεωρημένη συμβιβαστική πρότασή του για τις διαπραγματεύσεις του ΠΟΕ στο γεωργικό τομέα. Η πρόταση αυτή απορρίφθηκε απερίφραστα τόσο από τους Επιτρόπους Fischler και Lamy όσο και από το Συμβούλιο των ευρωπαίων Υπουργών Γεωργίας το Μάρτιο του 2003. Η συμβιβαστική πρόταση Harbinson απορρίφθηκε και από την πλειοψηφία των μελών του ΠΟΕ.

Τα κύρια σημεία της είναι τα ακόλουθα:

- Διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά σε όλα τα κράτη μέλη με τη μείωση των τελωνειακών δασμών και στις τρεις κατηγορίες κατά 40 έως 60 %
- Μείωση των ενισχύσεων στα πλαίσια του Blue-Box κατά 50 %
- Μείωση των ενισχύσεων στα πλαίσια του Amber-Box κατά 60 %
- Μείωση των επιστροφών κατά την εξαγωγή κατά 50 %
- Μείωση του συντελεστή του κανόνα De-Minimis στις βιομηχανικές χώρες από 5 % σε 2,5 %.

Η Επιτροπή των Περιφερειών κατέληξε, υπό το φως των προτάσεων αυτών και του σχεδίου συμφωνίας του ΠΟΕ για τα γεωργικά προϊόντα, στα ακόλουθα συμπεράσματα:

3. Συμπεράσματα της Επιτροπής των Περιφερειών

3.1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει να διαδραματίσει ηγετικό ρόλο και στις επικείμενες διαπραγματεύσεις του ΠΟΕ και να διασφαλίσει την προώθηση μη εμπορικών επιχειρημάτων και την υπεράσπιση της ανάπτυξης διαφυλάσσοντας παράλληλα τους βασικούς στόχους της πολιτικής της ΕΕ στα πλαίσια της πολυλειτουργικής γεωργίας, μέσω μιας ενεργού και συνεκτικής στρατηγικής.

3.2. Η εντολή της Επιτροπής θα πρέπει να συγκεντρώνει τη συναίνεση όλων των κρατών μελών και να τηρείται ως κατευθυντήρια γραμμή. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα διασφαλίσει την καλύτερη δυνατή υπεράσπιση του γενικού συμφέροντος μόνο με μια συσπειρωμένη δράση.

3.3. Η διατήρηση της γενετικής ποικιλομορφίας και της βιοποικιλότητας πρέπει να βρεθούν στο επίκεντρο των διαπραγματεύσεων κυρίως με βάση την εφαρμογή του πρωτοκόλλου της Καρθαγένης για την βιοασφάλεια, που αποτελεί παράρτημα της Σύμβασης για την βιοποικιλότητα. Ωστόσο, δεν επιτρέπεται να παρεμποδισθεί η χρήση εγκεκριμένων βιοτεχνολογικών μεθόδων στο γεωργικό τομέα, ούτως ώστε να μην αποκλεισθούν οι ευρωπαίοι αγρότες από τα μακροπρόθεσμα οικονομικά οφέλη που προσφέρει η χρήση της βιοτεχνολογίας.

3.4. Τα αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ πρέπει να επιτρέψουν έναν ικανοποιητικό βαθμό περιφερειακής διαφοροποίησης όσον αφορά τη χρήση των πόρων, την επιρροή των μέσων και τον προσδιορισμό των προς λήψη μέτρων. Είναι απαραίτητο να θεσπισθεί ένα πλαίσιο παγκόσμιας ισχύος, το οποίο θα λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες περιφερειακές ανάγκες, χωρίς ωστόσο να επιφέρει διακρίσεις.

3.5. Η ευρωπαϊκή γεωργία και δασοκομία πρέπει και στο μέλλον να είναι σε θέση:

- να διασφαλίσουν το σταθερό εφοδιασμό σε υγιεινά τρόφιμα και άλλα προϊόντα υψηλής ποιότητας,
- να εφαρμόσουν μια εξαγωγική πολιτική η οποία θα εξασφαλίζει την ανταγωνιστικότητα των γεωργών της ΕΕ στις παγκόσμιες αγορές,
- να συμβάλουν στη διατήρηση των θέσεων απασχόλησης στο γεωργικό τομέα και να εξασφαλίσουν ένα επαρκές εισόδημα στους εργαζόμενους στον τομέα της γεωργίας και στους κλάδους που προηγούνται και έπονται της γεωργικής παραγωγής.

3.6. Η εντολή της ΕΕ για τις διαπραγματεύσεις του ΠΟΕ πρέπει να συνδέεται με τις αποφάσεις της Agenda 2000 και να επιτρέπει τη διατήρηση των ποσοτώσεων για το γάλα και τη ζάχαρη καθώς και για άλλους σημαντικούς τομείς, όπως το ελαιόλαδο, το ρύζι και το βαμβάκι και μετά το 2008 και να συνδέεται με τις κατευθύνσεις που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την κοινή γεωργική πολιτική καθώς και με την ανάπτυξη της υπαίθρου.

3.7. Συντάσσεται με το ΕΚ που καλεί ο κύκλος της Doha να καταστεί ένας πραγματικός κύκλος ανάπτυξης για την καταπολέμηση της φτώχειας. Υποστηρίζει συνεπώς τη διατύπωση ειδικών και φιλόδοξων διατάξεων για τις αναπτυσσόμενες χώρες, με την παράλληλη διαφύλαξη των βασικών στόχων της πολιτικής της ΕΕ για την πολυλειτουργική γεωργία και την αειφόρο ανάπτυξη. Δεν μπορεί να επιτραπεί ένα περαιτέρω άνοιγμα της γεωργικής αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις νέες δασμολογικές διευκολύνσεις στα πλαίσια της πρωτοβουλίας για τις 48 λιγότερο αναπτυγμένες χώρες που φέρει την επωνυμία «όλα εκτός από όπλα», δεδομένου ότι σε διαφορετική περίπτωση σημαντικοί οι κλάδοι της αγοράς, όπως για παράδειγμα η υφιστάμενη οργάνωση αγοράς για τη ζάχαρη και το ρύζι, θα υπονομευθούν σε πολύ σημαντικό βαθμό.

3.8. Πρέπει να διασφαλισθεί η συγκρισιμότητα των μέτρων στήριξης. Σ' αυτά πρέπει να συμπεριληφθούν μέσα, όπως οι γεωργικές εξαγωγικές πιστώσεις, οι ασφάλειες για απώλειες εισοδήματος, οι επιδοτήσεις των μεταφορών και οι φορείς εμπορίας, η εικονική χρησιμοποίηση της διατροφικής βοήθειας, καθώς και η χορήγηση δανείων σε τρίτες χώρες υπό τον όρο της αγοράς προϊόντων, κυρίως γεωργο-κτηνοτροφικών, από τις χώρες δανειστές, τα οποία χρησιμοποιούνται ευρέως από διάφορους εμπορικούς εταίρους μας, όπως π.χ. οι ΗΠΑ και η Αυστραλία, ως συστήματα στήριξης που μέχρι σήμερα δεν υπόκεινται στους κανόνες του ΠΟΕ.

3.9. Οι στόχοι που αναλογούν στη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αειφόρο ανάπτυξη, σύμφωνα με τις αποφάσεις που ελήφθησαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Göteborg το 2001, πρέπει να συμπεριληφθούν στις βασικές αρχές για τη ρύθμιση του παγκόσμιου εμπορίου γεωργικών προϊόντων. Η τήρηση των οικολογικών προτύπων και η καθιέρωση κοινωνικών στοιχειωδών προτύπων είναι προς το συμφέρον του πληθυσμού όλης της γης.

3.10. Συνεπώς, η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει να καταβάλει προσπάθειες προκειμένου να συμπεριληφθούν ταχέως και κατά δεσμευτικό τρόπο στις διεθνείς συμβάσεις τα πρότυπα για την προστασία των καταναλωτών, του περιβάλλοντος, της κοινωνικής ευημερίας, των φυτών και των ζώων, ώστε να ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις των ευρωπαίων καταναλωτών. Οι συμβάσεις αυτές πρέπει να συνδέονται όσο το δυνατόν καλύτερα με τη συμφωνία του ΠΟΕ, προκειμένου να διασφαλισθεί η τήρηση των διατάξεών τους. Επικροτείται ιδιαίτερα η δέσμευση για την προστασία της ευημερίας των ζώων.

3.11. Τα πρότυπα και οι έλεγχοι που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τον τομέα της διατροφικής ασφάλειας και οι προαναφερθείσες προδιαγραφές πρέπει να αναγνωρισθούν και να καθιερωθούν διεθνώς. Οι εισαγωγές πρέπει να τηρούν τα ευρωπαϊκά ή άλλα παρόμοια πρότυπα και να ελέγχονται. Όταν οι επιστημονικές απόψεις διαφέρουν από το ένα κράτος στο άλλο, οι κυβερνήσεις θα πρέπει να εφαρμόζουν την αρχή της προφύλαξης για τα εισαγόμενα προϊόντα.

3.12. Οι κανόνες του ΠΟΕ πρέπει να προβλέπουν την πλήρη αντιστάθμιση του επιπλέον κόστους που οφείλεται στα αυστηρότερα ευρωπαϊκά πρότυπα τα οποία δεν υιοθετούνται από τον ΠΟΕ και δεν μπορούν να λαμβάνονται υπόψη στα πλαίσια των PSE (ισόποσο παραγωγικών ενισχύσεων).

3.13. Στο Γύρο της Ουρουγουάης συμφωνήθηκε ότι οι άλλοι εταίροι του ΠΟΕ δεν είναι σε θέση να αμφισβητήσουν έως το 2003 τις συμφωνίες που έχουν συναφθεί (η επονομαζόμενη «ρήτρα ειρήνης»). Η εν λόγω ρήτρα, το τέλος της ισχύος της οποίας πλησιάζει, πρέπει να παραταθεί, ούτως ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να διαταραχθούν οι επικείμενες διαπραγματεύσεις από μονομερείς δράσεις εταίρων του ΠΟΕ, ενώ θα πρέπει να συζητηθεί και μία νέα ρήτρα ειρήνης στο Γύρο της Χιλιετίας.

3.14. Η μονομερής αποφυγή της θέσπισης μέτρων τα οποία επιτρέπονται με βάση τους τρέχοντες κανόνες του ΠΟΕ και αφορούν την πολιτική αγοράς και τιμών και η συνεπαγόμενη κατάργηση της εξωτερικής προστασίας συνιστά μια προσφορά προς τους εταίρους του ΠΟΕ η οποία δεν συνοδεύεται από μια αντίστοιχη απαίτηση συγκεκριμένης αντιπροσφοράς, όπως π.χ. η αναγνώριση και η τήρηση της αρχής της κοινοτικής προτίμησης και η συνεκτίμηση της διαφορετικότητας του μεγαλύτερου τμήματος της ευρωπαϊκής γεωργίας, λόγω του πολυλειτουργικού χαρακτήρα της.

Η Επιτροπή των Περιφερειών επισημαίνει ότι ένας περαιτέρω περιορισμός των υφιστάμενων οργανώσεων αγοράς για τα γεωργικά προϊόντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορούσε να οδηγήσει σε ισχυρότερες διακυμάνσεις των ποσοτήτων και των τιμών, πράγμα το οποίο υπονομεύει το στόχο της διασφάλισης και της σταθεροποίησης των εισοδημάτων. Για το λόγο αυτό καλεί την Επιτροπή να μην προτείνει περαιτέρω περιορισμό των οργανώσεων αγοράς, εάν αυτό δεν είναι απαραίτητο.

3.15. Η Επιτροπή των Περιφερειών υποστηρίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής με στόχο να επιτευχθεί ισορροπημένο αποτέλεσμα κατά τις διαπραγματεύσεις στον ΠΟΕ και να ληφθούν κατάλληλα υπόψη τα συμφέροντα της ευρωπαϊκής γεωργίας. Η ΕΤΠ καλεί την Επιτροπή να θέσει στο επίκεντρο των διαπραγματεύσεων τα ακόλουθα θέματα:

- συνέχεια της ισχύος των αποφάσεων του Συμβουλίου της 26ης Ιανουαρίου 2003, κατά τη συνεδρίαση του οποίου υιοθετήθηκε η κοινή προσέγγιση για ενιαία διαπραγματευτική θέση της ΕΕ·
- συνεκτίμηση θεμάτων που δεν ανήκουν στον εμπορικό τομέα·
- αντίσταση στην πίεση που ασκεί η ομάδα CAIRNS για μία μεταγενέστερη ελιθέρωση.

3.16. Η Επιτροπή των Περιφερειών καλεί την Επιτροπή να εξετάσει με ιδιαίτερη προσοχή και να συμπεριλάβει στην ημερήσια διάταξη των επικείμενων διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ το νέο γεωργικό νόμο («Farm-Bill»), που εγκρίθηκε και από τις δύο βουλές των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής και υπεγράφη από τον Πρόεδρο Bush το Μάιο του 2002, σύμφωνα με τον οποίο προβλέπεται πρόσθετη αύξηση των γεωργικών δαπανών στις ΗΠΑ κατά περισσότερο από 80 δισεκατομμύρια δολάρια για την επόμενη δεκαετία. Είναι λυπηρές οι πρόσφατες εξελίξεις της αμερικανικής πολιτικής για τη γεωργία διότι δείχνουν μία οπισθοδρόμηση σε σχέση με τους στόχους που τέθηκαν στην Doha.

3.17. Η Επιτροπή των Περιφερειών υποστηρίζει τις μέχρι τουδε προσπάθειες της Επιτροπής να επιμείνει στην ένταξη του ευρωπαϊκού γεωργικού προτύπου στις διαπραγματεύσεις του ΠΟΕ, δεδομένου ότι αυτός είναι και ο μοναδικός τρόπος για την μακροπρόθεσμη εξασφάλιση της λειτουργικότητας της υπαίθρου στις περιφέρειες της Ευρώπης.

3.18. Η Επιτροπή των Περιφερειών επικροτεί το γεγονός ότι, με την πρωτοβουλία «όλα εκτός από όπλα», επιτρέπεται στις φτωχότερες από τις αναπτυσσόμενες χώρες η αδασολόγητη πρόσβαση στις αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης με στόχο την προαγωγή της απολύτως απαραίτητης ανάπτυξης της οικονομίας των χωρών αυτών. Ταυτόχρονα, καλεί την Επιτροπή να φροντίσει

να εξαιρεθεί από τις μελλοντικές διαπραγματεύσεις η ευάλωτη αγορά ζάχαρης, δεδομένου ότι με την πτώση των τιμών υφίσταται σημαντικές πιέσεις το εισόδημα των παραγωγών ζάχαρης όχι μόνο στην Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και στις χώρες ΑΚΕ.

3.19. Το Συμβούλιο των Υπουργών ανέθεσε τον Ιούλιο του 2002 στην Επιτροπή την εντολή να διαπραγματευθεί με τους εταίρους μας στον ΠΟΕ ένα νέο καθεστώς εισαγωγών για τα δημητριακά. Ο στόχος είναι, εκτός από τη διαμόρφωση των τιμών στο χρηματιστήριο του Σικάγου, να συμπεριληφθούν στη διαμόρφωση των πραγματικών τιμών της διεθνούς αγοράς και οι τιμές που ισχύουν σε άλλες περιοχές του κόσμου, ούτως ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να πλημμυρίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση με φθηνές εισαγωγές από άλλες περιοχές. Με δεδομένη τη χαμηλή τιμή των δημητριακών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καλείται η Επιτροπή να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια στις διαπραγματεύσεις για να προασπισθεί τα συμφέροντα των ευρωπαϊκών παραγωγών δημητριακών.

3.20. Η Επιτροπή των Περιφερειών προτείνει στην Επιτροπή μια στενή συνεργασία μαζί της, προκειμένου να συνεκτιμηθούν κατά το δέοντα τρόπο οι περιφερειακές ιδιαιτερότητες της ευρωπαϊκής γεωργίας στις διαπραγματεύσεις του ΠΟΕ.

3.21. Η Επιτροπή των Περιφερειών υπογραμμίζει ότι οι παραχωρήσεις που αναφέρθηκαν στα πλαίσια της φιλελευθέρωσης του εμπορίου υπερβαίνουν τα όρια της τελικής συμφωνίας που συνάφθηκε στον τελευταίο Γύρο της Ουρουγουάης. Το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ δεν πρέπει να υπερβαίνει τα όρια των αποφάσεων του Βερολίνου. Η διαπραγματευτική θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν επιτρέπεται να υπονομευθεί εκ των προτέρων με γενναϊόδωρες παραχωρήσεις.

3.22. Η ΕΤΠ καλεί την Επιτροπή να μεριμνήσει κατά το άνοιγμα του γεωργικού τομέα προς τους γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς (ΓΤΟ) για την ύπαρξη κατάλληλης ασφάλειας της συμβατικής και οικολογικής γεωργικής παραγωγής.

3.23. Όσον δεν είναι ακόμη γνωστά τα αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ, δεν θα πρέπει να συναφθούν διμερείς εμπορικές συμφωνίες της ΕΕ με τρίτες χώρες. Δεν επιτρέπεται να υπάρξουν περαιτέρω παραχωρήσεις εις βάρος της ευρωπαϊκής γεωργίας.

Βρυξέλλες, 9 Απριλίου 2003.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης»

(2003/C 244/07)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης (COM(2002) 581 τελικό — 2002/0254 (COD)),

έχοντας υπόψη την Απόφαση του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2002, σύμφωνα με το άρθρο 175, πρώτη παράγραφος της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, να ζητήσει για το θέμα αυτό γνωμοδότηση της ΕΤΠ·

έχοντας υπόψη την Απόφαση του Προέδρου της, της 23ης Ιανουαρίου 2003, να αναθέσει την προετοιμασία των σχετικών εργασιών στην επιτροπή «Βιώσιμη Ανάπτυξη»·

έχοντας υπόψη τη Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, με θέμα «Μια νέα πολιτική για τα ύδατα κολύμβησης», (CdR 97/2001 fin) (1)·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 17/2003 rev.) που υιοθέτησε η επιτροπή «Βιώσιμη Ανάπτυξη» στις 20 Φεβρουαρίου 2003, με βάση εισηγητική έκθεση του κ. Francesc Antich i Olivier, Προέδρου της Κυβέρνησης των Βαλεαρίδων Νήσων (Ε/ΕΣΚ)·

εκτιμώντας ότι η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών κριτηρίων στις κοινοτικές πολιτικές, προκειμένου, κυρίως, να εξασφαλίζεται η βιώσιμη ανάπτυξη·

υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά την 49η σύνοδο ολομέλειας της 9ης και 10ης Απριλίου 2003 (συνεδρίαση της 9ης Απριλίου).

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών υποδέχεται θετικά την Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης. Η εφαρμογή της νέας αυτής νομοθεσίας θα σημαίνει ουσιαστική βελτίωση για την προστασία της υγείας των ευρωπαίων πολιτών και των επισκεπτών των περιοχών κολύμβησης, καθώς και σημαντικό όφελος για το περιβάλλον.

1.2. Η ΕΤΠ πιστεύει ότι η πολιτική αυτή μπορεί να συμβάλει σε μια οικονομική ανάπτυξη συνεκτική και βιώσιμη, η οποία θα αποβεί εις όφελος κυρίως των πολιτών που δεσμεύονται για το σεβασμό και τη βελτίωση του περιβάλλοντος. Ο κλάδος του τουρισμού και της ψυχαγωγίας, που είναι καθοριστικός για πολλά κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα επωφεληθεί οπωσδήποτε από τη θέσπιση αυστηρών προτύπων ποιότητας των υδάτων μας που να παρέχουν ασφάλεια και εμπιστοσύνη σε καταναλωτές και χρήστες.

1.3. Ομοίως, η οδηγία θα συμβάλει στη βελτίωση της ενημέρωσης των καταναλωτών και των χρηστών, και θα προσδώσει ασφάλεια στην προσφορά υπηρεσιών στον τομέα, στον οποίο η προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος, σε συνδυασμό με την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, αποτελεί τον τελικό στόχο.

1.4. Η οδηγία εξετάζει το ενδεχόμενο να αποσυρθούν από τον κατάλογο οι ζώνες που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές. Τα λυπηρά συμβάντα που προκλήθηκαν από ναυάγια πλοίων όπως

το Erika και το Prestige έχουν συντελέσει στο να ενδεικνύται να επεκταθούν και προς τη μορφή αυτή ατυχημάτων τα προληπτικά μέτρα που προβλέπονται στην Πρόταση Οδηγίας.

1.5. Σύμφωνα με τις αρχές στις οποίες βασίζεται η Λευκή Βίβλος για την Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση, η Επιτροπή των Περιφερειών κρίνει απαραίτητη τη μεγαλύτερη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη διαδικασία εφαρμογής της οδηγίας για την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης. Αυτό θα επιτρέψει την αποτελεσματικότερη εφαρμογή της οδηγίας, καθώς και την καλύτερη προσαρμογή της στο καθεστώς κατανομής των αρμοδιοτήτων που ισχύει στο κάθε κράτος μέλος, και ειδικότερα για τις περιφερειακές και τοπικές αρχές.

1.6. Η ΕΤΠ τονίζει τη σημασία που έχει για την υγεία να είναι άριστη η κατάσταση των υδάτων κολύμβησης. Ως εκ τούτου, η ενημέρωση του κοινού αποτελεί σημαντικό καθήκον για τα κράτη μέλη, πρέπει δε να παρέχεται πληροφόρηση για την κατάσταση των υδάτων σε κάθε τόπο και σε πραγματικό χρόνο. Η πληροφόρηση αυτή πρέπει να είναι σαφής και κατανοητή, να μην περιέχει υπερβολικά τεχνικά στοιχεία και να παρέχεται την κατάλληλη στιγμή. Για τους λόγους αυτούς, κρίνεται σημαντική η τυποποίηση των σχετικών πληροφοριών και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η Κοινωνία των Πληροφοριών για το σκοπό αυτόν. Για το έργο αυτό, η συμβολή των τοπικών και περιφερειακών αρχών έχει θεμελιώδη σημασία. Η υποχρέωση των δημόσιων αρχών να κοινοποιούν τις πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης πρέπει να συμβιβάζεται με τις απαιτήσεις που θεσπίζει η νέα οδηγία για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες. Για τους λόγους αυτούς, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, ο καθορισμός του περιεχομένου των πληροφοριών πρέπει να αποτελέσει αρμοδιότητα των τοπικών και περιφερειακών αρχών. Συνεπώς, η οδηγία πρέπει να περιορίζει την υποχρέωση πληροφόρησης στις ακόλουθες βασικές απαιτήσεις:

(1) ΕΕ C 357 της 14.12.2001, σ. 51.

- γενική περιγραφή της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης χωρίς αναφορά στα ειδικά χαρακτηριστικά τους,
- παρουσίαση και αξιολόγηση των πρόσφατων πορισμάτων μελετών και διαβάθμιση των υδάτων κατά την τελευταία τριετία,
- διαγραφή από τον κατάλογο των υδάτων κολύμβησης, ενδεχομένως με παράθεση αιτιολογίας.

1.7. Η ΕΤΠ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η νέα Οδηγία εστιάζει το ενδιαφέρον στη βελτίωση των επιπέδων υγείας μέσω της προορατικής διαχείρισης των τόπων κολύμβησης και δεν περιορίζεται αποκλειστικά στις απαραίτητες περιοδικές επιστημονικές αναλύσεις. Η νέα αυτή προσέγγιση θα διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό την υιοθέτηση μέτρων διαχείρισης σε κάθε επίπεδο εκ μέρους των αρμοδίων αρχών. Τα μέτρα αυτά θα δύνανται να προσαρμόζονται καλύτερα στις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζουν τα ύδατα τόσο της ενδοχώρας όσο και των θαλασσιών ακτών.

1.8. Η ΕΤΠ υποστηρίζει την κατάταξη των τοποθεσιών κολύμβησης σε ανεπαρκείς, καλές και άριστες. Παρότι είναι γεγονός ότι, από αυστηρά υγειονομική άποψη, ο χαρακτηρισμός μιας τοποθεσίας κολύμβησης θα έπρεπε να είναι «κατάλληλη» ή «μη κατάλληλη», ο διαχωρισμός μεταξύ δύο διαφορετικών χαρακτηρισμών των κατάλληλων υδάτων επιβραβεύει τις μεγαλύτερες προσπάθειες που έχουν καταβάλει οι αρχές που μεριμνούν πραγματικά για την επίτευξη της άριστης ποιότητας. Επιπλέον, το μέτρο αυτό προάγει τη συνεχή βελτίωση της κατάστασης των περιοχών που ήδη είναι κατάλληλες για κολύμβηση.

1.9. Η ΕΤΠ τάσσεται υπέρ της μείωσης του αριθμού των παραμέτρων στη νέα Οδηγία, με τη συνακόλουθη μείωση του κόστους που αυτή επιφέρει. Για το λόγο αυτό ζητά μια πιο ευέλικτη διαδικασία που να μπορεί, αν είναι ανάγκη, να τροποποιηθεί. Δεν πρέπει να αποκλείεται η δυνατότητα εισαγωγής νέων παραμέτρων, εφόσον οι επιστημονικές και τεχνικές πρόοδοι αποδείξουν ότι είναι σκόπιμο να πραγματοποιούνται κάποιες αναλύσεις. Οι βελτιώσεις αυτές θα έπρεπε να μπορούν να υλοποιούνται χωρίς να χρειάζεται αναθεώρηση της Οδηγίας.

1.10. Η ΕΤΠ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι στην οδηγία γίνεται ρητή αναφορά στις τοξικές αποικίες φυτοπλαγκτού και στον πολλαπλασιασμό των αλγών, πράγμα που είχε ζητήσει η ΕΤΠ στην προηγούμενη γνωμοδότησή της σχετικά με την πολιτική για τα ύδατα κολύμβησης (CdR 97/2001 fin). Συνιστά να εξεταστεί επίσης το φαινόμενο της ρύπανσης από κολλοειδείς ουσίες. Η ΕΤΠ είναι της γνώμης ότι πρέπει να εξακολουθήσει η μελέτη των φαινομένων αυτών και του αντίκτυπού τους στην υγεία των λουομένων και στα οικοσυστήματα, καθώς και στην ποιότητα των υδάτων κολύμβησης.

1.11. Η ΕΤΠ εφιστά την προσοχή στο πρόβλημα που θα μπορούσε να προκύψει στην περίπτωση που υπάρχουν ύδατα κολύμβησης σε περιοχές FFH ή προστασίας πτηνών και που χρησιμοποιούνται από μεγάλο αριθμό υδρόβιων πτηνών. Για το πρόβλημα αυτό πρέπει να βρεθεί η κατάλληλη λύση, χωρίς να παραμεληθούν οι εύλογες ανάγκες αναψυχής.

2. Παρατηρήσεις σχετικά με τις προτεραιότητες των τοπικών και περιφερειακών αρχών

2.1. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η νέα αυτή Οδηγία για τα ύδατα κολύμβησης συνεπάγεται συνεκτικές αρμοδιότητες, κοινές μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των κρατών μελών και των περιφερειών τους, η Επιτροπή των Περιφερειών κρίνει απαραίτητη την ενεργό συμμετοχή τοπικών και περιφερειακών εκπροσώπων στην κανονιστική επιτροπή και στην «επικουρική επιτροπή» που αναφέρεται στο άρθρο 20.

2.2. Σύμφωνα με το πνεύμα της Οδηγίας, έχει καθοριστική σημασία η συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών στη χάραξη των διαύλων πληροφόρησης των καταναλωτών, ώστε να αυξηθεί η διαφάνεια της παρεχόμενης πληροφόρησης και, με τον τρόπο αυτόν, να αυξηθεί η εμπιστοσύνη των χρηστών.

2.3. Όσον αφορά την εκτίμηση του οικονομικού και του επιχειρησιακού αντίκτυπου, η βελτίωση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης έχει θετικό εξωτερικό αντίκτυπο που συμβάλλει άμεσα στη βελτίωση της δημόσιας υγείας, την οικονομική και κοινωνική ευημερία των πολιτών που ζουν στις περιοχές αυτές και τη βιώσιμη ανάπτυξη του τουριστικού κλάδου. Η Επιτροπή θα πρέπει να προβεί στη διεξαγωγή περαιτέρω αναλύσεων, σε συνεργασία με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, σχετικά με τις επιπτώσεις που ο τουριστικός τομέας θα μπορούσε να έχει στην βιωσιμότητα. Οι εν λόγω αναλύσεις θα πρέπει να συμπεριλάβουν και μία εκτίμηση του κόστους που συνεπάγεται για τις τοπικές κοινότητες το κλείσιμο των περιοχών με ύδατα κολύμβησης προκειμένου να συμμορφωθούν προς τις νέες υψηλές προδιαγραφές που προτείνει η Επιτροπή.

2.4. Δεδομένου ότι τις εποπτικές υποχρεώσεις των κρατών μελών αναλαμβάνουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, η Επιτροπή των Περιφερειών είναι της γνώμης ότι το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας πρέπει να περιοριστεί στην κολύμβηση. Η συμπερίληψη και άλλων δραστηριοτήτων αναψυχής πρέπει να απορριφθεί, ενώ πρέπει να διαγραφούν και οι σχετικές παραπομπές. Οι ποιοτικές απαιτήσεις που ισχύουν για τα ύδατα στην περίπτωση άλλων δραστηριοτήτων αναψυχής θα μπορούσαν ενδεχομένως να ρυθμιστούν με την έκδοση ξεχωριστής οδηγίας.

2.5. Παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή έχει πραγματοποιήσει έρευνες στο πλαίσιο της κατάρτισης της οδηγίας, η ΕΤΠ την καλεί να προβεί σε λεπτομερέστερη και αντιπροσωπευτικότερη εκτίμηση του κόστους που συνεπάγεται η εφαρμογή των αναθεωρήσεων.

3. Συστάσεις

Η ΕΤΠ ζητά να εισαχθούν οι ακόλουθες τροποποιήσεις στην πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης.

3.1. Στα πλαίσια των εκτεταμένων μέτρων τα οποία συνεπάγεται η κατάρτιση της ταυτότητας των υδάτων κολύμβησης σύμφωνα με το άρθρο 6, η υποχρέωση αυτή θα πρέπει να ισχύει μόνο για τα ύδατα κολύμβησης η ποιότητα των οποίων χαρακτηρίζεται ως «ανεπαρκής» σύμφωνα με το άρθρο 9.

3.2. Ως προς το άρθρο 6, η ΕΤΠ, υπό το φως των ατυχημάτων των πετρελαιοφόρων Erika και Prestige — νιστό ατύχημα στις ευρωπαϊκές ακτές με σοβαρές ζημιές για το περιβάλλον — προτείνει να μελετηθούν μέτρα για το μετριασμό της σοβαρής ζημίας στην κατάσταση των υδάτων και του κλονισμού της εμπιστοσύνης των καταναλωτών. Η προσωρινή απόσυρση από τον κατάλογο των τοποθεσιών κολύμβησης στις περιπτώσεις αυτές και άλλα ανάλογα μέτρα είναι μια από τις δυνατότητες που θα έπρεπε να περιλαμβάνονται στην Οδηγία. Ο στόχος είναι να περιφρουρηθεί η εικόνα της ποιότητας των τοποθεσιών κολύμβησης που πλήττονται από οικολογικές καταστροφές, καθώς θα εξασφαλιστεί ανά πάσα στιγμή ότι, όταν μια περιοχή εντάσσεται και πάλι στον κατάλογο, αυτό γίνεται με όλες τις εγγυήσεις ασφάλειας και υγιεινής.

3.3. Ως προς το άρθρο 7, παράγραφοι 4 και 5, προτείνεται να προβλέπεται επίσης η αναστολή της ισχύος του χρονοδιαγράμματος παρακολούθησης λόγω μη φυσικών καταστροφών, όπως για παράδειγμα τα ατυχήματα του Prestige και του Erika.

3.4. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι, σε περίπτωση πλημμύρας, πρέπει να προβλέπεται αναστολή του χρονοδιαγράμματος ελέγχου, επειδή απειλείται η ποιότητα των υδάτων. Η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνεται όταν υποβάλλεται η ετήσια έκθεση για την κολυμβητική περίοδο.

3.5. Ως προς το άρθρο 12, παράγραφος 3 της πρότασης οδηγίας, η ΕΤΠ ζητά να εξασφαλίζει η Οδηγία τα αναγκαία υλικά μέσα ώστε οι αρμόδιες δημόσιες αρχές, που σε πολλές περιπτώσεις είναι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, να διαθέτουν το απαραίτητο δυναμικό προκειμένου να ανταποκρίνονται σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Η κατάρτιση σχεδίων αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων σύμφωνα με το άρθρο 12 πρέπει να περιοριστεί σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις. Ενδεχομένως, θα μπορούσε ακόμη και να εξεταστεί η απόσυρση του άρθρου 12.

3.6. Με βάση τις γενικές παρατηρήσεις που παρατίθενται στο σημείο 1.9, η Επιτροπή των Περιφερειών προτείνει να συμπληρωθεί το άρθρο 13 της πρότασης οδηγίας με την προσθήκη κανόνα

Discounting. Σύμφωνα με τον κανόνα αυτό, θα θεωρείται ότι τα ύδατα κολύμβησης συμμορφούνται προς τις διατάξεις της οδηγίας αν

- ενώ διαπιστωθεί μια φορά υπέρβαση των ορίων, από τους μεταγενέστερους ελέγχους και ανάλυσης δεν προκύψουν περαιτέρω υπερβάσεις και αν
- οι αρμόδιες αρχές έχουν ενημερώσει με τον ενδεδειγμένο τρόπο το κοινό ή έχουν επιβάλει προσωρινή απαγόρευση της κολύμβησης για την περίοδο υπέρβασης των ορίων.

3.7. Ως προς το άρθρο 16, παράγραφος 1, θα ήταν σκόπιμο να προβλεφθεί η άμεση συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών στη διάθεση και προώθηση της πληροφόρησης σχετικά με την κατάσταση των υδάτων κολύμβησης. Κατ' αυτόν τον τρόπο, θα βελτιωθεί η ποιότητα των πληροφοριών, δεδομένου ότι οι περιφερειακές και τοπικές αρχές είναι εκείνες που γνωρίζουν καλύτερα και το χώρο και το ενδιαφερόμενο κοινό.

3.8. Ως προς το άρθρο 16, κρίνεται σκόπιμη η εισαγωγή νέας παραγράφου, με αριθμό 5, στην οποία θα θεσπίζεται πρακτικό πρότυπο πληροφόρησης του κοινού που θα ισχύει για ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Προς το σκοπό αυτόν, η ΕΤΠ ζητά από την Επιτροπή τη χρηματοδότηση προτύπων σχεδίων σε διάφορες ευρωπαϊκές περιφέρειες, για την ανάπτυξη του προτύπου αυτού, τόσο για τα ύδατα της ενδοχώρας όσο και για τα ύδατα των παράκτιων περιοχών. Τα σχέδια αυτά θα αναπτυχθούν εντός της διετούς προθεσμίας που προβλέπεται για την εφαρμογή της Οδηγίας.

3.9. Ως προς το άρθρο 20, η ΕΤΠ προτείνει, κατά τον προσδιορισμό των επιστημονικών και τεχνικών λεπτομερειών της Οδηγίας, να μπορούν να συμβάλουν με παρεμβάσεις οι περιφερειακές και τοπικές αρχές, δεδομένου ότι είναι εκείνες που γνωρίζουν καλύτερα την πραγματικότητα που ισχύει για τα ύδατα κολύμβησης της περιοχής τους. Ομοίως, θα ήταν σκόπιμο, στην επιτροπή που επικουρεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την τεχνική προσαρμογή της προτεινόμενης Οδηγίας, να εκπροσωπούνται οι περιφερειακές και τοπικές αρχές.

3.10. Ως προς τις παρατηρήσεις που αφορούν το «νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο», και προκειμένου να μπορέσουν να ολοκληρωθούν τα πρότυπα σχέδια που προτείνονται στο σημείο 3.5 των συστάσεων, απαιτείται να προβλεφθεί η χορήγηση πρόσθετου κονδυλίου που να επαρκεί για την κάλυψη των δαπανών που συνεπάγονται τα σχέδια αυτά.

Βρυξέλλες, 9 Απριλίου 2003.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Προς μια στρατηγική για την προστασία και τη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος»

(2003/C 244/08)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής «Προς μία στρατηγική για την προστασία και τη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος» (COM(2002) 539 τελικό),

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 2ας Οκτωβρίου 2002, να ζητήσει, σύμφωνα με το άρθρο 265 (1), της Συνθήκης περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το θέμα αυτό·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της, της 12ης Μαρτίου 2002 να αναθέσει την προετοιμασία των σχετικών εργασιών στην επιτροπή «Βιώσιμη Ανάπτυξη»·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της για το έκτο περιβαλλοντικό πρόγραμμα δράσης (CdR 36/2001 fin) (1)·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 24/2003 rev.) που υιοθέτησε η επιτροπή «Βιώσιμη Ανάπτυξη» στις 20 Φεβρουαρίου 2003, με βάση εισηγητική έκθεση του κ. Wim van Gelder, Βασιλικού Επιτρόπου της επαρχίας Zeeland (ΟΛ/ΕΛΚ)·

υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά την 49η σύνοδο ολομέλειας της 9ης και 10ης Απριλίου 2003 (συνεδρίαση της 9ης Απριλίου).

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1. επιδοκιμάζει την πρόθεση για τη χάραξη ευρωπαϊκής στρατηγικής για την προστασία και τη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, όπως απαιτείται με βάση το έκτο ευρωπαϊκό περιβαλλοντικό πρόγραμμα δράσης·

1.2. υποστηρίζει, δεδομένου του περιφερειακού και τομεακού κατακερματισμού της πολιτικής, ότι είναι απαραίτητο να χαραχθεί μία γενική και ολοκληρωμένη πολιτική σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης με στόχο την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος·

1.3. είναι πεπεισμένη ότι η καλή κατάσταση των θαλασσών και των ωκεανών, συμπεριλαμβανομένων των παράκτιων περιοχών και των εκβολών (δηλαδή του θαλάσσιου περιβάλλοντος), έχει ζωτική σημασία τόσο από οικολογική όσο και από κοινωνικοοικονομική άποψη·

1.4. επιθυμεί στα πλαίσια αυτά να τονίσει τη σημασία που έχει για τις τοπικές και περιφερειακές κοινότητες η καλή κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Οι συνέπειες μίας διαφορετικής κατάστασης έγιναν πρόσφατα σαφείς με τις επιπτώσεις της καταστροφής του πετρελαιοφόρου Prestige που έπληξαν τις τοπικές κοινότητες στις ακτές της Βορείου Ισπανίας και (ακόμη πιο πρόσφατα) με το ναυάγιο του Tricolor στις ακτές της Φλάνδρας και της νοτιοδυτικής Ολλανδίας·

1.5. ζητεί να υιοθετηθεί μία στρατηγική, πανευρωπαϊκή προσέγγιση για παρόμοιες καταστροφές υπό την διαχείριση της Ευρωπαϊκής υπηρεσίας για την ασφάλεια στη θάλασσα· στόχος της εν λόγω υπηρεσίας θα πρέπει συνεπώς να είναι η λήψη των κατάλληλων μέτρων προκειμένου να εφαρμόζονται μηχανισμοί ελέγχου των καταστροφών αμέσως μετά από ένα ατύχημα και να αναλαμβάνεται δράση χωρίς καθυστέρηση για τον έλεγχο της ρύπανσης από θαλάσσιες καταστροφές·

1.6. συνειδητοποιεί ότι η καλή κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος απειλείται σε μεγάλο βαθμό από τις πάμπολλες ανθρώπινες δραστηριότητες στη θάλασσα, αλλά και στην ξηρά. Πρόκειται για τη ρύψη επικίνδυνων και θρεπτικών ουσιών, την εξαγωγή προϊόντων από το θαλάσσιο περιβάλλον (ιχθύων, πετρελαίου, άμμου, χαλικιών, ενέργειας, κ.λπ.) και για όλες τις δραστηριότητες οι οποίες αποτελούν αιτία της αλλαγής του κλίματος·

1.7. είναι πεπεισμένη ότι οι επιπτώσεις επί της καλής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος είναι πάρα πολύ δύσκολο έως αδύνατο να εξουδετερωθούν. Ο κατά κανόνα μη αντιστρέψιμος χαρακτήρας των επιπτώσεων οφείλεται κυρίως στο μέγεθος των εν λόγω εξελίξεων. Πρέπει να αποφευχθεί στο μέτρο του δυνατού η θέσπιση μέτρων εκ των υστέρων. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την εφαρμογή μίας προορατικής πολιτικής που θα στηρίζεται στην αρχή της πρόνοιας και θα εκδηλώνεται με την εφαρμογή μέτρων για τα οποία δεν θα χρειάζεται να μετανιώσουμε αργότερα·

1.8. προσυπογράφει τη διαπίστωση ότι η βιώσιμη χρήση των θαλασσών πρέπει να στηρίζεται στην κατάλληλη προσέγγιση του οικοσυστήματος. Μόνο τότε είναι δυνατόν η χρήση να μην αποβεί εις βάρος της οικολογίας, πράγμα το οποίο θα είχε επιπτώσεις για άλλες λειτουργίες του θαλάσσιου περιβάλλοντος και για τις μελλοντικές γενιές. Αυτό που χρειάζεται είναι η εφαρμογή της προσέγγισης του οικοσυστήματος σε παγκόσμια κλίμακα·

(1) ΕΕ C 357 της 14.12.2001, σ. 44

1.9. είναι της άποψης ότι πρέπει να δοθεί περισσότερη σημασία στη χωροταξία ως μέσο για την υποστασιοποίηση της βιώσιμης χρήσης. Η βιώσιμη χρήση δεν πρέπει να εκδηλώνεται μόνο στην ένταση και τον τρόπο, αλλά και στον τόπο χρήσης. Η χωροταξία μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί έναν από τους τρόπους συγκεκριμένης εφαρμογής της αρχής της πρόνοιας, πράγμα που σημαίνει ότι δεν πρέπει να εφαρμόζεται σε ειδικές διατηρητέες περιοχές, αλλά και έξω από αυτές. Πρέπει να καταρτιστούν συγκεκριμένοι κανόνες για τη χωροταξία με βάση μια ολοκληρωμένη αντίληψη για τις θαλάσσιες περιοχές της ΕΕ.

1.10. είναι της άποψης ότι η βιώσιμη χρήση των θαλασσών δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς να υπάρχει το κατάλληλο έρεισμα σε τοπική και περιφερειακή κλίμακα. Στα πλαίσια αυτά σημαντικός είναι ο ρόλος που θα μπορούσαν να διαδραματίσουν οι διαδραστικές διαδικασίες προγραμματισμού. Κατά την περαιτέρω ανάπτυξη της στρατηγικής, πρέπει να δοθεί η δέουσα προσοχή στις διαδικασίες αυτές.

1.11. είναι της άποψης ότι η ολοκλήρωση της πολιτικής είναι απαραίτητη όχι μόνο σε επίπεδο ΕΕ, αλλά και σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Αυτό θα διευκολύνει τη δημιουργία του προαναφερθέντος περιφερειακού και τοπικού ερείσματος για την πολιτική και για την ανάπτυξη της χωροταξίας ως μέσου για τη βιώσιμη χρήση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

1.12. προσυπογράφει τη διαπίστωση που γίνεται στην ανακοίνωση σχετικά με την ανεπάρκεια γνώσης. Χρειάζεται να προαχθεί η γνώση των πραγμάτων.

1.13. αναγνωρίζει, ταυτόχρονα, ότι δεν μπορούμε να περιμένουμε έως ότου αναπτυχθεί η γνώση αυτή και ότι υπάρχουν όρια στην εξέλιξή της. Κατά τη χάραξη της πολιτικής, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι περιορισμοί αυτοί. Για το λόγο αυτό, η αρχή της πρόνοιας πρέπει να αποτελέσει ένα σημαντικό σημείο αφετηρίας για τη χάραξη της πολιτικής. Παράλληλα, πρέπει να εκφράζεται και στην εφαρμογή των διατάξεων και των μέτρων που θα θεσπισθούν. Σχετικό παράδειγμα αποτελεί η αρχή του «καθαρού πλοίου» η οποία πρέπει να υποστηριχθεί ενεργώς.

1.14. υποστηρίζει την πολιτική της Επιτροπής Loyola de Palacio σχετικά με την επίτευξη των προθεσμιών για την κυκλοφορία αξιόπλων σκαφών με διπλό κύτος και τις προδιαγραφές για την εκπαίδευση και τις δεξιότητες των ναυτιλλόμενων.

1.15. είναι της άποψης ότι τα προβλήματα του θαλάσσιου περιβάλλοντος μπορούν να αντιμετωπισθούν με αποτελεσματικότερο τρόπο εάν οι υπεύθυνοι αναλάβουν και το κόστος των «δυσνητικών» ζημιών του περιβάλλοντος. Το περιβαλλοντικό κόστος θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του ισολογισμού των επιχειρήσεων. Επίσης, οι πιθανές βλάβες του περιβάλλοντος θα πρέπει να εκφράζονται στα ασφάλιστρα, π.χ. των πλοίων.

1.16. συμφωνεί ότι, λόγω του πολύπλοκου χαρακτήρα του προβλήματος, η ανακοίνωση δεν μπορεί να συμπεριλάβει ήδη μία στρατηγική και δεν αποτελεί παρά ένα βήμα προς τη χάραξη μίας στρατηγικής. Η ΕΤΠ εκτιμά τον εξελικτικό χαρακτήρα των προτεινόμενων δράσεων, διερωτάται όμως αν θα ήταν δυνατόν ορισμένες από αυτές να διατυπωθούν με πιο συγκεκριμένο τρόπο. Παράλληλα, για ορισμένους στόχους δεν έχουν οριστεί προθεσμίες εντός των οποίων θα πρέπει να υλοποιηθούν, πράγμα το οποίο, κατά τη γνώμη της, μπορεί να γίνει.

1.17. Διερωτάται εάν και πότε θα δημοσιευθεί ανακοίνωση η οποία θα περιλαμβάνει την εν λόγω στρατηγική (σε μία περισσότερο συγκεκριμένη μορφή).

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών συνιστά τα ακόλουθα:

2.1. Λόγω των ορίων που υπάρχουν ως προς την ανάπτυξη της γνώσης και τον κατά κανόνα μη αντιστρέψιμο χαρακτήρα των ζημιών που επιφέρονται στο θαλάσσιο οικοσύστημα, να δοθεί περισσότερη προσοχή στην αρχή της πρόνοιας. Αυτό οφείλει εκτός άλλων να εκφρασθεί στα ακόλουθα:

2.1.1. την ευρύτερη χρήση της χωροταξίας και της στρατηγικής αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων χωρίς περιορισμό στις ειδικές προστατευόμενες περιοχές.

2.1.2. σε προτάσεις για την καλύτερη ενσωμάτωση του περιβαλλοντικού κόστους στον ισολογισμό των επιχειρήσεων.

2.1.3. στην ενεργό προαγωγή της αντίληψης του «καθαρού πλοίου».

2.2. Να εφαρμοσθεί μία ολοκληρωμένη πολιτική όχι μόνο σε επίπεδο ΕΕ, αλλά και σε περιφερειακό επίπεδο με την επέκταση του προτύπου των περιφερειακών συμβουλίων, όπως αναφέρεται στη δράση 20, στην οποία συμμετέχουν επίσης οι αρμόδιες τοπικές αρχές, σε ολοκληρωμένα περιφερειακά συμβούλια που θα καλύπτουν όλους τους σχετικούς τομείς και όχι, όπως προτείνεται στη δράση 20, με την εφαρμογή του προτύπου αυτού σε άλλους τομείς.

2.3. Την προώθηση της εφαρμογής σε παγκόσμια κλίμακα της οικοσυστηματικής προσέγγισης.

2.4. Να αναγνωρισθεί από τη στρατηγική της Επιτροπής και να αντιμετωπισθεί το ενδεχόμενο μείζονος έκκλησης ραδιενέργειας στο θαλάσσιο περιβάλλον έπειτα από ατύχημα ή επεισόδιο κατά την μεταφορά ραδιενεργών υλών.

2.5. Τον ορισμό προθεσμιών για την υλοποίηση των στόχων 9, 10 και 12.

2.6. Την ακριβέστερη διατύπωση των δράσεων 7 και 9.

2.7. Τη δημοσίευση μαζί με την έκθεση που αναφέρεται στη δράση 19 μίας περαιτέρω επεξεργασίας της ολοκληρωμένης στρατηγικής.

2.8. Με βάση τις συστάσεις αυτές προτείνει τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ:**ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 1****Τμήμα 7: Στόχοι**

Να τροποποιηθεί ως εξής:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
«Ευτροφισμός» Στόχος 5 Στόχος σε σχέση με τον ευτροφισμό είναι η εξάλειψη μέχρι το 2010 των προβλημάτων ευτροφισμού που οφείλονται στον άνθρωπο με σταδιακή μείωση των ανθρωπογενών απορριψιμων θρεπτικών ουσιών στις περιοχές του θαλάσσιου περιβάλλοντος όπου είναι πιθανό να δημιουργηθούν, άμεσα ή έμμεσα, τέτοια προβλήματα. Στις περιπτώσεις όπου δεν έχουν τεθεί περιφερειακοί στόχοι για τον ευτροφισμό, συγκεκριμένη περιφερειακή δράση και χρονοδιαγράμματα για την επίτευξη του στόχου αυτού θα αναπτυχθούν σε συνεργασία με τις περιφερειακές συμβάσεις για τη θάλασσα.	Ευτροφισμός Στόχος 5 Στόχος είναι η εξάλειψη μέχρι το 2010 των προβλημάτων <u>ευτροφισμού που οφείλονται στον άνθρωπο ή μείωση μέχρι το 2015 των προβλημάτων ευτροφισμού που οφείλονται στον άνθρωπο (σύμφωνα με την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα)</u> με σταδιακή μείωση των ανθρωπογενών απορριψιμων θρεπτικών ουσιών στις περιοχές του θαλάσσιου περιβάλλοντος όπου είναι πιθανό να δημιουργηθούν, άμεσα ή έμμεσα, τέτοια προβλήματα. Στις περιπτώσεις όπου δεν έχουν τεθεί περιφερειακοί στόχοι για τον ευτροφισμό, συγκεκριμένη περιφερειακή δράση και χρονοδιαγράμματα για την επίτευξη του στόχου αυτού θα αναπτυχθούν σε συνεργασία με τις περιφερειακές συμβάσεις για τη θάλασσα.

Αιτιολογία

Ο στόχος της στρατηγικής της Επιτροπής για την εξάλειψη των προβλημάτων ευτροφισμού πριν το 2010 κάθε άλλο παρά ρεαλιστικός είναι από πλευράς δήμων και περιφερειών.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 2**Τμήμα 7. Στόχοι:**

Να τροποποιηθεί ως εξής:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
Στόχος 9 Στόχος είναι η μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της ναυτιλίας με την ανάπτυξη της έννοιας του «καθαρού πλοίου».	Στόχος 9 Στόχος είναι η μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της ναυτιλίας με την ανάπτυξη της έννοιας του «καθαρού πλοίου» <u>η οποία πρέπει να συμπεριλαμβάνει την ανάπτυξη ενός συστήματος «μαύρου κουτιού» όπως αυτό που χρησιμοποιείται στα αεροσκάφη, που θα καταγράφει ουσιαστικά στοιχεία ασφάλειας και καταπολέμησης της ρύπανσης έως το 2010.</u>

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 3

Τμήμα 7. Στόχοι:

Να τροποποιηθεί ως εξής:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
Στόχος 10 Στόχος είναι η επίτευξη μιας ποιότητας περιβάλλοντος τέτοιας ώστε τα επίπεδα των ρύπων να μην έχουν σημαντικές επιπτώσεις ή να αποτελούν κίνδυνο για την υγεία και την ποιότητα ζωής του ανθρώπου.	Στόχος 10 Στόχος είναι η επίτευξη μιας ποιότητας περιβάλλοντος τέτοιας ώστε, <u>έως το 2010</u>, τα επίπεδα των ρύπων να μην έχουν σημαντικές επιπτώσεις ή να αποτελούν κίνδυνο για την υγεία και την ποιότητα ζωής του ανθρώπου.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 4

Σημείο 7. Στόχοι:

Να τροποποιηθεί ως εξής:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
Στόχος 12 Στόχος είναι η επίτευξη αποτελεσματικότερου συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων θεσμικών οργάνων και περιφερειακών και παγκόσμιων συμβάσεων, επιτροπών και συμφωνιών που χειρίζονται την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.	Στόχος 12 Στόχος είναι η επίτευξη, <u>έως το 2006</u>, αποτελεσματικότερου συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων θεσμικών οργάνων και περιφερειακών και παγκόσμιων συμβάσεων, επιτροπών και συμφωνιών που χειρίζονται την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 5

Τμήμα 8.1. Πρόγραμμα δράσης:

Να τροποποιηθεί ως εξής:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
8.1. Στις περιπτώσεις όπου κάτι τέτοιο είναι πιθανό να οδηγήσει στο χαρακτηρισμό ειδικών περιοχών διατήρησης, με τις ανάλογες συνέπειες για συνεχιζόμενες τομεακές δραστηριότητες, η Επιτροπή θα προβλέψει την ενσωμάτωση των μέτρων προστασίας της φύσης στις διάφορες τομεακές δραστηριότητες που έχουν επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον, μέσω χωροταξικού σχεδιασμού και της εφαρμογής στρατηγικών περιβαλλοντικών αξιολογήσεων.	8.1. Στις περιπτώσεις όπου κάτι τέτοιο είναι πιθανό να οδηγήσει στο χαρακτηρισμό ειδικών περιοχών διατήρησης, με τις ανάλογες συνέπειες για συνεχιζόμενες τομεακές δραστηριότητες, η Επιτροπή θα προβλέψει την ενσωμάτωση των μέτρων προστασίας της φύσης στις διάφορες τομεακές δραστηριότητες που έχουν επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον, μέσω χωροταξικού σχεδιασμού και της εφαρμογής στρατηγικών περιβαλλοντικών αξιολογήσεων. <u>Αυτό θα συμβεί κατ' αρχάς στις περιπτώσεις που η δράση 2 μπορεί να οδηγήσει στον προσδιορισμό ειδικών διατηρητέων περιοχών, πράγμα το οποίο ενδέχεται να έχει συνέπειες για τρέχουσες δράσεις.</u>

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 6

Τμήμα 8.1. Πρόγραμμα δράσης:

Να τροποποιηθεί ως εξής:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
Δράση 7 Στο πλαίσιο της εφαρμογής της στρατηγικής της αναφορικά με τις διοξίνες, τα φουράνια και τα πολυχλωριούχα διφαινύλια, η Επιτροπή θα εξετάσει την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου πιλοτικού προγράμματος για την παρακολούθηση των διοξινών στο περιβάλλον και στα τρόφιμα σε σχέση με την υγεία του ανθρώπου στην περιοχή της Βαλτικής.	Δράση 7 Στο πλαίσιο της εφαρμογής της στρατηγικής της αναφορικά με τις διοξίνες, τα φουράνια και τα πολυχλωριούχα διφαινύλια, η Επιτροπή θα <u>εξετάσει</u> <u>υποβάλει έως το 2004 προτάσεις για</u> την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου πιλοτικού προγράμματος για την παρακολούθηση των διοξινών στο περιβάλλον και στα τρόφιμα σε σχέση με την υγεία του ανθρώπου στην περιοχή της Βαλτικής.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 7

Τμήμα 8.1. Πρόγραμμα δράσης:

Να τροποποιηθεί ως εξής:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
Δράση 9 Στην κατεύθυνση μιας πιο συστηματικής προσέγγισης για την καταπολέμηση του θαλάσσιου ευτροφισμού, η Επιτροπή: — θα επιδιώξει μια πιο αυστηρή εφαρμογή και διασφάλιση της τήρησης των οδηγιών για τη νιτρορύπανση και τα αστικά λύματα· — ...	Δράση 9 Στην κατεύθυνση μιας πιο συστηματικής προσέγγισης για την καταπολέμηση του θαλάσσιου ευτροφισμού, η Επιτροπή: — θα επιδιώξει μια πιο αυστηρή εφαρμογή και διασφάλιση της τήρησης των οδηγιών για τη νιτρορύπανση και τα αστικά λύματα <u>και θα υποβάλει σχετικές προτάσεις έως το 2004</u>· — ...

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 8

Τμήμα 8.1. Πρόγραμμα δράσης:

Να τροποποιηθεί ως εξής:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
Δράση 14 Η Επιτροπή: — θα συνεχίσει, με τη βοήθεια στο μέλλον του ευρωπαϊκού οργανισμού για την ασφάλεια στη θάλασσα, να επανεξετάζει την αποτελεσματικότητα της νομοθεσίας της ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας των θαλάσσιων μεταφορών δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στα πρόσφατα εγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψη ατυχημάτων θαλάσσιας ρύπανσης· — θα συνεχίσει να προωθεί ενεργά πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις θαλάσσιες μεταφορές και θα στηρίζει τις προσπάθειες για ανάπτυξη της έννοιας του «καθαρού πλοίου».	Δράση 14 Η Επιτροπή: — θα συνεχίσει, με τη βοήθεια στο μέλλον του ευρωπαϊκού οργανισμού για την ασφάλεια στη θάλασσα, να επανεξετάζει την αποτελεσματικότητα της νομοθεσίας της ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας των θαλάσσιων μεταφορών δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στα πρόσφατα εγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψη ατυχημάτων θαλάσσιας ρύπανσης· — θα συνεχίσει να προωθεί ενεργά πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις θαλάσσιες μεταφορές και θα στηρίζει <u>δραστήρια</u> τις προσπάθειες για ανάπτυξη της έννοιας του «καθαρού πλοίου» <u>συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης συστήματος ελέγχου της θαλάσσιας κυκλοφορίας για τις θαλάσσιες μεταφορές.</u>

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 9

Τμήμα 8.1. Πρόγραμμα δράσης:

Να προστεθεί το ακόλουθο, νέο σημείο:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
	Δράση (νέα) Η Επιτροπή θα υποβάλει, έως το 2004, προτάσεις για τη σαφέστερη έκφραση του κόστους των (δυνητικών) περιβαλλοντικών ζημιών στους λογαριασμούς αποτελεσμάτων των επιχειρήσεων που (πιθανώς) ευθύνονται γι αυτές.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 10

Τμήμα 8.2. Ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας

Να τροποποιηθεί ως εξής:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
Δράση 19 Η Επιτροπή: — θα συστήσει μια διυπηρεσιακή ομάδα για την εξέταση όλων των ζητημάτων που άπτονται της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της διασφάλισης αποτελεσματικού συντονισμού των τομεακών ρυθμίσεων· — θα θεσπίσει ένα πρόγραμμα εργασιών που θα προβλέπει κατανομή της εργασίας από κοινού με τα κράτη μέλη, περιφερειακούς οργανισμούς και άλλους ενδιαφερόμενους για την πραγμάτωση των στόχων της στρατηγικής για τις θάλασσες· — θα δημοσιεύσει μέχρι τον Ιούνιο του 2004 μια έκδοση για τα αποτελέσματα των πρωτοβουλιών αυτών, μαζί με συστάσεις για περαιτέρω δράση	Δράση 19 Η Επιτροπή: — θα συστήσει μια διυπηρεσιακή ομάδα για την εξέταση όλων των ζητημάτων που άπτονται της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της διασφάλισης αποτελεσματικού συντονισμού των τομεακών ρυθμίσεων· — θα θεσπίσει ένα πρόγραμμα εργασιών που θα προβλέπει κατανομή της εργασίας από κοινού με τα κράτη μέλη, περιφερειακούς οργανισμούς και άλλους ενδιαφερόμενους για την πραγμάτωση των στόχων της στρατηγικής για τις θάλασσες· — θα δημοσιεύσει μέχρι τον Ιούνιο του 2004 μια έκδοση για τα αποτελέσματα των πρωτοβουλιών αυτών, μαζί με συστάσεις για περαιτέρω δράση, <u>καθώς και μια περαιτέρω επεξεργασμένη ολοκληρωμένη στρατηγική.</u>

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 11

Τμήμα 8.2. Ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας

Να τροποποιηθεί ως εξής:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
Δράση 20 Καθώς η Επιτροπή, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΑΠ, έχει προτείνει τη σύσταση περιφερειακών γνωμοδοτικών συμβουλίων με ευρεία συμμετοχή τόσο εκπροσώπων από τους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, οικολογικά και καταναλωτικά συμφέροντα, εθνικές ή/και περιφερειακές αρχές, όσο και επιστημόνων, θα επιδιώξει την εφαρμογή του προτύπου αυτού και σε άλλους τομείς.	Δράση 20 Καθώς η Επιτροπή, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΑΠ, έχει προτείνει τη σύσταση περιφερειακών γνωμοδοτικών συμβουλίων με ευρεία συμμετοχή τόσο εκπροσώπων από τους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, οικολογικά και καταναλωτικά συμφέροντα, εθνικές ή/και περιφερειακές και τοπικές αρχές, όσο και επιστημόνων, θα επιδιώξει την <u>προσαρμογή εφαρμογή του προτύπου αυτού και σε άλλους τομείς κατά τέτοιο τρόπο ώστε συσταθούν ολοκληρωμένα περιφερειακά γνωμοδοτικά συμβούλια τα οποία θα καλύψουν όλους τους αλληλένδετους τομείς στους οποίους γίνεται αναφορά.</u>

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ 12

Τμήμα 8.2. Ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας

Να τροποποιηθεί ως εξής:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία
Δράση 22 Σε παγκόσμιο επίπεδο, η Επιτροπή: — θα προωθήσει τη βελτίωση του συντονισμού ανάμεσα σε όλους τους φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος στο πλαίσιο της UNCLOS και του κεφαλαίου 17 του προγράμματος δράσης «21ος αιώνας»· — θα διασφαλίσει τη συντονισμένη στάση της Κοινότητας σε διακρατικούς οργανισμούς με σκοπό τη διευκόλυνση μιας ευρείας πανευρωπαϊκής συναίνεσης και ευρωπαϊκής επιρροής· — θα επιδιώξει τη συνέχιση του διαρκούς διαλόγου και της διεθνούς επιστημονικής και τεχνολογικής ερευνητικής συνεργασίας με χώρες εταίρους και περιφέρειες που ενδιαφέρονται για την προώθηση της προσέγγισης του θαλάσσιου περιβάλλοντος με βάση το οικοσύστημα· — θα αξιοποιήσει το πλαίσιο διαφόρων προγραμμάτων πολιτικής συνεργασίας και νομοθετικής προσέγγισης με τρίτες χώρες και τις διάφορες διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες για το εμπόριο, την αλιεία και την ανάπτυξη, για την επίτευξη στόχων της εν λόγω στρατηγικής· — θα ενισχύσει σε παγκόσμιο, περιφερειακό και υποπεριφερειακό επίπεδο, τη δυνατότητα των αναπτυσσόμενων χωρών για καλύτερη γνώση και διαχείριση των θαλάσσιων πόρων τους, καθώς και για την προστασία και τη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντός τους· — ...	Δράση 22 Σε παγκόσμιο επίπεδο, η Επιτροπή: — θα προωθήσει τη βελτίωση του συντονισμού ανάμεσα σε όλους τους φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος στο πλαίσιο της UNCLOS και του κεφαλαίου 17 του προγράμματος δράσης «21ος αιώνας»· — θα διασφαλίσει τη συντονισμένη στάση της Κοινότητας σε διακρατικούς οργανισμούς με σκοπό τη διευκόλυνση μιας ευρείας πανευρωπαϊκής συναίνεσης και ευρωπαϊκής επιρροής· — θα επιδιώξει τη συνέχιση του διαρκούς διαλόγου και της διεθνούς επιστημονικής και τεχνολογικής ερευνητικής συνεργασίας με χώρες εταίρους και περιφέρειες που ενδιαφέρονται για την προώθηση της προσέγγισης του θαλάσσιου περιβάλλοντος με βάση το οικοσύστημα· — θα αξιοποιήσει το πλαίσιο διαφόρων προγραμμάτων πολιτικής συνεργασίας και νομοθετικής προσέγγισης με τρίτες χώρες και τις διάφορες διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες για το εμπόριο, την αλιεία και την ανάπτυξη, για την επίτευξη στόχων της εν λόγω στρατηγικής· — θα ενισχύσει σε παγκόσμιο, περιφερειακό και υποπεριφερειακό επίπεδο, τη δυνατότητα των αναπτυσσόμενων χωρών για καλύτερη γνώση και διαχείριση των θαλάσσιων πόρων τους, καθώς και για την προστασία και τη διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντός τους και θα προαγάγει ενεργά αυτή τη μέθοδο· — ...

Βρυξέλλες, 9 Απριλίου 2003.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Έγκριση πολυετούς προγράμματος (2004-2006) για την αποτελεσματική ενσωμάτωση των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας (ΤΠΕ) στα ευρωπαϊκά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης (πρόγραμμα ηλεκτρονικής μάθησης)»

(2003/C 244/09)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την πρόταση για την έγκριση πολυετούς προγράμματος (2004-2006) για την αποτελεσματική ενσωμάτωση των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας (ΤΠΕ) στα ευρωπαϊκά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης (πρόγραμμα ηλεκτρονικής μάθησης) (eLearning Programme) (COM(2002) 751 τελικό — 2002/0303 (COD))·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της 22ας Ιανουαρίου 2003 να ζητήσει τη γνωμοδότησή της, σύμφωνα με το άρθρο 265 της Συνθήκης ΕΚ·

έχοντας υπόψη την απόφαση του προέδρου της, της 26ης Ιουνίου 2002, να αναθέσει την κατάρτιση της σχετικής γνωμοδότησης στην επιτροπή «Πολιτισμός και παιδεία»·

έχοντας υπόψη την απόφαση του προέδρου της, της 28ης Φεβρουαρίου 2003, να ορίσει ως γενικό εισηγητή, σύμφωνα με το άρθρο 40, παράγραφος 2, του Εσωτερικού Κανονισμού, τον κ. Risto Ervelä, πρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου του Sauvo και πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου της ΝΔ Φινλανδίας (FIN/ELDR)·

υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά την 49η σύνοδο ολομέλειας της 9ης και 10ης Απριλίου 2003 (συνεδρίαση της 10ης Απριλίου).

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1. εκτιμά ότι η δημιουργική και καινοτόμος χρήση των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας (ΤΠΕ) βελτιώνει την ποιότητα των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών συστημάτων και θεωρεί καθοριστικής σημασίας στοιχείο την πρόταση της Επιτροπής για το πολυετές πρόγραμμα της ηλεκτρονικής μάθησης για την ανάπτυξη αυτή,

1.2. εφιστά την προσοχή στο σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και θεωρεί τη συμμετοχή τους στην εφαρμογή του προγράμματος απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων του,

1.3. επισημαίνει ότι όλοι οι σπουδαστές και όλα τα εκπαιδευτικά ιδρύματα πρέπει να μπορούν να αξιοποιούν τις δυνατότητες που παρέχει η κοινωνία των πληροφοριών και τονίζει ότι η υλοποίηση του στόχου αυτού είναι ιδιαίτερα δύσκολη σε περιοχές που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες προκλήσεις λόγω της θέσης τους ή της δομής της κοινωνίας τους όπως στις απομονωμένες και εξόχως απόκεντρες περιφέρειες ή λόγω ελλείπων υποδομών, ανεπαρκούς προϋπολογισμού για τη χρηματοδότηση και συντήρηση, ανισότητα ευκαιριών για την πρόσβαση στην πληροφόρηση, κ.λπ.,

1.4. επισημαίνει ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των περιφερειών και των δήμων της Ευρώπης σε ό,τι αφορά την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, πράγμα που δυσχεραίνει και επιβραδύνει την υλοποίηση των στόχων του προγράμματος,

1.5. θεωρεί θετική για την υποστήριξη των γενικών στόχων της διεύρυνσης τη δυνατότητα συμμετοχής των νέων κρατών μελών πριν την ένταξή τους,

1.6. τονίζει το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος η συνεργασία των φορέων της βάσης (όπως τοπικές και περιφερειακές αρχές, οργανώσεις των πολιτών, επιχειρήσεις),

1.7. τονίζει ότι η παροχή των δεξιοτήτων που απαιτούνται για τον επαγγελματικό βίο είναι ένας από τους βασικούς στόχους της εκπαίδευσης και κατάρτισης και τη θεωρεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη συνεργασία του εκπαιδευτικού και του επιχειρηματικού τομέα, διότι οι απαιτούμενες δεξιότητες μεταβάλλονται γρήγορα εντός μιας κοινωνίας των πληροφοριών που βασίζεται στη γνώση,

1.8. επισημαίνει ότι κατά τη δημιουργία του νέου περιβάλλοντος μάθησης πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο περιεχόμενο και στην ποιότητα της μάθησης χωρίς, ωστόσο, να λησμονείται η ανθρώπινη διάσταση των στόχων της εκπαίδευσης και η σημασία των ανθρώπινων σχέσεων,

1.9. υπογραμμίζει ότι η χρήση των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, αφενός, και η διδασκαλία των τεχνολογικών γνώσεων, αφετέρου, είναι διαφορετικά πράγματα και φρονεί ότι στην πρόταση της Επιτροπής το συγκεκριμένο θέμα είναι ασαφές,

1.10. θεωρεί απαραίτητο, σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, το πρόγραμμα να υπερβαίνει τα στενά όρια της γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κρίνει ότι τούτο απαιτεί νέου είδους συνεργασία η οποία, πέρα από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, περιλαμβάνει τις διάφορες βαθμίδες εκπαίδευσης, την επιμόρφωση ενηλίκων, και τους επιχειρηματίες,

1.11. εκτιμά ότι οι κατευθυντήριες γραμμές που προτείνει η Επιτροπή (καταπολέμηση του ψηφιακού χάσματος, ευρωπαϊκοί εικονικοί εκπαιδευτικοί χώροι, και ηλεκτρονική αδελφοποίηση ευρωπαϊκών σχολείων) ανταποκρίνονται στις προαναφερθείσες προτεραιότητες της ΕΤΠ,

1.12. τονίζει ότι οι πόροι που διατίθενται για την υλοποίηση του προγράμματος είναι ανεπαρκείς για την επίτευξη των στόχων,

1.13. θεωρεί σημαντικό ότι έχουν τεθεί σαφείς στόχοι στο πλαίσιο του προγράμματος οι οποίοι θα ελέγχονται και θα αξιολογούνται, αλλά υπενθυμίζει ότι η αξιολόγηση αυτή δεν μπορεί να είναι επαχθής από οικονομική ή διοικητική άποψη,

1.14. υπενθυμίζει, επίσης, ότι η προώθηση της χρήσης των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας στην εκπαίδευση δεν αρκεί για να διασφαλιστεί υψηλή ποιότητα στην εκπαίδευση και ότι αποτελεί μόνο ένα μέσο για τη βελτίωση της μάθησης,

1.15. υποστηρίζει το στόχο του προγράμματος για παροχή εικονικής κινητικότητας, ως εναλλακτική λύση, σε όλους όσους για οποιοδήποτε λόγο δεν μπορούν να επωφεληθούν από τη φυσική κινητικότητα και εκτιμά ότι αυτό το τμήμα του προγράμματος αποτελεί εξαιρετο συμπλήρωμα των άλλων προγραμμάτων της ΕΕ για την παιδεία και την νεολαία,

2. Ειδικές παρατηρήσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1. εκτιμά ότι για την υλοποίηση του προγράμματος πρέπει να ληφθεί υπόψη ο κείριος ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην καταπολέμηση του αποκλεισμού στο πλαίσιο της κοινωνίας των πληροφοριών και εκφράζει την ευχή το έργο αυτό να υποστηριχθεί με τη λήψη αποφάσεων σε διάφορα επίπεδα,

2.2. επισημαίνει ότι τα διδακτικά βοηθήματα συχνά συνδέονται με τον πολιτισμό και, για το λόγο αυτό, το πρόγραμμα πρέπει να υποστηρίξει τα προϊόντα παραγωγής των μειονοτικών γλωσσών, επειδή συχνά η παραγωγή τους με ψηφιακό τρόπο δεν είναι οικονομικά αποδοτική,

2.3. θεωρεί σημαντική προϋπόθεση, για την πρόληψη του αποκλεισμού, κατά την εφαρμογή του προγράμματος να ληφθεί υπόψη η ανάγκη ανάπτυξης ευκολόχρηστου λογισμικού για όλες τις ομάδες χρηστών,

2.4. ελπίζει ότι το πρόγραμμα θα προωθήσει σημαντικά τη χρήση λογισμικού ανοικτής πηγής στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση,

2.5. εκτιμά ότι θα πρέπει να υπάρχει σαφής αλληλοϋποστήριξη του προγράμματος eLearning και του εγγράφου όπου τίθενται οι στόχοι για το μέλλον των ευρωπαϊκών συστημάτων εκπαίδευσης καθώς και ό,τι συνδέεται με τη διαδικασία ελέγχου τους,

2.6. ζητεί να ληφθεί υπόψη στο πρόγραμμα εκτός από την διαδικασία της Μπολόνιας για την τρίτοβάθμια εκπαίδευση, και η διαδικασία της Στοκχόλμης για την επαγγελματική κατάρτιση,

2.7. προτείνει μια ευέλικτη εφαρμογή του προγράμματος ούτως ώστε να ενθαρρύνονται και να υποστηρίζονται τα κράτη μέλη στο αναπτυξιακό τους έργο ανεξάρτητα από την πορεία και το στάδιο προόδου του,

2.8. εκτιμά, ότι για την επίτευξη των στόχων του, το πρόγραμμα πρέπει να επεκταθεί όσο το δυνατό ταχύτερα και να καλύψει και την πρωτοβάθμια εκπαίδευση,

2.9. επισημαίνει ότι, όσον αφορά τους στόχους της δια βίου μάθησης, πρέπει να υπάρχει πρόσβαση στις δυνατότητες της ηλεκτρονικής μάθησης και εκτός των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, οπουδήποτε υπάρχουν άνθρωποι,

2.10. ζητά να ληφθεί μέριμνα για την κοινωνική, προσωπική, και ηθική ανάπτυξη των παιδιών και των νέων την εποχή του Διαδικτύου, και να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά το βλαβερό περιεχόμενό του,

2.11. φρονεί ότι το πρόγραμμα eLearning πρέπει να διαφυλάξει την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία της Ευρώπης,

2.12. υπογραμμίζει ότι είναι απαραίτητη η συνεργασία και ο συντονισμός με τα άλλα εκπαιδευτικά προγράμματα της ΕΕ, προκειμένου να αποτραπούν οι επικαλύψεις και να διασφαλιστεί η αποτελεσματική αλληλοσυμπλήρωση των προγραμμάτων,

2.13. θεωρεί σημαντικό ότι με τη βοήθεια των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας θα αναπτυχθούν ποιοτικές μέθοδοι διδασκαλίας εξ αποστάσεως με τις οποίες θα αυξηθεί και θα διευρυνθεί η προσφορά εκπαίδευσης ακόμη και σε περιοχές και δήμους όπου η παιδεία είναι υπερβολικά ακριβή και δύσκολη όπως, π.χ., οι απομονωμένες και εξόχως απόκεντρες περιφέρειες,

2.14. ελπίζει ότι θα καταστεί δυνατή η επέκταση του προγράμματος eLearning ώστε να καλύπτει δράσεις διασυνοριακής αδελφοποίησης σχολείων ακόμη και σε περιοχές που βρίσκονται και θα εξακολουθούν να βρίσκονται εκτός των συνόρων της Ένωσης,

2.15. θεωρεί σημαντικό ότι για την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής μάθησης και την παραγωγή προϊόντων οι διδάσκοντες και οι άλλοι εκπαιδευτές θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο όχι μόνο όσον αφορά τη χρήση των πόρων της ηλεκτρονικής μάθησης αλλά και την ανάπτυξη τους και εκτιμά ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην κατάρτιση του διδακτικού προσωπικού και του εκπαιδευόμενου διδακτικού προσωπικού καθώς και στη χρήση των ψηφιακών μέσων διδασκαλίας στην εκπαίδευση,

2.16. εκτιμά ότι τα ψηφιακά μέσα διδασκαλίας πρέπει να περιλαμβάνουν παιδαγωγικές οδηγίες προς το εκπαιδευτικό προσωπικό ώστε να διευκολύνεται η χρήση τους,

2.17. κρίνει σημαντικό οι πόροι του προγράμματος να προορίζονται σε στρατηγικά σημαντικές και αποτελεσματικές δράσεις με ιδιαίτερη έμφαση στις καινοτόμες παιδαγωγικές μεθόδους,

2.18. τονίζει ότι κατά την αξιολόγηση πρέπει να δίδεται προσοχή στην προστιθέμενη αξία που προσδίδουν στη μάθηση οι τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας και εύχεται τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος να είναι προς όφελος της ανάπτυξης της δομής και του περιεχομένου των άλλων προγραμμάτων της ΕΕ για την παιδεία και την νεολαία (για παράδειγμα τα προγράμματα Leonardo da Vinci και Σωκράτης) και μετά το 2006,

2.19. επισημαίνει ότι η ηλεκτρονική δράση αδελφοποίησης απαιτεί, εκτός από τις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας και την εικονική κινητικότητα, και την υποστήριξη της δράσης ανταλλαγής εκπαιδευτών και σπουδαστών.

3. Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Σύσταση 1

Άρθρο 2

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
2. Ειδικοί στόχοι του προγράμματος είναι: ε) η καθιέρωση μηχανισμών που να ενθαρρύνουν τη βελτίωση της ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και την αποτελεσματική διάδοσή τους, ενώ παράλληλα επιτρέπουν την ανταλλαγή ορθών πρακτικών.	2. Ειδικοί στόχοι του προγράμματος είναι: ε) η καθιέρωση μηχανισμών που να ενθαρρύνουν τη βελτίωση της ποιότητας προϊόντων, υπηρεσιών <u>και παιδαγωγικών λύσεων που στηρίζουν την ηλεκτρονική μάθηση</u> καθώς και την αποτελεσματική διάδοσή τους, ενώ παράλληλα επιτρέπουν την ανταλλαγή ορθών πρακτικών.

Αιτιολογία

Στη χρήση της ηλεκτρονικής μάθησης απαιτείται περισσότερη καινοτομία. Η ηλεκτρονική μάθηση είναι επιτυχής μόνον εάν δίδεται επαρκής προσοχή στις ανάγκες των μαθητών και στη φύση των μαθημάτων. Πρέπει να επισημανθεί η ποιότητα των προϊόντων της ηλεκτρονικής μάθησης και των υπηρεσιών και κατά τη χρήση τους να λαμβάνονται υπόψη οι παιδαγωγικές πτυχές.

Σύσταση 2

Άρθρο 3

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΠΠ
1. Οι στόχοι του προγράμματος θα επιδιωχθούν στους ακόλουθους τομείς παρέμβασης, σύμφωνα με τις γραμμές δράσης που περιγράφονται στο παράρτημα: (β) ευρωπαϊκοί εικονικοί εκπαιδευτικοί χώροι: οι ενέργειες στον τομέα αυτό θα αφορούν τη βελτίωση της ενσωμάτωσης της εικονικής διάστασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Σκοπός είναι να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη νέων οργανωτικών προτύπων για ευρωπαϊκά εικονικά πανεπιστήμια (εικονικός εκπαιδευτικός χώρος) και για ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών και ανταλλαγής εμπειριών (εικονική κινητικότητα), με βάση τα υφιστάμενα ευρωπαϊκά πλαίσια συνεργασίας (πρόγραμμα Erasmus, διαδικασία της Μπολόνια)· επίσης πρέπει να δοθεί μία «διάσταση ηλεκτρονικής μάθησης» στα επιχειρησιακά εργαλεία τους (Ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS), ευρωπαϊκό μεταπτυχιακό δίπλωμα (Master), διασφάλιση της ποιότητας, κινητικότητα).	1. Οι στόχοι του προγράμματος θα επιδιωχθούν στους ακόλουθους τομείς παρέμβασης, σύμφωνα με τις γραμμές δράσης που περιγράφονται στο παράρτημα: (β) ευρωπαϊκοί εικονικοί εκπαιδευτικοί χώροι: οι ενέργειες στον τομέα αυτό θα αφορούν τη βελτίωση της ενσωμάτωσης της εικονικής διάστασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Σκοπός είναι να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη νέων οργανωτικών προτύπων για ευρωπαϊκά εικονικά πανεπιστήμια και άλλα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα (εικονικός εκπαιδευτικός χώρος) και για ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών και ανταλλαγής εμπειριών (εικονική κινητικότητα), με βάση τα υφιστάμενα ευρωπαϊκά πλαίσια συνεργασίας (πρόγραμμα Erasmus, διαδικασία της Μπολόνια)· επίσης πρέπει να δοθεί μία «διάσταση ηλεκτρονικής μάθησης» στα επιχειρησιακά εργαλεία τους (Ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS), ευρωπαϊκό μεταπτυχιακό δίπλωμα (Master), διασφάλιση της ποιότητας, κινητικότητα).

Αιτιολογία

Η έννοια πανεπιστήμιο δεν καλύπτει ολόκληρη την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Σε πολλές χώρες της Ευρώπης, η τριτοβάθμια εκπαίδευση περιλαμβάνει τόσο τα πανεπιστήμια όσο και τα τεχνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Σύσταση 3

Άρθρο 3

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΠΠ
2. Οι ενέργειες διεξάγονται σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο παράρτημα και μέσω των ακόλουθων προσεγγίσεων, οι οποίες είναι δυνατό να συνδυάζονται όπου αρμόζει: (γ) στήριξη στρατηγικών ενεργειών που διεξάγονται από ευρωπαϊκά δίκτυα και εταιρικές σχέσεις, και οι οποίες αποσκοπούν στο να προωθήσουν την καινοτομία και την ποιότητα στον σχεδιασμό και τη χρήση προϊόντων και υπηρεσιών, με βάση τη χρήση των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας (ΤΠΕ) για την εκπαίδευση και την κατάρτιση	2. Οι ενέργειες διεξάγονται σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο παράρτημα και μέσω των ακόλουθων προσεγγίσεων, οι οποίες είναι δυνατό να συνδυάζονται όπου αρμόζει: (γ) στήριξη στρατηγικών ενεργειών που διεξάγονται από ευρωπαϊκά δίκτυα και εταιρικές σχέσεις, και οι οποίες αποσκοπούν στο να προωθήσουν την καινοτομία και την ποιότητα στον σχεδιασμό και τη χρήση προϊόντων, υπηρεσιών και παιδαγωγικών λύσεων που στηρίζουν την ηλεκτρονική μάθηση, με βάση τη χρήση των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας (ΤΠΕ) για την εκπαίδευση και την κατάρτιση

Αιτιολογία

Στη χρήση της ηλεκτρονικής μάθησης απαιτείται περισσότερη καινοτομία. Η ηλεκτρονική μάθηση είναι επιτυχής μόνον εάν δοθεί επαρκής προσοχή στις ανάγκες των μαθητών και στη φύση των μαθημάτων. Πρέπει να επισημανθεί η ποιότητα των προϊόντων της ηλεκτρονικής μάθησης και των υπηρεσιών και κατά τη χρήση τους να λαμβάνονται υπόψη οι παιδαγωγικές πτυχές.

Σύσταση 4

Άρθρο 10

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΠΠ
1. Ο προϋπολογισμός κατανέμεται μεταξύ των ενεργειών ως εξής:	1. Ο προϋπολογισμός κατανέμεται μεταξύ των ενεργειών ως εξής:
(α) ηλεκτρονική μάθηση για την καταπολέμηση του ψηφιακού χάσματος: περίπου 25 % του συνόλου του προϋπολογισμού	(α) ηλεκτρονική μάθηση για την καταπολέμηση του ψηφιακού χάσματος: περίπου <u>25</u> <u>30</u> % του συνόλου του προϋπολογισμού
(β) ευρωπαϊκοί εικονικοί εκπαιδευτικοί χώροι: περίπου 30 % του συνόλου του προϋπολογισμού	(β) ευρωπαϊκοί εικονικοί εκπαιδευτικοί χώροι: περίπου <u>30</u> <u>25</u> % του συνόλου του προϋπολογισμού

Αιτιολογία

Η καταπολέμηση του ψηφιακού χάσματος είναι ιδιαίτερα σημαντικός στόχος εάν ληφθεί υπόψη η αλλαγή της πυραμίδας ηλικίας του πληθυσμού της Ευρώπης, οι προκλήσεις της δια βίου μάθησης καθώς και οι αλλαγές στον τρόπο εργασίας και διαβίωσης.

Βρυξέλλες, 10 Απριλίου 2003.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με:

- την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα: “Απολογισμός πέντε ετών ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση”», και
- την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα: “Το μέλλον της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση (ΕΣΑ) — Μια στρατηγική για την πλήρη απασχόληση και καλύτερες θέσεις εργασίας για όλους”»

(2003/C 244/10)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα: «Απολογισμός πέντε ετών ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση» (COM(2002) 416 τελικό) και την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα: Το μέλλον της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση (ΕΣΑ) «Μια στρατηγική για την πλήρη απασχόληση και καλύτερες θέσεις εργασίας για όλους» (COM(2003) 6 τελικό).

έχοντας υπόψη τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 18ης Ιουλίου 2002 και της 14ης Ιανουαρίου 2003 να ζητήσει τη γνωμοδότηση της σύμφωνα με το άρθρο 265 της Συνθήκης ΕΚ·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 23ης Σεπτεμβρίου 2002, να αναθέσει την επεξεργασία της σχετικής γνωμοδότησης στην επιτροπή «Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική»·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης, (CdR 15/2003 rev.) που υιοθέτησε η Επιτροπή «Οικονομική και Κοινωνική Πολιτική» στις 24 Φεβρουαρίου 2003 (εισηγήτρια η κα Pauliina Haijanen μέλος του περιφερειακού συμβουλίου της ΝΔ Φινλανδίας (FIN-EPP).

υιοθέτησε, κατά την 49η σύνοδο ολομέλειάς της, της 9ης και 10ης Απριλίου 2003 (συνεδρίαση της 10ης Απριλίου), την ακόλουθη γνωμοδότηση ομόφωνα.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. Γενικοί στόχοι της αναθεώρησης της στρατηγικής για την απασχόληση

1.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής αντανακλά σαφέστερα και λογικότερα τους στόχους που τέθηκαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβόνας για την αναθεώρηση της στρατηγικής για την απασχόληση. Στην ανακοίνωση λαμβάνονται ως βάση προηγούμενες απόψεις της ΕΤΠ για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της στρατηγικής για την απασχόληση και για την ενίσχυση της τοπικής και περιφερειακής διάστασης. Η εγκατάλειψη της διάρθρωσης υπό μορφή πυλώνων καθιστά σαφέστερη τη δομή της στρατηγικής για την απασχόληση και ευκολότερη την ερμηνεία της.

1.2. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί σημαντικό το γεγονός ότι οι βασικοί στόχοι που προτείνονται στην ανακοίνωση για την αναθεώρηση της στρατηγικής για την απασχόληση βασίζονται στους στόχους της Λισαβόνας. Οι προτεραιότητες που έχουν τεθεί για τις μελλοντικές κατευθυντήριες γραμμές αντανακλούν τα προβλήματα και τις μελλοντικές προκλήσεις της αγοράς εργασίας της Ευρώπης και αποτελούν καλή βάση για την ανάπτυξη νέων και κυρίως αποτελεσματικότερων κατευθυντήριων γραμμών.

1.3. Η ΕΤΠ εκφράζει την ικανοποίησή της που ενισχύεται η σταθερότητα των κατευθυντήριων γραμμών. Η στρατηγική για την απασχόληση θα πρέπει να επικεντρωθεί σε μεσοπρόθεσμους στόχους και σε διαδικασίες όχι τόσο προσδιορισμού των στόχων όσο αποτελεσματικότητας της εφαρμογής και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων. Η ΕΤΠ τονίζει ότι η σταθερότητα της διαδικασίας θα συμβάλει στην διεύρυνση και στην εμπάδυνση της διαδικασίας διαβούλευσης για την επεξεργασία εθνικών σχεδίων δράσης καθώς και στην αύξηση της συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στο σχεδιασμό των εθνικών σχεδίων.

1.4. Η ΕΤΠ υποστηρίζει το στόχο της Επιτροπής να απλοποιήσει την στρατηγική για την απασχόληση καθώς και να διευκρινίσει την κατανομή εργασίας μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών. Ενισχύεται η σημασία των περιφερειακών συστάσεων και των εθνικών σχεδίων δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής για την απασχόληση. Το νέο χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας καθιστά δυνατή, καλύτερα από πριν, τη σύνδεση των εθνικών σχεδίων δράσης με την προετοιμασία των εθνικών προϋπολογισμών. Οι αλλαγές προσδίδουν αξία στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση σε εθνικό επίπεδο.

1.5. Η ΕΤΠ θεωρεί σημαντικό η μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας να βασίζεται σε περισσότερο μακροπρόθεσμες κοινοτικές στρατηγικές για την ανάπτυξη, την απασχόληση και την ανταγωνιστικότητα και να διασφαλίζει ότι δεν θα τεθούν περιορισμοί

στην λειτουργία της αγοράς εργασίας που να παρεμποδίζουν την οικονομική ανάπτυξη. Η ανάπτυξη της απασχόλησης πρέπει να εξεταστεί σε ευρύτερο πλαίσιο με το συντονισμό μέτρων στους διάφορους πολιτικούς τομείς. Για να αυξηθεί το ποσοστό απασχόλησης πρέπει να πραγματοποιηθεί διαρθρωτική μεταρρύθμιση της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής για την απασχόληση, να καταπολεμηθεί η διαίωση της ανεργίας και να μειωθεί η διαρθρωτική ανεργία.

1.6. Η ΕΤΠ επισημαίνει, ότι η αύξηση του ποσοστού απασχόλησης προϋποθέτει τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την τόνωση του επιχειρηματικού πνεύματος. Πρέπει να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων με την ανάπτυξη της τεχνολογίας επιχειρήσεων και εργαζομένων, η οργάνωση της εργασίας, οι παράγοντες ποιότητας του επαγγελματικού βίου καθώς η παραγωγικότητα. Επίσης πρέπει να βελτιωθούν οι όροι λειτουργίας των επιχειρήσεων. Πρέπει να μειωθούν δραστικά τα διοικητικά εμπόδια που συνδέονται με τη δημιουργία επιχειρήσεων, την ανάληψη δράσης και την πρόσληψη νέου εργατικού δυναμικού.

1.7. Η ΕΤΠ συμφωνεί με την ανακοίνωση ότι η βελτίωση της ποιότητας εργασίας και της παραγωγικότητας προϋποθέτει την μετάβαση σε καλύτερη οικονομία της γνώσης. Ωστόσο η ΕΤΠ επισημαίνει ότι, σε ορισμένους τομείς, η ανεργία οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι το επίπεδο γνώσης του εργατικού δυναμικού δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Έξω από την αγορά εργασίας υπάρχει ανεκμετάλλευτο εργατικό δυναμικό το οποίο είναι δύσκολο να αποκτήσει τις επαγγελματικές δεξιότητες που απαιτεί η αγορά εργασίας. Για το λόγο αυτό πρέπει να δοθεί βάρος στην επιμόρφωση του δυναμικού αυτού προκειμένου να χρησιμοποιηθεί στην αγορά εργασίας. Ενδεικνύεται επίσης η ύπαρξη τομέα χαμηλών μισθών.

1.8. Η ΕΤΠ εκτιμά ότι η διεύρυνση της ΕΕ πρέπει να ληφθεί υπόψη στην αναθεώρηση της στρατηγικής για την απασχόληση καθώς και η θέση των μελλοντικών κρατών μελών σε ό,τι αφορά τη συνέχιση της αναθεώρησης. Οι σημαντικότερες προκλήσεις για την αγορά εργασίας των μελλοντικών κρατών μελών είναι η αύξηση του ποσοστού απασχόλησης, η βελτίωση του επιπέδου γνώσεων και ο εκσυγχρονισμός των παραγωγικών δομών. Η διαρθρωτική αλλαγή αυξάνει τις περιφερειακές διαφορές στον τομέα της απασχόλησης. Οι διοικητικές δομές των υποψήφιων χωρών πρέπει επίσης να ενισχυθούν και ιδιαίτερα των τοπικών και των περιφερειακών αρχών ούτως ώστε να ανταποκριθούν αποτελεσματικότερα στις προκλήσεις της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας και να αξιοποιήσουν καλύτερα τους σχετικούς πόρους.

2. Διαχείριση της στρατηγικής για την απασχόληση και η ενίσχυση της τοπικής και περιφερειακής διάστασης

2.1. Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι η επίτευξη της πλήρους απασχόλησης και των άλλων στόχων που τέθηκαν στη Λισαβόνα, αποτελεί φιλόδοξη πρόκληση. Η επιτυχία του εγχειρήματος εξαρτάται πρωτίστως από την αποτελεσματική συνεργασία των πολυάριθμων πολιτικών και άλλων ενδιαφερόμενων φορέων καθώς και από το συντονισμό της διάθεσης των πόρων.

2.2. Η ΕΤΠ συμφωνεί με την Επιτροπή ότι πρέπει να ενισχυθεί η πολιτική δέσμευση των κρατών μελών όσον αφορά την πολιτική για την απασχόληση. Τα εθνικά σχέδια δράσης για την απασχόληση θεωρούνται γενικά έγγραφα της κυβέρνησης, η σχέση των οποίων με τις άλλες εθνικές πολιτικές είναι ασαφής. Οι τοπικοί και περιφερειακοί φορείς, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και το ευρύ κοινό ελάχιστα πράγματα γνωρίζουν σχετικά με τη στρατηγική για την απασχόληση. Από τα προηγούμενα προκύπτει ότι η εφαρμογή της στρατηγικής δημιουργεί προβλήματα σε επίπεδα όπου οι αποφάσεις για την απασχόληση λαμβάνονται τελικά.

2.3. Η ΕΤΠ φρονεί επίσης ότι τα εθνικά Κοινοβούλια πρέπει να λάβουν θέση για τα εθνικά σχέδια δράσης που αφορούν την απασχόληση. Με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί μεγαλύτερη διαφάνεια γύρω από τη διαδικασία στην οποία στοχεύει η στρατηγική της ΕΕ για την απασχόληση και ταυτόχρονα θα αποτελέσει αντικείμενο ευρείας συζήτησης. Τα εθνικά σχέδια δράσης θα αποκτήσουν μεγαλύτερη σημασία και τα μέλη των εθνικών κοινοβουλίων θα εφοδιαστούν με ένα «φυσικό» μέσο εργασίας για την επίτευξη κοινής κεντρικής, περιφερειακής και τοπικής προσέγγισης όσον αφορά την πολιτική για την απασχόληση.

2.4. Η ΕΤΠ εκτιμά ότι το περιεχόμενο της στρατηγικής για την απασχόληση και η χρησιμοποιούμενη ορολογία πρέπει να διευκολύνουν την κατανόηση και να προσαρμόζονται στις τοπικές και περιφερειακές πραγματικότητες. Έρευνες της κοινής γνώμης δείχνουν ότι οι πολίτες θεωρούν απόμακρη και ξένη προς αυτούς την κοινοτική δράση. Η εμπειρία για την προώθηση της απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο δείχνει ότι υπάρχουν σημαντικές δυσκολίες ερμηνείας στα διάφορα επίπεδα υλοποίησης της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση.

2.5. Η ΕΤΠ εκτιμά ότι πρέπει να είναι σημαντικός ο ρόλος και μεγάλη η ευθύνη των τοπικών και των περιφερειακών αρχών για την ανάπτυξη και την εφαρμογή της στρατηγικής για την απασχόληση. Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση πρέπει να αποτελεί την πολλαπλών επιπέδων διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας οι φορείς του τοπικού, περιφερειακού, εθνικού και κοινοτικού επιπέδου θα βρίσκονται σε συνεχή αλληλεπίδραση. Από πλευράς καλής διαχείρισης είναι σημαντικό να αξιολογηθεί πώς λειτουργεί η συνεργασία μεταξύ των διαφόρων βαθμίδων διοίκησης και των φορέων όσον αφορά τη χάραξη και την εφαρμογή της στρατηγικής. Ωστόσο από επιχειρηματικής πλευράς η διοίκηση είναι ένα σύνολο όπου το σημαντικό είναι να αξιολογηθεί πώς οι επιχειρήσεις και οι πολίτες μπορούν να επηρεαστούν στη βάση την ανάπτυξη υπηρεσιών που να στηρίζουν την απασχόληση.

2.6. Η ΕΤΠ εκτιμά ότι η ενίσχυση της τοπικής και περιφερειακής διάστασης της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση πρέπει να εξεταστεί ευρύτερα. Η ανακοίνωση της Επιτροπής εξετάζει το ρόλο του τοπικού και περιφερειακού επιπέδου κυρίως από πλευράς διαχείρισης της στρατηγικής για την απασχόληση, δηλαδή τη λειτουργικότητα και τη νομιμότητα του συστήματος. Ωστόσο η προσέγγιση αυτή δεν επαρκεί για να ληφθεί υπόψη ο ρόλος που διαδραματίζουν άμεσα οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στην υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής για την απασχόληση. Όλες οι θέσεις εργασίας δημιουργούνται και καταργούνται σε τοπικό επίπεδο. Οι περιφερειακές και τοπικές αρχές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο ως φορείς παροχής κοινωνικών, εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών υπηρεσιών που στηρίζουν την απασχόληση, ως φορείς ανάπτυξης της τοπικής αγοράς εργασίας και νέων ευκαιριών εργασίας αλλά και ως εργοδότες. Επιπλέον με πολλούς τρόπους τις προϋποθέσεις εισόδου στην αγορά εργασίας των νέων, των γυναικών, των μεταναστών και των ηλικιωμένων και προωθούν την ισότητα των ευκαιριών στην αγορά εργασίας. Πέρα από την ένταξη στην αγορά εργασίας ο ρόλος των ομάδων αυτών είναι συχνά καθοριστικής σημασίας. Το υψηλό ποσοστό απασχόλησης είναι βασικός στόχος της τοπικής αναπτυξιακής πολιτικής και βασική προϋπόθεση διατήρησης των υπηρεσιών.

2.7. Η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της θέτει ως προτεραιότητα της μελλοντικής στρατηγικής για την απασχόληση την αντιμετώπιση των περιφερειακών διαφορών ως προς την ανεργία. Οι περιφερειακές διαφορές σχετικά με την απασχόληση είναι μεγάλες και θα αυξηθούν περισσότερο με τη διεύρυνση. Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι τα προβλήματα στο εσωτερικό των περιφερειών είναι προφανώς διαφορετικά. Μειώνεται δε, σε γενικό επίπεδο, η ικανότητα αντίδρασης στα περιφερειακά τοπικά προβλήματα. Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι τα προβλήματα της αγοράς εργασίας απαιτούν προσέγγιση που να συνδέει τις απαραίτητες αλλαγές, στο πλαίσιο της ασκούμενης πολιτικής, με τις περιφερειακές ιδιαιτερότητες. Η στρατηγική για την απασχόληση θα πρέπει σύμφωνα με τις γενικές γραμμές ανάπτυξης των χωρών του ΟΟΣΑ να υποστηρίξει την αποκέντρωση της πολιτικής για την απασχόληση. Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να προωθούν την εφαρμογή της στρατηγικής για την απασχόληση με την διοικητική αποκέντρωση των εξουσιών λήψεως αποφάσεων σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο.

2.8. Η ΕΤΠ συμμερίζεται τις απόψεις της Επιτροπής ότι η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση πρέπει να ενθαρρυνθεί και να υποστηρίξει την χάραξη και την εφαρμογή περιφερειακών στρατηγικών για την απασχόληση που να βασίζονται σε συμπράξεις. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι η συμπράξη δημόσιου τομέα, επιχειρήσεων και κοινωνικοοικονομικών φορέων αλλά και οργανώσεων πολιτών είναι μεγάλης σημασίας για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, την εμφάνιση νέου κοινωνικού κεφαλαίου καθώς και για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και θέσεων εργασίας. Η συμπράξη πρέπει να είναι ευρεία με τη σύνδεση πολλών φορέων και επιπέδων. Η προετοιμασία περιφερειακών στρατηγικών για την απασχόληση πρέπει να συνδέεται αποτελεσματικά με τα εθνικά σχέδια δράσης. Για δε την εκπόνησή τους και εφαρμογή τους πρέπει να διατίθενται επαρκείς πόροι από τους εθνικούς προϋπολογισμούς και τα προγράμματα του ΕΚΤ.

2.9. Η ΕΤΠ πιστεύει ότι η προώθηση της απασχόλησης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο επικεντρώθηκε υπέρ το δέον σε παραδοσιακές μορφές και μεθόδους της υφιστάμενης πολιτικής για την απασχόληση. Πέρα από τις ατομικές παραδοσιακές δράσεις, η απασχόληση πρέπει, πρωτίστως, να προωθηθεί με στόχο την υποστήριξη της ανάπτυξης ενός επιχειρησιακού περιβάλλοντος (υποδομές, εκπαίδευση, υπηρεσίες, επιχειρηματικότητα), να αναληφθούν προληπτικές δράσεις στον τομέα της απασχόλησης και να ενθαρρυνθούν οι τοπικοί και περιφερειακοί φορείς προκειμένου να υιοθετήσουν καινοτόμες διαδικασίες και μεθόδους προσέγγισης.

2.10. Η ΕΤΠ εκτιμά ότι κατά την εφαρμογή της στρατηγικής για την απασχόληση, θα πρέπει να συντονιστούν καλύτερα από σήμερα οι πολιτικές δράσεις υπέρ της απασχόλησης (ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση) καθώς και η χρηματοδότησή τους (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και καινοτόμες δράσεις) για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο πρέπει να υποστηρίξει την ενσωμάτωση της περιφερειακής διάστασης στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση.

2.11. Η ΕΤΠ υπογραμμίζει ότι πρέπει να ενισχυθεί η αλληλεπίδραση μεταξύ των πειραματικών δράσεων, που υποστηρίζουν την περιφερειακή και τοπική διάσταση στην στρατηγική για την απασχόληση (όπως τα περιφερειακά σύμφωνα για την απασχόληση, οι καινοτόμες δράσεις, τα προγράμματα εταιρικών σχέσεων), και των εθνικών πολιτικών. Οι δράσεις αυτές έχουν δώσει σημαντική προστιθέμενη αξία στην προώθηση της απασχόλησης. Το πρόβλημα ωστόσο έγκειται στο γεγονός ότι οι ορθές πρακτικές που προέκυψαν από αυτές τις πειραματικές δράσεις δεν ενσωματώθηκαν πάντα στα εθνικά προγράμματα.

2.12. Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση πρέπει να ενισχυθούν οι βασικές γνώσεις και οι μέθοδοι με τις οποίες αξιολογούνται οι τοπικές και περιφερειακές δραστηριότητες και να αναπτυχθούν οι μέθοδοι με τις οποίες τα κράτη μέλη συντάσσουν εκθέσεις για το ρόλο των

τοπικών και των περιφερειακών φορέων κατά την εφαρμογή των εθνικών προγραμμάτων για την απασχόληση.

2.13. Η ΕΤΠ συμφωνεί με το στόχο της Επιτροπής να ενισχυθεί ο ρόλος των κοινωνικών εταίρων στον τομέα της απασχόλησης. Η ΕΤΠ κρίνει σημαντική την ισότιμη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, ως σημαντικών εργοδοτών, στο διάλογο των κοινωνικών εταίρων.

2.14. Η ΕΤΠ συμφωνεί με την Επιτροπή για την χρήση της ανοικτής μεθόδου συντονισμού για την εφαρμογή της στρατηγικής για την απασχόληση. Η χρήση αυτής της μεθόδου δεν θα πρέπει ωστόσο να αποδυναμώσει την εξουσία λήψεως αποφάσεων ούτε των κρατών μελών ούτε των τοπικών και των περιφερειακών αρχών σε ό,τι αφορά την οργάνωση των κοινωνικών υπηρεσιών.

2.15. Η ΕΤΠ εκφράζει την ικανοποίησή της διότι η Επιτροπή, όπως είχε ζητηθεί στη σύνοδο κορυφής της Λισαβόνας, υπέβαλε μία πρόταση που αποσκοπεί στον καλύτερο συντονισμό των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των γενικών προσανατολισμών της οικονομικής πολιτικής καθώς και στην απλοποίηση της διαδικασίας. Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι οι διαδικασίες συντονισμού θα πρέπει να πραγματοποιηθούν κατά τρόπο που να επιτρέπουν τη συμμετοχή και τον ποιοτικό διάλογο όλων των οργάνων, των εταίρων της αγοράς εργασίας καθώς και των μερών που συμμετέχουν στην εφαρμογή της στρατηγικής για την απασχόληση. Η Επιτροπή των Περιφερειών κρίνει σημαντικό να ληφθούν υπόψη οι θέσεις αυτές κατά την περαιτέρω εξέταση της στρατηγικής για την απασχόληση.

2.16. Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει ότι ο διάλογος Επιτροπής και ΕΤΠ, σχετικά με την ανάπτυξη της στρατηγικής για την απασχόληση, υπήρξε ανοικτός και εποικοδομητικός. Η ΕΤΠ εκφράζει επίσης την επιθυμία να συμβάλει στην πραγματοποίηση του «Φόρουμ τοπικής ανάπτυξης» που διοργανώνεται τον Μάιο στην Ελλάδα και στη διάδοση των πειραμάτων που έχουν πραγματοποιηθεί με επιτυχία στα διάφορα κράτη μέλη σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο.

Βρυξέλλες, 10 Απριλίου 2003.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την «Ανακοίνωση της Επιτροπής “Ευρωπαϊκά στοιχεία αναφοράς για την εκπαίδευση και την κατάρτιση: συνέχεια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισαβόνας”»

(2003/C 244/11)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την Ανακοίνωση της Επιτροπής για «τα Ευρωπαϊκά στοιχεία αναφοράς για την εκπαίδευση και την κατάρτιση: συνέχεια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισαβόνας»·

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 20ης Νοεμβρίου 2002, να ζητήσει γνωμοδότηση επί του θέματος αυτού, βάσει του άρθρου 265 παράγραφος 1 της ιδρυτικής Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 5ης Αυγούστου 2002, να αναθέσει στην Επιτροπή «Πολιτισμός και Παιδεία» την εκπόνηση γνωμοδότησης επί του εν λόγω θέματος·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση Έκθεση της Επιτροπής: Οι συγκεκριμένοι μελλοντικοί στόχοι των εκπαιδευτικών συστημάτων (CdR 89/2001 fin) (1)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση για «Πρόταση σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί ευρωπαϊκής συνεργασίας για την αξιολόγηση της ποιότητας στη σχολική εκπαίδευση» (CdR 21/2000 fin) (2)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση με θέμα «Το Λευκό Βιβλίο για την Εκπαίδευση και Κατάρτιση — Διδασκαλία και μάθηση: προς την κοινωνία της γνώσης» (CdR 115/96 fin) (3)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση για την «Προς μία κοινοτική στρατηγική-πλαίσιο για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών» (CdR 233/2000 fin) (4)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση για το «Μνημόνιο σχετικά με την εκπαίδευση καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής» (CdR 19/2001 fin) (5)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της σχετικά με την Ανακοίνωση για το Σχέδιο δράσης eLearning Να σκεφτούμε την εκπαίδευση του αύριο (CdR 212/2001 fin) (6)·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής Η πραγμάτωση μιας ευρωπαϊκής περιοχής δια βίου μάθησης» (CdR 49/2002 fin) (7)·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησής της (CdR 349/2002 rev.) που υιοθέτησε η επιτροπή «Πολιτισμός και Παιδεία» στις 18 Φεβρουαρίου 2003, (εισηγητής ο κ. Lars Abel, μέλος του νομαρχιακού συμβουλίου της Κοπεγχάγης) (DK/EPP).

Εκτιμώντας ότι:

το άρθρο 149 της Συνθήκης ΕΚ ορίζει ότι η Κοινότητα συμβάλλει στην ανάπτυξη παιδείας υψηλού επιπέδου, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και, αν αυτό απαιτείται, υποστηρίζοντας και συμπληρώνοντας τη δράση τους, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος καθώς και την πολιτιστική και γλωσσική τους πολυμορφία. Συνεπώς, δεν τίθεται θέμα για οποιαδήποτε μορφή τυποποίησης της εθνικής νομοθεσίας ή των διοικητικών διατάξεων·

(1) ΕΕ C 19 της 22.1.2002, σ. 23.

(2) ΕΕ C 317 της 6.11.2000, σ. 56.

(3) ΕΕ C 182 της 24.6.1996, σ. 15.

(4) ΕΕ C 144 της 16.5.2001, σ. 47.

(5) ΕΕ C 357 της 14.12.2001, σ. 36.

(6) ΕΕ C 19 της 22.1.2002, σ. 26.

(7) ΕΕ C 278 της 14.11.2002, σ. 26.

η συνεργασία μεταξύ κρατών μελών στον τομέα της παιδείας αποτελεί σημαντική συμβολή στην επίτευξη των στόχων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισαβόνας για τη δημιουργία μιας δυναμικής και ανταγωνιστικής κοινωνίας της γνώσης·

η ΕΤΠ υποστηρίζει το γενικό στόχο της ανακοίνωσης τονίζει όμως ότι είναι σημαντικό να συμμετέχουν οι περιφερειακές/τοπικές αρχές στη διαδικασία καθορισμού κριτηρίων αναφοράς εφόσον είναι οι κυρίως υπεύθυνες στον τομέα της παιδείας όσον αφορά τη φάση υλοποίησης. Θεωρεί ακόμη ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατά τον καθορισμό συγκεκριμένων κριτηρίων αναφοράς, δεν έδωσε τη δέουσα σημασία στο σημείο από το οποίο ξεκίνησε κάθε χώρα, πράγμα που είναι σημαντικό για τη χρησιμοποίηση της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, αν το συγκρίνει κανείς με τα συμπεράσματα της Λισαβόνας·

υιοθέτησε ομόφωνα, κατά την 49η σύνοδο ολομέλειάς της που πραγματοποιήθηκε στις 9 και 10 Απριλίου 2003 (συνεδρίαση της 10ης Απριλίου), την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Οι απόψεις της ΕΤΠ

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1. υποστηρίζει το γενικό στόχο που θέτει η Επιτροπή με την ανακοίνωση σχετικά με τον καθορισμό συγκεκριμένων στόχων στον τομέα της εκπαίδευσης, πράγμα που αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων της Λισαβόνας, επικροτεί δε τις φιλοδοξίες που διατυπώνει η Επιτροπή. Ωστόσο, ζητεί ταυτόχρονα να εξετασθεί με ποιο τρόπο το έγγραφο της Επιτροπής μπορεί να συμβάλει στη συζήτηση του θέματος της τρέχουσας εκπαιδευτικής πολιτικής,

1.2. φρονεί ότι ένα στοιχείο στην εν λόγω διαδικασία είναι ο καθορισμός συγκεκριμένων κριτηρίων αναφοράς, εφιστά όμως την προσοχή στο γεγονός ότι για τον καθορισμό τους σύμφωνα με τη χρησιμοποίηση της ανοικτής μεθόδου συντονισμού θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και το σημείο από το οποίο ξεκίνησε κάθε κράτος μέλος,

1.3. τονίζει ότι οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές αποτελούν βασικούς εταίρους για την εφαρμογή των διαδικασιών που τίθενται εν ισχύ με σκοπό την υλοποίηση των κριτηρίων αναφοράς και,

1.4. προτρέπει την Επιτροπή να στηρίξει τη δημιουργία δικτύου για την ανταλλαγή εμπειριών και τη διάδοση των καλύτερων πρακτικών, που αποτελούν σημαντικά στοιχεία της ανοικτής μεθόδου συντονισμού,

1.5. παροτρύνει την Επιτροπή να συστήσει σε κάθε κράτος μέλος να συμμετάσχουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές του στην προετοιμασία του έργου της υλοποίησης των εν λόγω κριτηρίων αναφοράς,

1.6. αναγνωρίζει ότι η χρησιμοποίηση περισσότερων πόρων ενδεχομένως να καταστήσει δυνατή την επίτευξη των κριτηρίων αναφοράς σε ορισμένες χώρες, αυτή όμως δεν μπορεί να εξασφαλισθεί μόνο με τη μεγαλύτερη χρησιμοποίηση πόρων,

1.7. τονίζει ότι προϋπόθεση για την επίτευξη των κριτηρίων αναφοράς είναι να διαθέτουν οι διδάσκοντες τα απαραίτητα επαγγελματικά και παιδαγωγικά προσόντα,

1.8. επιδοκιμάζει την πρόταση της Επιτροπής για τον καθορισμό εθνικών κριτηρίων αναφοράς σχετικά με την κατά κεφαλήν αύξηση των επενδύσεων, για τους ανθρώπινους πόρους, εφόσον η ΕΤΠ τονίζει ότι βάσει της αρχής της επικουρικότητας αρμόδιες για τον καθορισμό του ποσού που θα μπορεί να χρησιμοποιεί το κράτος για τις διάφορες μορφές εκπαίδευσης θα είναι οι εθνικές, οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές,

1.9. προτρέπει την Επιτροπή να διασφαλίσει την προμήθεια δεδομένων που θα διευκρινίζουν τόσο το σημείο από το οποίο ξεκίνησε κάθε χώρα όσο και την ανάπτυξη σε εθνικό, τοπικό και περιφερειακό επίπεδο των κρατών μελών,

1.10. υπογραμμίζει ότι έχει τεράστια σημασία να είναι προσιτή η διαδικασία αυτή στις υπό ένταξη χώρες και προτρέπει την Επιτροπή να αναλάβει πρωτοβουλία με την οποία θα τις παροτρύνει να ενδιαφερθούν για τα εν λόγω κριτήρια αναφοράς, εφόσον το κρίνουν σκόπιμο.

2. Συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

Μέχρι το 2010 όλα τα κράτη μέλη οφείλουν να μειώσουν τουλάχιστο στο ήμισυ το ποσοστό των ατόμων που έχουν περατώσει μόνο την ελάχιστη υποχρεωτική εκπαίδευση, σε σχέση με το 2000, έτσι ώστε ο μέσος όρος στην ΕΕ να είναι 10 % ή κατώτερος.

2.1. διαπιστώνει ότι η Επιτροπή προτείνει, ανεξάρτητα από τις μεγάλες διαφορές που υφίστανται μεταξύ των κρατών μελών και κυμαίνονται από 7,7 % έως 43,1 %, να μειώσουν όλα τα κράτη μέλη κατά το ήμισυ το ποσοστό των ατόμων που σταματούν το σχολείο χωρίς να ολοκληρώσουν την υποχρεωτική εκπαίδευσή τους,

2.2. προτείνει να καθορισθούν εκ νέου τα στοιχεία αναφοράς ώστε να επιβεβαιωθεί ότι οι χώρες που πλησιάζουν ήδη τον καθορισθέντα στόχο, δηλαδή το μέσο όρο της ΕΕ που είναι 10 %, να συνεχίσουν τις προσπάθειες τους για την επίτευξη του ποσοστού αυτού,

2.3. αναφέρει ότι οι χώρες με ποσοστό ανώτερο του καθορισθέντος 10 % θα αντιμετωπίσουν δυσκολίες για την επίτευξη των καθορισθέντων στοιχείων αναφοράς πριν το 2010, διότι η επίτευξη του στόχου απαιτεί πιθανόν τη σημαντική αναδιάρθρωση των εκπαιδευτικών τους συστημάτων.

Μέχρι το 2010 όλα τα κράτη μέλη οφείλουν να μειώσουν τουλάχιστο κατά το ήμισυ τις ανισότητες λόγω φύλου μεταξύ των υποψηφίων στα μαθηματικά, στις φυσικές επιστήμες και στην τεχνολογία, και να διασφαλισθεί συγχρόνως η σημαντική αύξηση του συνολικού αριθμού των υποψηφίων, σε σχέση με τον αντίστοιχο του 2000.

2.4. αναγνωρίζει ότι δημιουργείται πρόβλημα με τις μεγάλες, λόγω φύλου, ανισότητες στους τομείς της εκπαίδευσης (παραπέμπει στις γνωμοδοτήσεις της ΕΤΠ με θέμα την Ανακοίνωση της Επιτροπής «Προς μία κοινοτική στρατηγική-πλαίσιο για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών», (CdR 233/2000 fin) εισηγητής ο κ. Bunyan και με θέμα «το Μνημόνιο σχετικά με την εκπαίδευση καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής», (CdR 19/2001 fin, εισηγητής ο κ. Tallberg), φρονεί όμως ότι η σημερινή έλλειψη υποψηφίων στους εν λόγω τομείς συνεπάγεται ότι ένας αντάξιος στόχος πρέπει να είναι η αύξηση του συνολικού αριθμού των υποψηφίων,

2.5. προτείνει να καθορισθούν εκ νέου τα κριτήρια αναφοράς έτσι ώστε να διασφαλισθεί από όλες τις χώρες η σημαντική αύξηση του συνολικού αριθμού των υποψηφίων, σε σχέση με το 2000 και συγχρόνως να καταβληθούν προσπάθειες ώστε στην κατανομή ανά φύλο, να ανέρχονται οι υποψήφιοι γυναίκες τουλάχιστο στο 40 %.

Μέχρι το 2010 όλα τα κράτη μέλη οφείλουν να εξετάσουν κατά πόσον ο μέσος όρος των ατόμων που έχουν ολοκληρώσει δευτεροβάθμια ή αντίστοιχου επιπέδου εκπαίδευση ανέρχεται τουλάχιστο στο 80 % ή πρόκειται για την πλειοψηφία των ατόμων ηλικίας 25-29 ετών.

2.6. εκφράζει την ικανοποίηση της για την παρούσα πρόταση με αντικείμενο τα κριτήρια αναφοράς διότι βελτιώνει τις προοπτικές των πολιτών των κρατών μελών, παρέχοντας τους τη δυνατότητα δραστηριοποίησης στην αγορά εργασίας, και έμμεσα ενισχύει την ενεργό συμμετοχή στα κοινά,

2.7. τονίζει τη σημασία της εν λόγω διαδικασίας, που δίνει ιδιαίτερη προσοχή στη νέα γενιά, παρατείνοντας το χρόνο παραμονής της στο εκπαιδευτικό σύστημα και αναπτύσσει τη σχέση εκπαίδευσης και προοπτικών στην αγορά εργασίας, και ενισχύει τις κυριότερες βασικές δεξιότητες αυξάνοντας την προθυμία της για τη δια βίου κατάρτιση.

2.8. εκτιμά ότι η επίτευξη του στόχου αύξησης του ευρωπαϊκού μέσου όρου πάνω από το 80 % των ατόμων ηλικίας από 25 έως 64 ετών που έχουν ολοκληρώσει δευτεροβάθμια εκπαίδευση, συνεπάγεται την εφαρμογή ειδικών εθνικών προγραμμάτων στο πλαίσιο των στρατηγικών για την δια βίου μάθηση.

Μέχρι το 2010 πρέπει σε κάθε κράτος μέλος να μειωθεί τουλάχιστο κατά το ήμισυ το ποσοστό των νέων ηλικίας 15 ετών με περιορισμένες ικανότητες όσον αφορά την ανάγνωση, τα μαθηματικά και τις φυσικές επιστήμες.

2.9. προτείνει πέραν του στόχου της μείωσης κατά 50 % του ποσοστού των ατόμων με περιορισμένες ικανότητες να καθοριστεί επίσης ένας σαφέστερος ευρωπαϊκός στόχος ώστε στις χώρες όπου το ποσοστό των ατόμων με περιορισμένες ικανότητες στην ανάγνωση, τα μαθηματικά και τις φυσικές επιστήμες είναι πολύ χαμηλό να συμπληρωθεί ο στόχος αυτός με τον εν λόγω κοινό ευρωπαϊκό στόχο.

2.10. αναγνωρίζει τη σημασία των γνώσεων όσον αφορά την ανάγνωση, τη γραφή, τα μαθηματικά και τις φυσικές επιστήμες, και υπενθυμίζει ότι οι γνώσεις ΤΠΕ και ξένων γλωσσών είναι σημαντικές προκειμένου να επιβιώσει κανείς στην κοινωνία της γνώσης και ότι δεξιότητες στους τομείς της πληροφορικής και των ξένων γλωσσών αποτελούν εξίσου σημαντικά εργαλεία για την απόκτηση γνώσεων, την επικοινωνία και τη λύση προβλημάτων και, συνεπώς, για την υλοποίηση των στόχων της επιμόρφωσης και της δια βίου μάθησης.

2.11. τονίζει τη μεγάλη σημασία που έχουν οι γνώσεις της ΤΠΕ για τα παιδιά μας διότι τους παρέχουν από μικρή ήδη ηλικία τα κατάλληλα για αυτή παιδαγωγικά μέσα.

2.12. προτρέπει την Επιτροπή, παραπέμποντας στη γνωμοδότηση της ΕΤΠ με θέμα η Έκθεση της Επιτροπής — Οι συγκεκριμένοι μελλοντικοί στόχοι των εκπαιδευτικών συστημάτων (CdR 89/2001 fin), εισηγητής ο κ. O'Neachtain, να συνεχίσει τις προσπάθειες για την προμήθεια επαρκών και αξιόπιστων δεδομένων, ώστε να γίνουν γνωστές οι προσπάθειες που καταβάλλονται για την εκπαίδευση στην ΤΠΕ και τη χρήση της στην εκπαίδευση.

2.13. επισημαίνει ότι οι προσπάθειες προώθησης της ανάγνωσης, της γραφής, των μαθηματικών, των φυσικών επιστημών και της πληροφορικής δεν πρέπει να γίνουν εις βάρος άλλων μαθημάτων στο σχολείο ή της καλλιέργειας άλλων προσόντων όπως είναι η δημιουργικότητα, η αυτοπεποίθηση, οι κοινωνικές δεξιότητες, η αλληλεγγύη και η δημοκρατική σκέψη, που είναι πολύ σημαντικές στην κοινωνία της γνώσης. Θα ήταν, λοιπόν, σκόπιμο να βελτιωθούν κατά τρόπο εγκάρσιο τα προαναφερόμενα μαθήματα, για όλα ανεξαιρέτως τα μαθησιακά πεδία, ιδιαίτερα δε όσον αφορά την ανάγνωση και τη γραφή, ώστε να αποτραπεί ενδεχόμενη υποβάθμιση άλλων μαθημάτων.

Μέχρι το 2010 πρέπει ο μέσος όρος στην ΕΕ όσον αφορά τη συμμετοχή στη δια βίου μάθηση να ανέρχεται τουλάχιστο στο 15 % των επαγγελματικά ενεργών ενηλίκων (25 έως 64 ετών) και σε καμία χώρα δεν πρέπει να είναι κάτω του 10 %.

2.14. εκφράζει την ικανοποίηση της για την πρόταση με θέμα τα κριτήρια αναφοράς και αναγνωρίζει ότι αυτά αποτελούν προϋπόθεση για να προσαρμόζονται συνεχώς τόσο η ΕΕ στις απαιτήσεις της κοινωνίας της γνώσης, όσο και οι πολίτες της προκειμένου να διατηρούν και να βελτιώνουν την απασχόληση τους στην αγορά εργασίας ανταποκρινόμενοι καλύτερα.

2.15. τονίζει ότι οι αναγκαίοι πόροι πρέπει να χορηγούνται τόσο από δημόσιους όσο και από ιδιωτικούς φορείς και ότι τα

συστήματα εκπαίδευσης και μάθησης μπορούν να λαμβάνουν διάφορες μορφές και να υλοποιούνται με διαφορετικές μεθόδους (αμφίδρομες, εκπαίδευση μέσω δικτύου, coaching ή σχέδια ποιότητας ανάπτυξης στις επιχειρήσεις), πρέπει δε να αποτελέσουν τη βάση όταν θεσπισθούν οι μέθοδοι μέτρησης.

2.16. Καθιστά τέλος σαφή την ανάγκη πρόβλεψης κατάλληλων μηχανισμών για την πιστοποίηση των γνώσεων που έχουν αποκτηθεί, με στόχο την ενθάρρυνση των ενηλίκων, κυρίως των επαγγελματικά ενεργών, για τη δια βίου μάθηση.

Βρυξέλλες, 10 Απριλίου 2003.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE

Ψήφισμα της επιτροπής των περιφερειών που εκφράζει την υποστήριξή της προς τους αιρετούς εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης που αποτελούν στόχο επιθέσεων και απειλών στη χώρα των Βάσκων

(2003/C 244/12)

- A. εκτιμώντας ότι η ΕΤΠ είναι το ευρωπαϊκό θεσμικό όργανο που εκπροσωπεί την τοπική αυτοδιοίκηση και περιφερειακή διοίκηση και, με την ιδιότητα αυτή, συνιστά προνομιούχο παρατηρητήριο της τοπικής δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση·
- B. εκτιμώντας ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζεται στις αδιαίρετες και καθολικές αξίες της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της ισότητας και της αλληλεγγύης και ότι συμβάλλει στη διαφύλαξη και την ανάπτυξη των κοινών αυτών αξιών, με σεβασμό του ευρέος φάσματος των πολιτισμών και των παραδόσεων των λαών της Ευρώπης, καθώς και της εθνικής ταυτότητας των κρατών μελών και της οργάνωσης των δημόσιων αρχών τους σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο·
- Γ. εκτιμώντας ότι η ελεύθερη έκφραση διαφορετικών τοποθετήσεων, διαφορετικών πολιτιστικών παραδόσεων, διαφορετικών θρησκευτικών πεποιθήσεων και διαφορετικών επιλογών ζωής αποτελεί το θεμέλιο μιας ανοιχτής κοινωνίας·
- Δ. εκτιμώντας ότι οι αρχές της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, στις οποίες στηρίζεται η ΕΕ, απειλούνται από βίαιες τρομοκρατικές επιθέσεις οργανωμένες, συστηματικές και επιλεκτικές, εκ μέρους της ETA και συναφών οργανώσεων ενάντια σε αιρετούς εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης στη Χώρα των Βάσκων και στη Ναβάρρα· ότι πολυάριθμοι δημοτικοί σύμβουλοι του Λαϊκού κόμματος και του Σοσιαλιστικού κόμματος δολοφονήθηκαν κατά τα τελευταία χρόνια στις περιοχές αυτές και σε ολόκληρη την Ισπανία· ότι δεκάδες Βάσκοι δημοτικοί σύμβουλοι παραιτήθηκαν και μάλιστα ότι διαλύθηκε ένα δημοτικό συμβούλιο· ότι η προσωπική προστασία εκατοντάδων Βάσκων αιρετών εκπροσώπων πρέπει να εξασφαλίζεται σε μόνιμη βάση από αστυνομική συνοδεία·
- Ε. εκτιμώντας ότι τα δημοκρατικά κόμματα που αγωνίζονται ανοιχτά ενάντια σε κάθε προσπάθεια για τον τερματισμό της ανάπτυξης των κοινών αξιών της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της ισότητας και της αλληλεγγύης αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες για να συμπληρώσουν τους καταλόγους τους για τις τοπικές εκλογές στη Χώρα των Βάσκων (και αναγκάζονται να απευθυνθούν σε αγωνιστές άλλων περιφερειών της Ισπανίας)· ότι οι έδρες των κομμάτων αυτών πρέπει να προστατεύονται και ότι οι εκλογικές συγκεντρώσεις τους αποτελούν στόχο δεδηλωμένων τρομοκρατικών απειλών·

- ΣΤ. εκτιμώντας ότι πολλοί ισπανικοί νόμοι (εκλογικοί, τοπικοί κ.λπ.) χρειάστηκε να τροποποιηθούν ώστε να προστατεύουν τους δημοτικούς συμβούλους, ότι οι κυβερνήσεις και τα κόμματα αναγκάζονται να καταβάλλουν μεγάλες προσπάθειες για να εξασφαλίζουν την προστασία των εν λόγω αιρετών εκπροσώπων και ότι η ισπανική κοινή γνώμη έχει όλο και πιο σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη νομιμότητα των προσεχών τοπικών εκλογών που θα χρειαστεί να διεξαχθούν υπό τις συνθήκες αυτές·
- Z. εκτιμώντας ότι η τρομοκρατική οργάνωση ΕΤΑ, δημιουργώντας αιματηρά επεισόδια, έχει σκοπό να επιτεθεί στους τοπικούς αιρετούς εκπροσώπους, τον πιο ευαίσθητο κρίκο της αλυσίδας των πολιτικών εκπροσώπων στην Ισπανία, προκειμένου να παρεμποδίσει το δικαίωμα εκπροσώπησης των δημοκρατικών κομμάτων και να παραποιήσει, έτσι, τα αποτελέσματα ορισμένων εκλογών·
- H. εκτιμώντας ότι οι τρομοκρατικές αυτές δράσεις περιορίζουν το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στις δημοτικές εκλογές και, επομένως, την έκφραση της βούλησης των πολιτών και τη συμμετοχή στην πολιτική, που συνιστούν τα θεμέλια της εξουσίας των δημόσιων αρχών·

κατά την 49η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 10ης Απριλίου 2003), η Επιτροπή των Περιφερειών υιοθέτησε ομόφωνα, με 8 αποχές, το ακόλουθο ψήφισμα.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

1. απορρίπτει κατηγορηματικά, για μία ακόμη φορά, κάθε μορφή βίας και καταδικάζει ανεπιφύλακτα κάθε τρομοκρατική επίθεση ή απειλή γενικά, και ειδικότερα εκείνες που προέρχονται από την ΕΤΑ και στρέφονται ενάντια στους Βάσκους δημοτικούς συμβούλους·

2. εκφράζει, εξ ονόματος των τοπικών και περιφερειακών πολιτικών παραγόντων ολόκληρης της Ευρώπης, την αναγνώριση της και την αλληλεγγύη της προς τις οικογένειες των πολυαριθμών θυμάτων·

3. εκφράζει την αδελφική και ειλικρινή της υποστήριξη προς όλους τους δημοτικούς συμβούλους που αποτέλεσαν στόχο επιθέσεων και απειλών και τους ενθαρρύνει να συνεχίσουν τη δημοκρατική τους δραστηριότητα προασπίζοντας τη δημοκρατία, την ελευθερία και το κράτος δικαίου, παρά τις φοβερές συνθήκες

υπό τις οποίες αναγκάζονται να ασκούν τα πλέον θεμιτά δικαιώματά τους·

4. εκφράζει επίσης την υποστήριξη της και την αλληλεγγύη της προς τις ισπανικές αρχές, τα δημοκρατικά πολιτικά κόμματα και προς όσους θα θέσουν υποψηφιότητα στις προσεχείς εκλογές κάτω από την αφόρητη αυτή τρομοκρατική πίεση·

5. εκφράζει την επιθυμία να ενισχυθεί η αστυνομική και δικαστική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών για την εξάλειψη κάθε μορφής τρομοκρατίας στο εσωτερικό της ΕΕ·

6. καταδικάζει όλους όσους συμμετέχουν σε εγκληματικές πράξεις, τις επιτρέπουν, τις προκαλούν, τις υποστηρίζουν ή τις εκτελούν· και αποδοκιμάζει κάθε προσπάθεια οποιουδήποτε να επωφεληθεί από την κατάσταση αυτή για να αποκομίσει πολιτικά οφέλη·

7. αναθέτει στον Πρόεδρό της να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Ισπανική και τη Βασκική κυβέρνηση.

Βρυξέλλες, 10 Απριλίου 2003.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Albert Bore